

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Επιστήμες της Αγωγής

Διπλωματική Εργασία

«Η σημασία της εκπαίδευσης στον ΕΛ.Γ.Α.: Διερεύνηση των
απόψεων των εκτιμητών».

Στυλιανή Βαβουλίδου

Επιβλέπων καθηγητής: Ρέμος Αρμάος

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2022

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κο Αρμάο Ρέμο για την καθοδήγηση που μου προσέφερε καθ' όλη τη διάρκεια συγγραφής της διπλωματικής μου εργασίας. Επίσης, την κα Φίλιπς Νίκη, ως δεύτερη επιβλέπουσα, για τις χρήσιμες υποδείξεις και συμβουλές της.

Ακόμη, όλους τους συναδέλφους εκτιμητές που συμμετείχαν στην έρευνα, είτε συμπληρώνοντας τα ερωτηματολόγια της είτε παραχωρώντας τις απαραίτητες συνεντεύξεις. Χωρίς την συμμετοχή τους, η έρευνα δεν θα ολοκληρωνόταν ποτέ.

Και τέλος, τους επόπτες εκείνους που συνάντησα στην επαγγελματική μου πορεία στον ΕΛ.Γ.Α., με εκπαίδευσαν και κυρίως ενέπνευσαν στο πώς να εκτιμώ, αφιερώνοντάς τους την φράση του Rogers (1999) «*Λένε ότι ο εκπαιδευτής μεταδίδει γνώσεις ή δεξιότητες στους εκπαιδευόμενους. Φαίνεται να υποθέτουν ότι, αν ο εκπαιδευτής διδάξει, ο εκπαιδευόμενος θα μάθει οπωσδήποτε.*». Τους ευχαριστώ ιδιαίτερα, αυτοί ξέρουν ποιοι είναι.

Περίληψη

Η παγκόσμια οικονομία εξαρτάται όλο και περισσότερο από εργαζόμενους με αυξημένες δεξιότητες με αποτέλεσμα η ανταπόκριση των χωρών στις νέες συνθήκες να εξαρτάται από το κατά πόσο οι οργανισμοί εντάσσουν στη διαχειριστική τους πολιτική την εκπαίδευση των εργαζομένων τους. Καθώς όμως η εκπαίδευση αυτή απευθύνεται σε ενήλικες επαγγελματίες ενδιαφέρεται κυρίως για τον τρόπο που αυτοί μαθαίνουν, τις δυνάμεις που τους κινητοποιούν στην μάθηση και τα εμπόδια που συναντούν στην προσπάθειά τους να εξελιχθούν αναδεικνύοντας την ανάγκη η ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση να υπακούει σε νέους κανόνες και στόχους, τέτοιους όπως στην εκπαίδευση ενηλίκων. Ειδικότερα, στον ΕΛ.Γ.Α., η ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση επικεντρώνεται στους γεωπόνους και κτηνίατρους εκτιμητές και αποτελεί μαθησιακή δραστηριότητα που εκτελείται από τον επόπτη με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί από τη διοίκηση του οργανισμού.

Προκειμένου να προσδιοριστούν αντικειμενικά οι απόψεις των εκτιμητών για τον τρόπο που εξελίσσεται η ενδο-υπηρεσιακή τους εκπαίδευση και ταυτόχρονα να ερμηνευτούν σε βάθος αναδεικνύοντας τα βαθύτερα αισθήματα, κίνητρα και επιδιώξεις που τις αιτιολογούν η παρούσα εργασία επιχείρησε μια μικτή ερευνητική προσέγγιση. Τα αποτελέσματά της φανέρωσαν ότι οι ίδιοι όροι μάθηση, εκπαίδευση και παιδαγωγική που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση ενηλίκων εντοπίζονται και στην ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση του ΕΛ.Γ.Α. χαρακτηρίζοντάς τον ως εκπαιδευτικό οργανισμό, που δρα μέσω του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων σε μια ενημέρωση που λαμβάνει τη μορφή μαθησιακού επεισοδίου.

Λέξεις – Κλειδιά

εκπαιδευτής ενηλίκων, επόπτης, μαθησιακό επεισόδιο, ενημέρωση, εκπαιδευτικός οργανισμός, ΕΛ.Γ.Α.

Abstract

The world economy depends ever more from employees with increased skills. As a result, the response of countries to the new conditions depends whether their organizations include the education of their employees into their management policy. But as this education is addressed to adult professionals, is mainly interested for the way they learn, the forces which mobilize them in learning and the fetters they encounter at their effort to evolve. This highlights the need the professional training of the stuff to obey in new rules and targets, such as those that occur in adult education. Especially, at EL.G.A., this kind of education focuses on the agronomists and veterinary estimators and constitutes a learning activity which is performed by the supervisor based on the goals that have been set up from the management of the organization.

In order to identify with an objective way the opinions of the estimators about the way their professional education takes place and simultaneously to be interpreted in depth highlighting their deeper emotions, motives and aspirations that justify them, the current research conducted a mixed method of approaching. The results revealed that the same terms used in adult education appear also at professional education of the stuff. So, it takes out that EL.G.A. operates like an educational organization, which acts through the supervisor as an adult educator and takes place in a short brief as a learning activity.

Key-words

adult educator, supervisor, learning episode, briefing, educational organization, EL.G.A.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ABSTRACT	5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	6
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ / ΣΧΗΜΑΤΩΝ	9
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	10
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	14
2.1. Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΛ.Γ.Α.)	14
2.1.1. Ο εκπαιδευτικός οργανισμός	15
2.1.2. Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός	16
2.2. Ο ΕΠΟΠΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛ.Γ.Α. ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	16
2.2.1. Ο επόπτης	17
2.2.2. Ο επόπτης ως εκπαιδευτής ενηλίκων.....	17
2.2.3. Οι δεξιότητες του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων	18
2.2.4. Οι ρόλοι του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων	20
2.3. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ	23
2.3.1. Η ενημέρωση.....	23
2.3.2. Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο	24
2.3.3. Ο εκτιμητής ως ενήλικας εκπαιδευόμενος	25
2.3.4. Ο επόπτης ως εκπαιδευτής ενηλίκων στην ενημέρωση.....	26
2.4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ.....	27
2.4.1. Ερευνητικά ερωτήματα	29
3. ΜΕΘΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	31
3.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	31
3.2. ΤΥΠΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	32
3.3. ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	32
3.3.1. Δείγμα έρευνας	33
3.3.2. Ζητήματα δεοντολογίας.....	33
3.3.3. Ερευνητικό εργαλείο	34
3.3.4. Περιγραφή των δεδομένων.....	35
3.3.5. Λογισμικό ανάλυσης δεδομένων	35
3.3.6. Αξιοπιστία και εγκυρότητα ερευνητικού εργαλείου.....	35
3.3.7. Περιορισμοί ανάλυσης	36
3.4. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	36
3.4.1. Πληθυσμός μελέτης.....	37

3.4.2.	Ερευνητικό εργαλείο	37
3.4.3.	Μέθοδος ανάλυσης δεδομένων	37
3.4.4.	Αξιοπιστία της έρευνας	38
3.4.5.	Θεματική ανάλυση	38
4.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	39
4.1.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΣΟΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ	39
4.1.1.	Δημογραφικά χαρακτηριστικά εκτιμητών	39
4.1.2.	Αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας	41
4.2.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ.....	51
4.2.1.	Θεματική ανάλυση	51
5.	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	64
6.	ΣΥΝΟΨΗ.....	69
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	71
	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	71
	ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	73
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ.	76
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΥΠΟ-ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ.	94
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ CRONBACH'S ALPHA ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ «Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ».	95
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ 2^{ΗΣ} ΥΠΟ-ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ.	96
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ CRONBACH'S ALPHA ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ «Ο ΕΛ.Γ.Α. ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ».	97
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ 3^{ΗΣ} ΥΠΟ-ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ.	98
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η: ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ (COMMUNALITIES).	99
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ: ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΙΔΙΟΤΙΜΩΝ (EIGENVALUES).	100
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΦΟΡΤΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘΕ	

ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ.	101
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΑ: ΕΝΔΟ-ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ.	102
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΒ: ΣΥΜΒΟΛΑ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗΣ.....	103
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΣΤ: ΗΜΙ-ΔΟΜΗΜΕΝΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΕΩΠΟΝΩΝ.....	109
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΖ: ΗΜΙ-ΔΟΜΗΜΕΝΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ.	113

Κατάλογος Εικόνων / Σχημάτων

Εικόνα 1: Περιγραφή σκοπού της έρευνας και ζητήματα δεοντολογίας στο ερωτηματολόγιο προς πληροφόρηση των εκτιμητών.	34
--	----

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση 1 ^{ης} Υπο-κλίμακας	44
Πίνακας 2: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση 2 ^{ης} Υπο-κλίμακας	47
Πίνακας 3: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση 3 ^{ης} Υπο-κλίμακας	49
Πίνακας 4: Κωδικοί και τα σχετικά αποσπάσματα	62

Συντομογραφίες

ΕΛ.Γ.Α.	Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων
ΔΕ	Διπλωματική Εργασία
ΜΕΜ	Μικτή Ερευνητική Μέθοδος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) αποτελεί τον βασικό ασφαλιστικό φορέα των γεωργών και κτηνοτρόφων της Ελλάδος για την αποζημίωση των συνεπειών που προκαλούνται από τις κατά καιρούς θεομηνίες και δυσμενείς καιρικές συνθήκες (πλημμύρες, χαλάζι, παγετός, καύσωνας κ.λπ.) που συμβαίνουν στην παραγωγή και στο κεφάλαιο των αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Το εκτιμητικό έργο της ζημιάς επιτελούν οι συμβασιούχοι και μόνιμοι υπάλληλοι του οργανισμού οι οποίοι καθοδηγούνται, συντονίζονται και στην ουσία εκπαιδεύονται από τον επόπτη φυτικού/ζωικού τομέα. Η ενδο-υπηρεσιακή τους αυτή εκπαίδευση, γνωστή ως «ενημέρωση» καθώς απευθύνεται σε ενήλικες, αποτελεί ένα μαθησιακό επεισόδιο της εκπαίδευσης ενηλίκων με βραχεία διάρκεια και έντονη αλληλεπίδραση μεταξύ τριών μερών (επόπτη/ εκπαιδευτή- εκτιμητών/ εκπαιδευόμενων- ΕΛ.Γ.Α/-εκπαιδευτικού οργανισμού) και φαίνεται πως προκαλεί σε σημαντικά εκπαιδευτικά και αναπτυξιακά οφέλη τόσο για τον ίδιο τον οργανισμό όσο και για τους εργαζομένους του.

Το γεγονός ενισχύει την άποψη που σήμερα επικρατεί και έρχεται σε αντίθεση με αυτή των δύο προηγούμενων δεκαετιών που υποστήριζε ότι η μάθηση στην εργασία αποτελούσε μια μορφή τυπικής εκπαίδευσης. Πλέον θεωρείται πως το 80% αυτής συμβαίνει άτυπα και μάλιστα αυτό-κατευθυνόμενα στον χώρο εργασίας αυξάνοντας τόσο την αποδοτικότητα του εργαζόμενου όσο και του οργανισμού (Fenwick, 2010). Σε συνδυασμό με το ότι η παγκόσμια οικονομία εξαρτάται όλο και περισσότερο από εργαζομένους που είναι γρήγοροι και αποδοτικοί, σκέφτονται κριτικά, επιλύουν ποικίλα και πολυάριθμα προβλήματα, μετακινούνται από το ένα θέμα στο άλλο, εργάζονται αποδοτικά σε ομαδικές εργασίες, προσαρμόζονται εύκολα και ανανεώνουν συνεχώς τις γνώσεις τους (Dunlap & Lowenthal, 2011) η ανταπόκριση των χωρών στις νέες συνθήκες εξαρτάται από τις εργασιακές δεξιότητές τους. Για τον λόγο αυτό, κάθε αποδοτικός οργανισμός οφείλει να εντάσσει στη διαχειριστική του πολιτική την εκπαίδευση των εργαζομένων του, με βάση τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες, τις δυνατότητες εκπαίδευσης και τους φορείς εκπαίδευσης που μπορεί να

αξιοποιήσει προκειμένου να οδηγηθεί σε θετικά αποτελέσματα. Και έτσι, η εκπαίδευση ενηλίκων στην ή για την εργασία, ή αλλιώς «ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση», κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική αλλά και απαραίτητη (Employer Guide to Adult Education for Work, 2009).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, σκοπός της παρούσας έρευνας είναι μέσα από τη διερεύνηση των απόψεων των υπαλλήλων ενός δημόσιου οργανισμού να εντοπιστεί όποια ενδεχόμενη σύνδεση της εκπαίδευσης ενηλίκων με την ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση. Ως μέσο διερεύνησης χρησιμοποιείται ο ΕΛ.Γ.Α. που στα πλαίσια της λειτουργίας του καλείται να εκπαιδεύσει ενήλικες επιστήμονες δρώντας παράλληλα ως δημόσιος και ως εκπαιδευτικός οργανισμός. Είναι σημαντικό να διερευνηθεί εάν οι επιμέρους λειτουργίες του και τα εκτελεστικά του όργανα τηρούν τις προϋποθέσεις να χαρακτηρίζονται στοιχεία και της εκπαίδευσης ενηλίκων, και έτσι, η παρούσα διπλωματική εργασία (ΔΕ), ως προς τη δομή, περιλαμβάνει έξι κεφάλαια. Στην εισαγωγή, γίνεται μια αρχική περιγραφή του θέματος και ορίζεται ο σκοπός της. Στο πρώτο κεφάλαιο, αρχικά εξετάζεται η υπάρχουσα βιβλιογραφία στην ευρύτερη περιοχή του υπό-μελέτη προβλήματος. Προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ένας δημόσιος οργανισμός για να θεωρείται και εκπαιδευτικός και σκιαγραφείται ο ΕΛ.Γ.Α. ως προς τις λειτουργίες του και τον σκοπό του. Επιπλέον, περιγράφεται η λειτουργία της εποπτείας και αριθμούνται οι ρόλοι που προσδιορίζουν έναν επόπτη. Αφού συγκριθούν οι δεξιότητες που πρέπει να κατέχει με τις αντίστοιχες του εκπαιδευτή ενηλίκων, περιγράφεται η έννοια του μαθησιακού επεισοδίου, προσδιορίζεται η διαδικασία της από-μάθησης και αναδεικνύεται η χρήση των συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών που μπορεί αυτός να αξιοποιήσει. Στη συνέχεια, διατυπώνονται τα καίρια ερωτήματα που χρήζουν απάντησης προκειμένου η ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση στον ΕΛ.Γ.Α. να αντιστοιχεί με την εκπαίδευση ενηλίκων και με τα οποία σκοπεύει να ασχοληθεί η παρούσα εργασία. Στο δεύτερο κεφάλαιο, περιγράφεται το μεθοδολογικό πλαίσιο της έρευνας, η οποία διασπάται σε δυο μέρη, την ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση, τηρώντας την ακολουθία μιας μικτής ερευνητικής μεθόδου (MEM). Στο τρίτο κεφάλαιο, ξεδιπλώνονται τα ευρήματα της κάθε προσέγγισης τα οποία ερμηνεύονται και ενοποιούνται κατά το τέταρτο κεφάλαιο που ακολουθεί. Τέλος, στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο, πραγματοποιείται η σύνοψη της έρευνας, διατυπώνονται και σχολιάζονται τα συμπεράσματά της και διατυπώνονται προτάσεις βελτίωσης με στόχο να αντιμετωπίζεται η εκπαίδευση των εκτιμητών του ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαίδευση ενηλίκων και μέσω αυτής να αυξάνεται και η αποδοτικότητα του οργανισμού.

2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1. Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΛ.Γ.Α.)

Ο κύριος σκοπός του ΕΛ.Γ.Α. είναι η ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής και του κεφαλαίου των αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Για τον σκοπό αυτό οι υπηρεσίες του διακρίνονται σε αυτές της Κεντρικής Διοίκησης, του Κέντρου Μετεωρολογικών Εφαρμογών και των 13 Περιφερειακών Υποκαταστημάτων (Αλεξανδρούπολης, Αγρινίου, Αθήνας, Βέροιας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Κοζάνης, Λαμίας, Λάρισας, Πάτρας και Τρίπολης). Τα τελευταία διακρίνονται περαιτέρω σε Τμήματα Εκτιμήσεων, Διοικητικής & Οικονομικής Υποστήριξης και Εφαρμογών & Επικοινωνίας. Οι αρμοδιότητές τους έγκεινται σε όλα τα θέματα ασφάλισης, χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων και Ενεργητικής Προστασίας (με εξαίρεση το Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών). Παράλληλα, ο οργανισμός διεξάγει έρευνες σχετικές με τους φυσικούς κινδύνους στη γεωργία και εφαρμόζει προγράμματα ενεργητικής προστασίας στις καλλιέργειες. Ωστόσο, η βασική του αρμοδιότητα είναι η διενέργεια του εκτιμητικού έργου των αναγγελλθέντων ζημιών. Ειδικότερα, το Τμήμα Εκτιμήσεων των Περιφερειακών Υποκαταστημάτων του ΕΛ.Γ.Α. φροντίζει για την επισήμανση, προεκτίμηση, εκτίμηση και επανεκτίμηση των ζημιών που προκαλούνται από έκτακτα ζημιογόνα αίτια ενώ ευθύνεται και για τον προγραμματισμό, τον συντονισμό, τον έλεγχο και την εποπτεία των εκτιμήσεων, επανεκτιμήσεων και διαιτησιών. Παράλληλα, ασχολείται και με τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων-δηλώσεων των οικονομικών ενισχύσεων. Η εισήγηση της ανάθεσης των καθηκόντων των εκτιμητών, η μέριμνα για την ενημέρωσή τους αλλά και ο έλεγχος των πορισμάτων εκτίμησης, επανεκτίμησης και διαιτησίας πραγματοποιούνται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Εκτιμήσεων Φυτικού/Ζωικού Τομέα του κάθε Υποκαταστήματος, τον επόπτη, ενώ οι επιτόπιοι έλεγχοι και η εξαγωγή των πορισμάτων εκτίμησης από τους γεωπόνους ή/και κτηνίατρους εκτιμητές του οργανισμού, που εξαιτίας του ρόλου τους αυτού καλούνται «εκτιμητές» (www.elga.gr).

2.1.1. Ο εκπαιδευτικός οργανισμός

Η εκπαίδευση αποτελεί στην ουσία μια υπηρεσία που κάποιος προσφέρει σε κάποιον άλλο και μπορεί να υφίσταται σε οποιονδήποτε χώρο όπως και στον επιχειρηματικό, με το να δημιουργεί αξία και να παρέχει πλεονεκτήματα στον αποδέκτη της. Μπορεί όμως να θεωρηθεί ένας δημόσιος οργανισμός και εκπαιδευτικός προσφέροντας απλά μια υπηρεσία; Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να διασφαλίζονται; Τα σχολεία, τα πανεπιστήμια και οι υπόλοιπες εκπαιδευτικές δομές που παρέχουν εκπαίδευση προσφέρουν μεν υπηρεσίες αλλά έχουν ως κύρια λειτουργία τους την εκπαίδευση. Το χαρακτηριστικό αυτό καθορίζει τη διοίκηση και οργάνωσή τους (Keczer, 2014). Έτσι, αν θέλει ένας δημόσιος οργανισμός να θεωρηθεί και εκπαιδευτικός θα πρέπει τα μέλη του να επιτυγχάνουν επιθυμητά αποτελέσματα, να διαμορφώνουν εξελικτικά πρότυπα σκέψης και κυρίως να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν από κοινού, έχοντας ως βάση τη συλλογική φιλοδοξία. Με γνώμονα την αναγωγή της μάθησης σε μια διαδικασία συλλογικής και σκόπιμης επιδίωξης, ένα κοινό όραμα, θα πρέπει να αναγνωρίζουν μια κοινά συμφωνημένη πορεία, να δεσμεύονται σε αυτήν και να συνεργάζονται με εμπιστοσύνη και ομαδικότητα. Έτσι, θα οδηγούνται και στις σωστές αποφάσεις (Κανατά, Σοφός, Δάρρα, Κλαδάκη, 2007).

Για έναν δημόσιο οργανισμό, όμως, το να παρέχει εκπαίδευση είναι κάτι πιο δύσκολο. Γιατί το να αποκτήσει ένας εργαζόμενος μια δεξιότητα ίσως είναι απλό. Το να την εφαρμόσει όμως επιτυχημένα στα πλαίσια της εργασίας του προϋποθέτει όχι μόνο ο οργανισμός να μπορεί να τον στηρίξει με τα απαραίτητα συστήματα αλλά και κυρίως να έχει την ανάλογη διάθεση και κουλτούρα. Όμως, ως επί το πλείστον, στόχος των οργανισμών είναι να κατευθύνουν και να αναπτύσσουν το προσωπικό τους με βάση τις δικές τους ανάγκες προς την επιτυχία. Μόνο όταν κρίνουν πως είναι ωφέλιμο γι' αυτούς δημιουργούν συστήματα αμφίδρομης επικοινωνίας με τον εργαζόμενο, υποστηρίζουν τις εκπαιδευτικές του ανάγκες και την επαγγελματική του ανάπτυξη προσφέροντάς του την ανάλογη αναγνώριση και ανταμοιβή (CompassPoint Nonprofit Services, 2012). Όπως, όμως, σε ένα μικρό σχολείο η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων από τους μαθητές εξαρτάται από την ποιότητα της διδασκαλίας των εκπαιδευτικών έτσι και σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό η αναγνώριση και ενίσχυση, η ενθάρρυνση, η αναγνώριση της προσπάθειας και των επιτευγμάτων όλων των μελών του είναι αναγκαία τόσο για την προσωπική επαγγελματική τους ανάπτυξη όσο και για την αποδοτικότητα του ιδίου (Κανατά κ.ά, 2007). Έτσι, καθώς η προτεραιότητα σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό δίνεται στην ποιότητα της εκπαίδευσης που λαμβάνει ο εκπαιδευόμενος, το ίδιο θα πρέπει να συμβαίνει και σε έναν δημόσιο οργανισμό που τελεί

χρέη εκπαιδευτικού. Θα πρέπει δηλαδή να στοχεύει όχι μόνο στο οικονομικό του όφελος (Keczer, 2014) αλλά στην ολική αποτελεσματικότητά του που θα επιτυγχάνεται μέσω μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας που θα στηρίζεται στην αμφίδρομη και ειλικρινή σχέση, σαφών στόχων και ανατροφοδότησης με τους εργαζομένους του (CompassPoint Nonprofit Services, 2012).

2.1.2. Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός

Ο ΕΛ.Γ.Α., όπως προαναφέρθηκε, αποτελεί έναν δημόσιο οργανισμό που δραστηριοποιείται κυρίως στην εκτίμηση των ζημιών που προκαλούνται από ζημιογόνα αίτια στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Ως βοήθημα στα χέρια των εκτιμητών για τη διευκόλυνση του έργου τους αλλά και για την ομοιογένεια των εκτιμήσεων σε κάθε Υποκατάστημα διατηρεί μια σειρά από εγχειρίδια εκτιμητικής (manuals) τα οποία περιλαμβάνουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εκτίμησης των ζημιών (π.χ. τα βλαστικά στάδια μιας καλλιέργειας, τον τρόπο, με τον οποίο υπολογίζεται η αναμενόμενη παραγωγή κ.λπ.). Παράλληλα, από το 2019, στοχεύει να διευρύνει τη δράση του στην εξειδικευμένη εκπαίδευση του προσωπικού και των εμπειρογνομόνων του. Για τον σκοπό αυτό, προγραμματίζει στο άμεσο μέλλον σειρά εκπαιδεύσεων κατάρτισης και επιμόρφωσης που θα αφορούν, κατά κύριο λόγο, σεμινάρια εκτιμητικής διαδικασίας για τους γεωπόνους, επιμορφωτικά σεμινάρια για τους κτηνιάτρους και σεμινάρια για το επιστημονικό προσωπικό σε θέματα σχετικά με την Ασφάλιση, τη Διαχείριση Κινδύνων, την Κοινή Αγροτική Πολιτική, κ.λπ. Μάλιστα, έχει ήδη προβεί σε ανοικτή Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος εκπαιδευτών ενηλίκων προκειμένου να καταρτίσει το αντίστοιχο Μητρώο (www.elga.gr). Παρόλα αυτά, μέχρι σήμερα, η βασικότερη εκπαίδευση που παρέχει στους υπαλλήλους του είναι η «ενημέρωση» που γίνεται από τον επόπτη πριν το ξεκίνημα των επιτόπιων ελέγχων για την εκτίμηση των ζημιών.

2.2. Ο ΕΠΟΠΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛ.Γ.Α. ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η εποπτεία, ως λειτουργία ενός οργανισμού, υποδηλώνει την επίβλεψη της δουλειάς των υφισταμένων υπαλλήλων από τους ανωτέρους τους και περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες όπως η επιτήρηση, ο έλεγχος, η επιθεώρηση και η συνεργασία. Όμως ο ίδιος όρος εμπεριέχει και στοιχεία εκπαίδευσης, καθοδήγησης και συμβουλευτικής. Τυπικά,

αναφέρεται ως η διαδικασία της καθοδήγησης των προσπαθειών των υπαλλήλων και των υπαρχόντων πόρων ενός οργανισμού από κάποιο συγκεκριμένο, ανώτερο στην ιεραρχία πρόσωπο, προκειμένου να επιτευχθούν προκαθορισμένοι στόχοι (Marume, Chikasha, & Jaricha, 2016).

2.2.1. Ο επόπτης

Σύμφωνα με τον ορισμό της εποπτείας, ο ρόλος ενός επόπτη περιλαμβάνει τρεις πτυχές. Την ουσιαστική ή τεχνική, που αφορά την επίτευξη των στόχων που έχουν καθορισθεί από τον οργανισμό και προϋποθέτουν ο επόπτης να κατέχει την αντίστοιχη τεχνογνωσία. Την θεσμική ή αντικειμενική, που σχετίζεται με τις διαδικασίες που ορίζει η διοίκηση του οργανισμού προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί και την προσωπική ή ανθρώπινη, που σχετίζεται με τον χειρισμό και την κινητοποίηση των υπαλλήλων για την επίτευξη των στόχων. Εμπεριέχει μάλιστα ακόμη δύο σημαντικά στοιχεία, τη συνεργασία που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των εποπτευόμενων υπαλλήλων και τη διασφάλιση ότι κάθε ένας από αυτούς επιτυγχάνει την εργασία που του έχει ανατεθεί (Marume et al., 2016). Στον ΕΛ.Γ.Α. ειδικότερα, ο ρόλος του επόπτη ως εκτελεστικού οργάνου έγκειται στην μέριμνα των οδηγιών του τρόπου εκτίμησης και στην επίβλεψη της ενιαίας εφαρμογής τους από το σύνολο των εκτιμητών. Επίσης, στον τρόπο συμπλήρωσης των απαραίτητων διοικητικών εγγράφων (www.elga.gr).

2.2.2. Ο επόπτης ως εκπαιδευτής ενηλίκων

Τυπικά, ως εκπαιδευτής ενηλίκων ορίζεται ο επαγγελματίας, ο οποίος διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του και την απαιτούμενη πιστοποιημένη Εκπαιδευτική Επάρκεια για τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων και την επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της Δια Βίου μάθησης, όπως προσδιορίζεται σχετικά στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή Ενηλίκων και στο αντίστοιχο Πλαίσιο Προγράμματος εκπαίδευσης Εκπαιδευτών (Υ.Α. ΠΠ20082/23-10-2012 ΦΕΚ 2844Β' αρθρ.2). Με απλά λόγια, είναι ο εκπαιδευτής που κατανοώντας τον τρόπο που οι ενήλικες μαθαίνουν, ποιες δυνάμεις τους κινητοποιούν στην μάθηση αλλά και ποια εμπόδια συναντούν σε αυτήν, δίνει νόημα στην εμπειρία που ζουν και ενισχύει την ικανοποίησή τους (Zhang & Zhen, 2014). Για να επιτύχει τους στόχους αυτούς οι Corben και Thomson (2001, όπ. αναφ. στο Tzovla & Kedraka, 2020) υποστηρίζουν ότι ο εκπαιδευτής θα

πρέπει να διαθέτει παιδαγωγική εκπαίδευση, πράγμα που σημαίνει ότι, σε αντίθεση με τις αρχές του Συμπεριφορισμού που αντιμετωπίζει την εκπαίδευση ενηλίκων ως μια παραδοσιακή δασκαλοκεντρική διαδικασία όπου ο εκπαιδευτής αποφασίζει για το τι ακριβώς θα διδαχθεί, με ποιον τρόπο και πότε (Zhang & Zhen, 2014), θα πρέπει κυρίως να διαθέτει επαρκή γνώση και εμπειρία τόσο για το αντικείμενο που επιχειρεί να διδάξει όσο και για τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Τα χαρακτηριστικά αυτά συμπυκνώνονται στην «εκπαιδευτική επάρκεια» την οποία ο ελληνικός νόμος αποπειράθηκε να ορίσει ως την *αποδεδειγμένη ανταπόκριση στις Επαγγελματικές Λειτουργίες καθώς και στην επιβεβαίωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του Εκπαιδευτή Ενηλίκων, όπως αποτυπώνονται στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή Ενηλίκων και στο αντίστοιχο Πλαίσιο Προγράμματος εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ενώ η πιστοποίησή της οδηγεί στην ένταξη του εκπαιδευτή στο Μητρώο Εκπαιδευτών Ενηλίκων (Υ.Α. ΠΠ20082/23-10-2012 ΦΕΚ 2844Β' αρθρ.3).*

Με βάση τα ανωτέρω, θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι ο ρόλος ενός επόπτη είναι παρόμοιος με αυτόν του εκπαιδευτή ενηλίκων. Καθώς η εποπτεία υποδηλώνει την επίβλεψη του υφιστάμενου από τον ανώτερο προκειμένου να βοηθήσει τον πρώτο να κατανοήσει το ρόλο του και να διευρύνει τις επαγγελματικές του ικανότητες, αναδεικνύονται τρεις διαπροσωπικές δεξιότητες του επόπτη που αντιστοιχούν και στον εκπαιδευτή ενηλίκων, η καθοδήγηση, η προπονητική και η αξιολόγηση. Με την πρώτη επιτυγχάνεται ο προσανατολισμός του εργαζόμενου, με την δεύτερη μεγιστοποιείται η απόδοσή του και με την τρίτη του προσφέρονται οι δυνατότητες επαγγελματικής του ανέλιξης (Halpern & Mckimm, 2009).

2.2.3. Οι δεξιότητες του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων

Ο ρόλος του επόπτη, παράλληλα, μπορεί να προσομοιαστεί και με αυτόν ενός ηγέτη (Marume et al., 2016). Ειδικότερα, ο επόπτης στον ΕΛ.Γ.Α. καλείται να αντιμετωπίσει μια συγκεκριμένη και ταυτόχρονα ιδιαίτερη ομάδα στόχο, τους εκτιμητές, οι οποίοι είναι ενήλικες επαγγελματίες διαφορετικής ηλικίας, καταγωγής και επιπέδου σπουδών που προσλαμβάνονται κάθε φορά για έναν συγκεκριμένο σκοπό, τη διενέργεια των πραγματογνωμοσυιών (www.elga.gr). Καλείται, δηλαδή, να εκπαιδεύσει μια πληθώρα προσωπικοτήτων, πράγμα ιδιαίτερα δύσκολο εάν ο ίδιος δεν παρουσιάζει ταυτόχρονα δεξιότητες ψυχοθεραπευτή όπως ενσυναίσθηση, κατανόηση, γνησιότητα χαρακτήρα και

ενδιαφέρον για τους εκπαιδευόμενους. Δεξιότητες που η Keczer (2014) θεωρεί πως συνοδεύουν εκ φύσεως κάθε ικανό επαγγελματία υπονοώντας σιωπηρά ότι επόπτης κανείς γεννιέται, δεν γίνεται.

Αντίστοιχες ψυχοθεραπευτικές προδιαγραφές με αυτές του επόπτη θα πρέπει να έχει και ο εκπαιδευτής ενηλίκων αφού καλείται να μοιραστεί με την ομάδα εκπαιδευομένων του σκέψεις, συναισθήματα και ιδέες (Tzonla & Kedraka, 2020). Για να το πετύχει αυτό, με βάση τα αποτελέσματα σχετικής έρευνάς τους σε ενήλικους εκπαιδευόμενους Προγραμμάτων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, οι Κουτσούκος, Φραγκούλης και Βαλκάνος (2015) ανέδειξαν την επιμόρφωσή του στην εκπαίδευση ενηλίκων ως το βασικότερο χαρακτηριστικό που επιθυμούν οι εκπαιδευόμενοι να έχει, το οποίο μάλιστα έδειχνε να επηρεάζει σθεναρά και την διδακτική του μεθοδολογία (Tzonla & Kedraka, 2020). Εξετάζοντας, δε, περαιτέρω ο Rogers (1999) τους παράγοντες που επηρεάζουν την συμμετοχή τους σε κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, κατέληξε πως είναι αυτοί τα διάφορα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του εκπαιδευτή όπως η κουλτούρα του και η φάση της ζωής στην οποία βρίσκεται (Tzonla & Kedraka, 2020). Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγήθηκαν και οι Galbraith και Jones (2008) που υποστήριξαν ότι η αυτογνωσία του, δηλαδή τα πιστεύω του, οι αξίες που έχει και οι συμπεριφορές που υιοθετεί, δείχνουν τον τρόπο που αντιλαμβάνεται τον εαυτό του ως εκπαιδευτή και διαλέγει να εκπαιδεύσει και έτσι οι διάφορες προσωπικές του αρχές όπως ειλικρίνεια, εμπιστοσύνη, εμπύχωση, αυτονομία και θέληση για πειραματισμό τον κατευθύνουν να αποφασίσει τι είναι σημαντικό να διδάξει και πώς. Τα στοιχεία αυτά και ιδιαίτερα η ευαισθησία που θα δείξει στην αλληλεπίδραση με τους εκπαιδευόμενους και η τάση του να συμπεριλάβει το σύνολό τους σε κάθε στάδιο της μαθησιακής διαδικασίας ενισχύουν τις αρχές της κοινωνικο-γνωστικής θεωρίας που υποστηρίζει τη δύναμη της αλληλεπίδρασης με τους άλλους προκειμένου κανείς να μάθει (Nabavi, 2012).

Παρόμοιοι παράγοντες σύμφωνα με τους Holloway και Carroll (1999, όπ. αναφ. στο Zorga, 2007) φαίνεται να επηρεάζουν και την απόδοση ενός επόπτη. Η επαγγελματική του εμπειρία στην συμβουλευτική και εποπτεία, η εμπιστοσύνη στις προσωπικές του γνώσεις, οι ποικίλοι ρόλοι που αναλαμβάνει και τα διάφορα πολιτισμικά του χαρακτηριστικά όπως το φύλο, η εθνικότητα, η φυλή, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις και οι προσωπικές του αξίες επηρεάζουν έντονα τον τρόπο που θα εκπαιδεύσει. Παράλληλα, το πώς αυτό-προβάλλεται και συμπεριφέρεται στην ομάδα εκπαιδευομένων, το πώς αντιμετωπίζει τα διάφορα εμπόδια και κυρίως εάν παρέχει εξατομικευμένη εκπαίδευση βασισμένη σε

ευέλικτες οδηγίες και όχι σαφή πρωτόκολλα (Keczer, 2014) είναι στοιχεία που καθορίζουν και το επίπεδο επικοινωνίας που θα διασφαλίσει γι' αυτήν (Zorga, 2007).

2.2.4. Οι ρόλοι του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων

Αν και ο κύριος ρόλος ενός επόπτη είναι να επικοινωνεί τις ανάγκες του οργανισμού στους εργαζομένους του, να επιβλέπει την απόδοσή τους, να τους παρέχει καθοδήγηση και υποστήριξη, να προσδιορίζει τις αναπτυξιακές τους ανάγκες και να διαχειρίζεται την αμοιβαία σχέση μεταξύ αυτών και του οργανισμού ώστε να πετυχαίνονται οι προσδιορισμένοι στόχοι ωστόσο, δεν περιορίζεται εκεί (CompassPoint Nonprofit Services, 2012). Για να θεωρηθεί επιτυχημένος, θα πρέπει να διεγείρει το ενδιαφέρον του κάθε υπαλλήλου για τη δουλειά του, να του διδάσκει πώς να την κάνει, να μετρά και να αξιολογεί την απόδοσή του, να τον διορθώνει εκεί που χρειάζεται και να τον επαινεί ως ανταμοιβή. Επιπλέον, να ενσωματώνει κάθε νεοεισερχόμενο υπάλληλο αρμονικά στην ομάδα εκπαιδευομένων, να βελτιώνει όπου είναι δυνατόν τις μεθόδους εργασίας, να διορθώνει τα προβλήματα που προκύπτουν, να ακούει και να σέβεται όλες τις απόψεις, να διασφαλίζει την πειθαρχία στα πλαίσια της ομάδας και να την κρατά ενημέρη για τις επιδιώξεις του οργανισμού (Marume et al., 2016).

Το ίδιο μέλημα έχει και ένας εκπαιδευτής ενηλίκων. Γνωρίζοντας καλά τις αρχές της παιδαγωγικής, είναι υπεύθυνος να θέσει τους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα εκπαιδευομένων και να διασφαλίσει την ελεύθερη έκφραση αυτών καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος (Giannoukos, Besas, Galiropoulos & Hioctour, 2015). Θα πρέπει να αναγνωρίζει τις ανάγκες τους, να κατανοεί τα ενδιαφέροντά τους και να σχεδιάζει τις μαθησιακές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες εκπαιδευτικές μεθόδους προκειμένου να επιτύχουν κοινούς μαθησιακούς στόχους (Zhang & Zhen, 2014). Σύμφωνα και με τις γνωστικές θεωρίες των θεωριών μάθησης που αναδεικνύουν την σπουδαιότητα της μεταγνώσης, δηλαδή την δεξιότητα κανείς να γνωρίζει το τι γνωρίζει ή δε γνωρίζει, το πώς να αντλήσει γνώση από το περιβάλλον και πως να τη χρησιμοποιήσει (Παπαλεοντίου-Λουκά, 2002), ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ενισχύει την μεταγνωστική επίγνωση των εκπαιδευόμενων ώστε να επιλύουν προβλήματα αποτελεσματικά, να αναγνωρίζουν τότε αποτυγχάνουν να επιτύχουν τους μαθησιακούς στόχους, να συμμετέχουν σε συλλογικές δραστηριότητες και να εμπλέκονται με προθυμία στη δια βίου μάθηση (Dunlap & Lowenthal, 2011). Όλα τα παραπάνω υποδηλώνουν πως ο εκπαιδευτής θα πρέπει να συμμορφώνεται με

τις εκπαιδευτικές συνθήκες και να σέβεται την δυναμική που αναπτύσσεται στην ομάδα (Γιαννακοπούλου, 2006). Ιδιαίτερα, ο Jarvis (1977) με την έκφραση «*η μάθηση είναι το εγώ και το εγώ είναι η μάθησή μου*» ανέδειξε την σπουδαιότητα της αμφίδρομης σχέσης εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου στην εκπαιδευτική διαδικασία (Koulouzides, 2014) όπου το στυλ και η προσωπικότητα του εκπαιδευτή και κυρίως ο σεβασμός που θα δείξει στους εκπαιδευόμενους του αποτελούν τα καταλληλότερα εργαλεία στα χέρια του προκειμένου να τους μεταβιβάσει τη γνώση (Jarvis, 1977). Και κάπως έτσι ο εκπαιδευτής μετατρέπεται σε διευκολυντή της εκπαίδευσης και δημιουργό των συνθηκών μάθησης που συντονίζει τη μαθησιακή διαδικασία με την τοπική αυτοδιοίκηση ή τον φορέα εκπαίδευσης (Βεργίδης, 2006), σε συντονιστή που θέτει και εποπτεύει τους μαθησιακούς στόχους και τις δραστηριότητες του προγράμματος αξιολογώντας και αντιμετωπίζοντας τα όποια προβλήματα, σε άριστο γνώστη του θεματικού αντικειμένου και καθοδηγητή που ενθαρρύνει σθεναρά τους εκπαιδευόμενους παρέχοντάς τους εξατομικευμένη υποστήριξη στις εκπαιδευτικές τους ανάγκες. Και, κυρίως, σε εμπνευστή που υποκινεί τους εκπαιδευόμενους στην επίτευξη των μαθησιακών τους στόχων (Γιαννακοπούλου, 2006) ιδιαίτερα, δε, αυτών που αμφιβάλλουν για τις γνώσεις και την εμπειρία τους στο θεματικό αντικείμενο (Rogers, 1999).

Όμως τα βάρη του εκπαιδευτή δεν σταματούν εδώ. Καθώς κάθε ένας από τους ενήλικους εκπαιδευόμενους φέρει μαζί του εμπειρίες και γνώσεις ως ένα βαθμό σχετικές με το μαθησιακό αντικείμενο που προήλθαν από στιγμές και περιβάλλοντα όπου έζησε όπως η οικογένεια, η ηλικία, το επίπεδο σπουδών και οι θρησκευτικές του πεποιθήσεις, κρατά αντιλήψεις και παραδοχές βαθιά ριζωμένες στο υποσυνείδητό του και οι οποίες αποτυπώνονται και στην εργασία του (Giannoukos et al., 2015). Όπως άλλωστε τονίζουν και οι θεωρητικές ρίζες του Κονστρουκτιβισμού ο ενήλικας εκπαιδευόμενος κατασκευάζει ενεργά νέες ιδέες που βασίζονται τόσο στις τωρινές του γνώσεις όσο και στις παλιότερες και έχοντας τον έλεγχο της μαθησιακής του εμπειρίας μαθαίνει με βάση την αλληλεπίδραση του εσωτερικού του περιβάλλοντος και των άλλων ατόμων και αποδίδει το δικό του νόημα στην πληροφορία (Zhang & Zhen, 2014). Και σε παραλληλισμό με την θεωρία της Μετασχηματίζουσας Μάθησης του Mezirow όπου η μάθησή του δεν αποτελεί απλά την προσθήκη νέων γνώσεων αλλά κυρίως τον μετασχηματισμό της υπάρχουσας γνώσης του (Calleja, 2014), ο εκπαιδευτής επιφορτίζεται με την διαδικασία αυτή, την οποία ο Rogers (1999) αποκαλεί «απο-μάθηση». Οδηγώντας τον εκπαιδευόμενο στην αναθεώρηση των απόψεών του, η απο-μάθηση τον απελευθερώνει από τις παραδοχές του και τον μετατρέπει

σε συνεργατικό μαθητευόμενο (Tzovla & Kedraka, 2020). Ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι τότε να σεβαστεί τις απόψεις του εκπαιδευόμενου, να του φερθεί ως ισάξιο (Zhang & Zhen, 2014), να απομακρύνει οποιοδήποτε ακατάλληλο ή περιττό στοιχείο που υποσυνείδητα κατείχε (Rogers, 1999) και τελικά να του μάθει πώς να μαθαίνει (Passareli & Kolb, 2012). Χρησιμοποιώντας την εμπειρία του και τον μετασχηματισμό της μέσα στη μαθησιακή διαδικασία για την κατάκτηση της γνώσης (Kolb, Boyatzis & Mainemenlis, 2001) ο εκπαιδευόμενος νοιώθει ανεξάρτητος στη μαθησιακή διαδικασία (Zhang & Zhen, 2014), καλλιεργεί την κριτική του σκέψη, αντιλαμβάνεται τις λανθασμένες του πεποιθήσεις και αποδέχεται τις διαφορετικές απόψεις με αποτέλεσμα να προσδίδει νέο νόημα στις εμπειρίες του (Giannoukos et al., 2015). Και καθώς, όπως τόνισε και ο Knowles, ο εκπαιδευόμενος ωριμάζει, προτιμά περισσότερο την αυτό-κατευθυνόμενη μάθηση με αποτέλεσμα ο ρόλος του εκπαιδευτή να αποσπάται από την απλή μετάδοση γνώσεων και να επικεντρώνεται στο να τον δεσμεύσει σε μια διαδικασία έρευνας, ανάλυσης, και λήψης αποφάσεων. Ενσωματώνοντας την πληροφορία ευκολότερα όταν τη συσχετίζει με την εμπειρία του, η ενεργή του συμμετοχή σε προκατασκευασμένες εμπειρίες όπως οι συζητήσεις ή η επίλυση προβλημάτων της καθημερινότητας και της επαγγελματικής ζωής δείχνουν να αποτελούν την αποδοτικότερη μεθοδολογία για να εκπαιδευτεί (Zhang & Zhen, 2014) και να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του μέσα στην ομάδα όπως υποστήριζαν κατά καιρούς οι διάφορες Ανθρωπιστικές θεωρίες (Rogers, 1999).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το ίδιο και ένας επόπτης που δρα ως εκπαιδευτής δημοκρατικά και συμμετοχικά, φαντάζει ιδανικός για τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς που απασχολούν εργαζόμενους υψηλής μόρφωσης (Keczer, 2014). Όπως τονίζουν οι Bute και Bruce (2000) για τους υπαλλήλους αυτούς η εκπαιδευτική διαδικασία θα πρέπει κάπως να τους βοηθά να εξελιχθούν. Γι' αυτό ο εκπαιδευτής θα πρέπει όχι μόνο να κατέχει άριστη γνώση του μαθησιακού αντικειμένου ως επαγγελματίας (Patrício & Osório, 2013) αλλά κυρίως να λειτουργεί ως παιδαγωγός (Rizi, Najafipour, Haghani και Dehghan, 2013). Ειδικότερα, οι αρχές της παιδαγωγικής, ορίζουν ως ιδανική την τεχνική που εμπλέκει δημιουργικά το σύνολο της ομάδας εκπαιδευόμενων (Κουτσούκος κ.ά., 2015), καλύπτει την ανάγκη για αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου (Zhang & Zhen, 2014) και στηρίζει την ύπαρξη αλληλεγγύης στην ομάδα (Κόκκος, 1998, όπ. αναφ. στο Θεοδώρου, 2012). Ειδικότερα, τα αποτελέσματα των τεχνικών αυτής της μορφής όπως αναφέρουν οι Horava και Curran (2012) είναι οι εκπαιδευόμενοι να τοποθετούν τον εαυτό τους στην καρδιά ενός σεναρίου, να αξιοποιούν τις εμπειρίες τους και να λύνουν κάποιο πρόβλημα

εξαλείφοντας τον φόβο της αποτυχίας και τον ανταγωνισμό μέσα στην ομάδα (Κόκκος, 1998, όπ. αναφ. στο Θεοδώρου, 2012). Έτσι, αυτή μπορεί να αναπτύξει την κριτική της σκέψη (Rizi et al., 2013), να αποκτήσει πλούσια μεταγνωστική επίγνωση και να γίνει ικανή να μάθει, να ξεμάθει και να επαναμάθει (Dunlap, 2005; Dunlap & Grabinger, 2003, όπ. αναφ. στο Dunlap & Lowenthal, 2011).

2.3. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Η λειτουργία της εποπτείας περιλαμβάνει επαγγελματικές συζητήσεις, γνωστές ως ενημερώσεις, που είναι ουσιώδεις για την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζόμενων και μπορεί να συμβαίνουν άτυπα κατά τη διάρκεια ενός διαλλείματος για επαγγελματικό γεύμα ή τυπικά σε καθορισμένες διδακτικές συνεδρίες, σεμινάρια ή ομαδικές συναντήσεις, σε μια ορισμένη χρονική περίοδο ή επαναλαμβανόμενα. Σε κάθε περίπτωση έχουν έντονα τα χαρακτηριστικά της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, του συνεργατικού πνεύματος και της ανοικτής και ειλικρινούς συζήτησης που επικεντρώνεται στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ανάγκες των εργαζομένων με σκοπό αυτοί να ανακατασκευάσουν την οπτική τους για το θεματικό αντικείμενο και να οδηγηθούν στα δικά τους συμπεράσματα και λύσεις (Halpern & Mckimm, 2009).

2.3.1. Η ενημέρωση

Το στάδιο της ενημέρωσης είναι ουσιαστικό στο σχεδιασμό της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του οργανισμού. Γι' αυτό πρέπει να διασφαλίζεται ότι έχει επιτευχθεί η ταύτιση της οπτικής του εργαζόμενου με το επιθυμητό αποτέλεσμα από τον οργανισμό. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς τι πρέπει να επιτευχθεί, ποιες ανάγκες και απαιτήσεις πρέπει να καλυφθούν και ποια τα αποτελέσματα που θα προκύψουν. Οι παράμετροι αυτές προσδιορίζουν την ενημέρωση ως την «*διαδικασία που συμβαίνει κατά τη διάρκεια ενός σχεδίου που διαμορφώνεται και του οποίου οι απαιτήσεις του εργαζόμενου και των υπόλοιπων ενδιαφερόμενων μερών κατανοούνται σταδιακά, ερμηνεύονται και ενσωματώνονται στην σχεδιαστική ομάδα*». Αν και εκ των πραγμάτων εξαιτίας της λιγοστής της διάρκειας δεν μπορεί να αγγίξει ενδιαφέρουσες για τους εργαζόμενους λεπτομέρειες, σε κάθε περίπτωση μια αποτελεσματική ενημέρωση φέρνει σημαντικές ωφέλειες για έναν οργανισμό ο οποίος με επακριβώς προσδιορισμένους

στόχους και διαδικασίες μειώνει τις απώλειές του όπως για παράδειγμα το συνολικό του κόστος (Bouchlaghem, Rezguim, Hassanen, Cooper & Rose, 2000).

2.3.2. Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο

Στον ΕΛ.Γ.Α., ο επόπτης, προκειμένου να ξεκινήσουν οι διεργασίες εκτίμησης καλεί, ανάλογα με τη μορφή του ζημιολόγου αιτίου, τους εκτιμητές γεωπόνους ή κτηνιάτρους προς ενημέρωση. Η ενημέρωση πραγματοποιείται μέσα σε ένα σύντομο και περιορισμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τη διοίκηση του οργανισμού. Η διάρκειά της στην πράξη εκτίνεται από μία έως πέντε ώρες ενώ ο τρόπος όπου πραγματοποιείται μπορεί να είναι οποιοδήποτε αγροτεμάχιο ή ζώο στο οποίο πραγματοποιήθηκε η ίδια ή ανάλογη ζημιά. Η διάρθρωσή της σχεδιάζεται αρχικά από τον επόπτη αλλά συμπληρώνεται συνήθως στα σημεία από τους εκπαιδευόμενους εκτιμητές. Εάν ο επόπτης το κρίνει απαραίτητο, μπορεί να παραταθεί ή ακόμη και να επαναληφθεί δεύτερη και τρίτη φορά. Αυτό καθορίζεται από τον χρόνο που κρίνει ότι χρειάζεται προκειμένου να κατακτήσουν οι εκτιμητές την αναγκαία γνώση που απαιτεί η εκτιμητική διαδικασία αλλά και από το χρονικό διάστημα που δίνει στην ευχέρειά του η διοίκηση του οργανισμού.

Στην ουσία ο επόπτης καλεί τους εκτιμητές σε μια διαδικασία μάθησης. Τι είναι όμως «μάθηση»; Ο Rogers (1999) την προσδιορίζει ως όλες εκείνες τις σχεδόν μόνιμες αλλαγές που προκαλούνται εκούσια στον τρόπο που το άτομο αισθάνεται, σκέφτεται και πράττει. Όταν, μάλιστα, οι εκπαιδευόμενοι ζουν και κατανοούν τις αλλαγές αυτές και ταυτόχρονα μοιράζονται με τους άλλους την εμπειρία τους αυτή λαμβάνει το επίθετο «βιωματική» (Πολέμη, 2003, όπ. αναφ. στο Κουτσούκος, κ.ά., 2015). Αντίστοιχη σημασία έχει και ο όρος εκπαίδευση. Όπως αναφέρει ο ΟΟΣΑ (1977, όπ. αναφ. στο Rogers 1999) εκπαίδευση είναι *οποιαδήποτε μαθησιακή δραστηριότητα ή πρόγραμμα σκόπιμα σχεδιασμένο από κάποιον εκπαιδευτικό φορέα, για να ικανοποιήσει οποιαδήποτε ανάγκη κατάρτισης ή ενδιαφέρον, που ενδέχεται να πραγματοποιηθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της ζωής ενός ανθρώπου που έχει υπερβεί την ηλικία της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και η κύρια δραστηριότητά του δεν είναι πλέον η εκπαίδευση. Η «σφαίρα» της καλύπτει μη επαγγελματικές, επαγγελματικές, γενικές, τυπικές και μη τυπικές σπουδές, καθώς επίσης και την εκπαίδευση που έχει συλλογικό κοινωνικό σκοπό.* Σύμφωνα με τα ανωτέρω συνάγεται πως όλες οι πτυχές εκπαίδευσης θεωρούνται μάθηση. Και δεδομένου ότι το πιο μεγάλο μέρος της προέρχεται από τυχαία γεγονότα οδηγείται κανείς στο συμπέρασμα ότι η μάθηση συντελείται ακούσια. Υπάρχουν όμως και φορές που το άτομο σκοπίμως συμμετέχει σε κάποια μαθησιακή δραστηριότητα για να εμβαθύνει σε μια κατάσταση ή να επιτύχει κάποιο συγκεκριμένο στόχο. Ή, ακόμη, για να

προσαρμόσκει στα νέα καθήκοντα που του αναθέτει ο εργοδότης του ή επιβάλλουν οι νομοθετικές αλλαγές στην εργασία του. Τότε, η μαθησιακή διαδικασία λαμβάνει μια ασυνεχή μορφή, έχει σύντομη διάρκεια και εντατική δραστηριότητα. Μετονομάζεται σε «μαθησιακό επεισόδιο» με στόχο την επίλυση του άμεσου, σημαντικού και συγκεκριμένου προβλήματος που αντιμετωπίζει ο ενήλικος εκπαιδευόμενος και ολοκληρώνεται μόλις ο στόχος αυτός επιτευχθεί (Rogers, 1999).

Αντίστοιχες διαδικασίες συμβαίνουν και σε μια ενημέρωση. Οι εκπαιδευόμενοι εργαζόμενοι καλούνται να ζήσουν και να κατανοήσουν τα όσα σκέφτονται, αισθάνονται, πράττουν και ταυτόχρονα να μοιραστούν την εμπειρία τους με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Καθώς αποτελούν αυτόνομους επαγγελματίες, που μπορεί να εξειδικεύονται στον τομέα τους αλλά να στερούνται ευρύτερης γνώσης, καλούνται συχνά να λάβουν αποφάσεις έξω από το αντικείμενο στο οποίο εξειδικεύονται και να έρθουν αντιμέτωποι με νέες έννοιες προκειμένου να εξερευνήσουν κάθε πτυχή που σχετίζεται με το θέμα. Έτσι, γίνονται αποδέκτες ενός τεράστιου όγκου σημαντικών πληροφοριών προκειμένου να οδηγηθούν στη νέα γνώση. Κι επειδή όλα αυτά συμβαίνουν σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα μέσω ενός επόπτη που δρα ως εκπαιδευτής τους προς την πορεία επίτευξης των μαθησιακών τους στόχων η ενημέρωση προσομοιάζεται με ένα μαθησιακό επεισόδιο (Bouchlaghem et al., 2000).

2.3.3. Ο εκτιμητής ως ενήλικας εκπαιδευόμενος

Καθώς, στον ΕΛ.Γ.Α., απασχολούνται ως εκτιμητές ηλικίας 18 έως 65 ετών, μιλάμε για ενήλικες εκπαιδευόμενους. Για τον όρο «ενήλικος» όμως χρησιμοποιείται μια σειρά περιγραφικών εννοιών. Κυριότερη θεωρείται αυτή που τον συνδέει με την ηλικία θέλοντας να εκφράσει τη χρονική μετάβαση στον κύκλο ζωής του από το αρχικό στάδιο του παιδιού, στον νέον και τον ενήλικα (Rogers, 1999). Ωστόσο πολλοί ερευνητές διαφωνούν και ισχυρίζονται πως το αποδεκτό ηλικιακό όριο για το διαχωρισμό του ενήλικα από τον ανήλικο μπορεί να διαφέρει. Για παράδειγμα ενώ οι Zhang και Zhen (2014) αναφέρουν τα 25 έτη ζωής και άνω ο Μπαμπινιώτης (2019) θεωρεί ως ενήλικο το άτομο που έχει συμπληρώσει το 18 έτος της ηλικίας του και μπορεί να εξασκήσει τα πολιτικά του δικαιώματα. Την άποψη του φαίνεται πως άντλησε από ερευνητές όπως ο Rogers (1999) που επιχείρησαν να τον περιγράψουν με κοινωνικούς όρους. Ο τελευταίος ισχυρίστηκε πως ενήλικας είναι το αποδεκτό από την κοινωνία άτομο εξαιτίας της ωριμότητας, της πνευματικής και ψυχικής ισορροπίας και της υπευθυνότητας που απέκτησε μέχρι να ενηλικιωθεί. Η προνοητικότητα, η αυτοσυγκράτηση, η πείρα και η αυτονομία ως άρρηκτα πλέον χαρακτηριστικά του πρέπει να

γίνονται σεβαστά από τον εκπαιδευτή προκειμένου να καθορίζει τους στόχους και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού του προγράμματος. Σε ένα μαθησιακό επεισόδιο, ο ενήλικας, επιστρατεύει ένα ολόκληρο φάσμα στρατηγικών όπως την πλάνη, την αναλογική σκέψη και τη δοκιμή αναζητώντας πιθανές ομοιότητες καταστάσεων και συμπεριφορών με τα όσα έχει ζήσει. Μιμούμενος τα επιδειχθέντα εξασκείται σε αυτά και τα συγκρατεί ευκολότερα στην μνήμη του. Με τον τρόπο αυτό κατακτά τη νέα γνώση. Και επειδή συμμετέχει, ως επί το πλείστον, προαιρετικά επιλέγει κατά κάποιο τρόπο τον εκπαιδευτή του. Βέβαια, σε ορισμένους τομείς, όπως η ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση, μπορεί να υποχρεούται να συμμετέχει ή να υποκινείται από κάποιο κίνητρο, λόγου χάρη οικονομικό. Στην περίπτωση αυτή οι μαθησιακοί του στόχοι δεν προσανατολίζονται ρητά.

2.3.4. Ο επόπτης ως εκπαιδευτής ενηλίκων στην ενημέρωση

Εξαιτίας των χαρακτηριστικών του ενήλικα διάφορα προβλήματα μπορεί να προκύψουν στη διάρκεια μιας ενημέρωσης και που μπορεί να οφείλονται είτε στον ίδιο ως εργαζόμενο είτε στον επόπτη εκπαιδευτή του. Για παράδειγμα, μπορεί να νοιώθει ότι καθοδηγείται ή υποστηρίζεται ελάχιστα από τον επόπτη, ενώ από την άλλη, ο επόπτης να αδυνατεί να κατανοήσει τις ανάγκες του ή απλά να μην καταφέρνει να μιλήσει την «ίδια γλώσσα» μαζί του. Μπορεί ακόμη ο παράγοντας δυσκολίας να είναι ευρύτερος και να αφορά την έλλειψη αλληλεπίδρασης μέσα στην ευρύτερη ομάδα, την οποία όμως και πάλι εποπτεύει ο επόπτης (Bouchlaghem et al., 2000). Και αφού πρόκειται για εκπαίδευση ενηλίκων ιδιαίτερο ρόλο διαδραματίζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του όπως η πλήρης ή μερική απασχόληση, η ηλικία του, η οικογενειακή του κατάσταση και η οικονομική του ευχέρεια. Αυτά, ναι μεν δεν σχετίζονται άμεσα με την εκπαίδευσή του, βοηθούν όμως στην κατανόηση της στάσης του και τα κίνητρά του απέναντι στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ιδιαίτερα τα τελευταία, τον οδηγούν να προσδοκά ισχυρά και συγκεκριμένα αποτελέσματα από αυτήν. Έχοντας ως ενήλικας αυτοπεποίθηση και ξεκάθαρους στόχους, σχετικά με το τι να μάθει και να εφαρμόσει, ο εκπαιδευόμενος εργαζόμενος επικεντρώνεται στο αποτέλεσμα της μάθησής του το οποίο θα πρέπει να έχει και άμεση εφαρμογή στη ζωή ή στη δουλειά του. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο νοιώσει ότι αντιμετωπίζει εμπόδια στην εκπαιδευτική διαδικασία το πιο πιθανό είναι να εγκαταλείψει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Zhang & Zhen, 2014). Τέτοια εμπόδια μπορεί να είναι οι επιπτώσεις από την πάροδο της ηλικίας, όπως η απώλεια της όρασης ή της ακοής, που επηρεάζουν άμεσα την ικανότητά του να διαβάζει ή ακόμη και η ανάληψη ποικίλων κοινωνικών ρόλων όπως οι αλλαγές στη σύνθεση της οικογένειας με την απόκτηση ίσως παιδιών ή ενός διαζυγίου που μπορεί να του στερήσουν την αναγκαία

σωματική και ψυχική ενέργεια για να συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία. Και αρνητικές νοοτροπίες, όπως η κατεστημένη αντίληψη πως να ξεχνάει ένας ενήλικας αποτελεί πρόβλημα στο να μάθει, μπορούν να του προκαλέσουν άγχος και έκδηλη ανησυχία που θα ευθύνεται για την επιφυλακτική του στάση και αρνητισμό (Falasca, 2011).

Καθώς, τέλος, ξεκάθαρος στόχος της εκπαίδευσης ενηλίκων είναι να δεσμεύσει τους ενήλικους εκπαιδευόμενους στη δια βίου εκπαίδευση ο Falasca (2011) υποστηρίζει ότι ο επόπτης ως εκπαιδευτής θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα όποια μαθησιακά εμπόδια που οι εργαζόμενοι συναντούν. Με την άποψη αυτή συμφωνούν και οι Zhang Zhen (2014) που σημειώνουν περαιτέρω ότι ειδικά για την αποφυγή της απογοήτευσης των εκπαιδευόμενων από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να διαμορφώνει το μαθησιακό αντικείμενο κατάλληλα και να το εξηγεί ικανοποιητικά. Επιπλέον, να έχει πάντα κατά νου πως κανένας ενήλικος εκπαιδευόμενος δε θα συμφωνήσει με ένα θέμα ή εκτελέσει ένα ζήτημα ασυζητητί. Μάλιστα, μπορεί να και να αντιδράσει αρνητικά εάν η λύση του προβλήματος φανερωθεί εκ των προτέρων. Για τον λόγο αυτό, είναι προτιμότερο να του παρέχεται ένα ευρύ πεδίο του θεματικού αντικειμένου συνοδευόμενο από αφηρημένες έννοιες το οποίο θα μπορεί να συζητήσει με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, να γενικεύσει και να συνδυάσει με τις δικές του εμπειρίες και αναφορές και έπειτα κριτικά σκεπτόμενος να επαληθεύσει την εισερχόμενη πληροφορία. Μόνον τότε ο εκπαιδευτής θα μπορεί να υποθέσει με ασφάλεια ότι ο στόχος της αποτελεσματικής μεταξύ τους επικοινωνίας έχει επιτευχθεί.

2.4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Σύμφωνα με την προηγούμενη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας αναδεικνύεται μια σημαντική παραδοχή. Οι ίδιοι όροι μάθηση, εκπαίδευση και παιδαγωγική που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση ενηλίκων εντοπίζονται και στον ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση (Fenwick, 2010). Συγκεκριμένα, στον ΕΛ.Γ.Α. η ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση έχει τη μορφή της ενημέρωσης, πραγματοποιείται από τον επόπτη, στηρίζεται στις παροχές που προσφέρει ο οργανισμός και πραγματοποιείται με βάση τις διαδικασίες που αυτός απαιτεί. Καθώς απασχολεί επαγγελματίες με στόχο την επίτευξη επιχειρηματικών αποτελεσμάτων καλείται να τους εκπαιδεύσει κατάλληλα αναλαμβάνοντας τον ρόλο ενός εκπαιδευτικού οργανισμού.

Έτσι, όπως στην εκπαίδευση ενηλίκων τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του εκπαιδευτή (Rogers, 1999), οι δεξιότητές του (Galbraith & Jones, 2008), η διαχείριση της από-μάθησης (Rogers, 1999) και οι εκπαιδευτικές τεχνικές που θα χρησιμοποιήσει

(Κουτσούκος κ.ά., 2015) αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες κατανόησης του εκπαιδευτικού αντικειμένου, στην ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση αντίστοιχα, η επαγγελματική εμπειρία του επόπτη στην συμβουλευτική και εποπτεία, η αυτοπεποίθηση στις γνώσεις του, οι ποικίλοι ρόλοι που αναλαμβάνει και τα διάφορα πολιτισμικά του χαρακτηριστικά επηρεάζουν έντονα τον τρόπο που θα εκπαιδεύσει και το επίπεδο επικοινωνίας που θα διασφαλίσει στην ομάδα εργαζομένων (Holloway & Carroll, 1999, όπ. αναφ. στο Zorga, 2007). Ιδιαίτερα, στον ΕΛ.Γ.Α., ο ρόλος του επόπτη ως εκπαιδευτή είναι θεσμικά αναγνωρισμένος και αποδεκτός από τους εκτιμητές αφού έχει στόχο να τους βοηθήσει να οικειοποιηθούν την εκτιμητική διαδικασία πριν προχωρήσουν αυτόνομα στον επιτόπιο έλεγχο των ζημιών. Συχνά όμως παρατηρείται μια διάσταση μεταξύ του τρόπου που ο επόπτης εκπαιδεύει και αυτού που οι εκτιμητές επιθυμούν. Η διαφορετικότητα της εκπαιδευόμενης ομάδας ως προς την ηλικία, την εργασιακή εμπειρία και το στυλ μάθησης αποτελούν ανασταλτικές δυνάμεις στην πορεία της μάθησής τους αφού επηρεάζουν τη διαμόρφωση της ενημέρωσης ανάλογα με τις προσωπικές τους επιδιώξεις δυσκολεύοντας ταυτόχρονα το έργο του επόπτη (Giannoukos et al., 2015). Έτσι, αυτός υποχρεώνεται όχι μόνο ως επαγγελματίας να γνωρίζει άπταιστα το μαθησιακό αντικείμενο (Patrício & Osório, 2013) αλλά κυρίως να λειτουργεί ως παιδαγωγός (Rizi et al., 2013) σχεδιάζοντας το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τους μαθησιακούς στόχους από κοινού με τους εκτιμητές με σκοπό να διασφαλίζεται η αναγκαία μεταξύ τους αμφίδρομη επικοινωνία (Zhang & Zhen, 2014) όσο και η αλληλεγγύη στην ομάδα (Κόκκος, 1998, όπ. αναφ. στο Θεοδώρου, 2012).

Παράλληλα, στην ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση, η λειτουργία της ενημέρωσης καθίσταται ουσιώδης για την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζόμενων οι οποίοι καλούνται να ζήσουν και να κατανοήσουν τα όσα σκέφτονται, αισθάνονται και πράττουν μοιραζόμενοι την εμπειρία τους με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας σε ένα πλαίσιο αμοιβαίας εμπιστοσύνης, συνεργατικού πνεύματος και ελεύθερης έκφρασης απόψεων προκειμένου να οδηγηθούν στις δικές τους λύσεις και συμπεράσματα (Halpern & Mckimm, 2009). Το ίδιο φαίνεται πως συμβαίνει και στην εκπαίδευση ενηλίκων όπου οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν σε μια σειρά από επεισόδια με ανθρωπιστικό περιεχόμενο που παρέχονται από εκπαιδευτικούς ή μη φορείς, με στόχο τόσο την ανέλιξη της μαθησιακής και αντιληπτικής τους ικανότητας, την καλλιέργεια των ικανοτήτων τους, τον εμπλουτισμό των γνώσεών τους και τον προσανατολισμό τους (Rogers, 1999).

Εν τέλει, οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι προσανατολίζονται στην ενεργητική μάθηση που είναι χρηστική για τη καθημερινότητά τους. Και όντας οικονομικά ενεργοί πολίτες περνούν ένα

μεγάλο μέρος της ζωής τους στην εργασία, έτσι ώστε η τελευταία να διαμορφώνεται γι' αυτούς ως ένα σημαντικό περιβάλλον μάθησης που τους οπλίζει με δεξιότητες προκειμένου να ανελιχθούν επαγγελματικά και να επιτελέσουν το έργο που τους ανατίθεται. Παράλληλα, η επιτυχία της ενδο-υπηρεσιακής εκπαίδευσης αντανακλάται και στα αποτελέσματα του οργανισμού όπως η μείωση του κόστους λειτουργίας του (Fenwick, 2010). Για τον σκοπό αυτό ο ΕΛ.Γ.Α. ως δημόσιος οργανισμός εκπαιδεύει ενδο-υπηρεσιακά τους υπαλλήλους του με διάφορους τρόπους (π.χ. εγχειρίδια εκτιμητικής, σεμινάρια).

Παρά τις διαφορές που εντοπίζονται μεταξύ των εκπαιδευόμενων εκτιμητών φαίνεται, ωστόσο, πως υπάρχει η δυνατότητα προσδιορισμού κάποιων κοινών χαρακτηριστικών που αναμένουν από την ενδο-υπηρεσιακή τους εκπαίδευση. Για τον προσδιορισμό αυτό, η προτεινόμενη διπλωματική εργασία (ΔΕ) στόχευσε να σκιαγραφήσει τις απόψεις τους σχετικά και παράλληλα να διερευνήσει σε βάθος τους λόγους για τους οποίους η εκπαίδευσή τους αυτή μέσα στον οργανισμό αυτή μπορεί να συνδεθεί με την εκπαίδευση ενηλίκων.

2.4.1. Ερευνητικά ερωτήματα

Για να επιτευχθεί ο στόχος σύνδεσης της ενδο-υπηρεσιακής εκπαίδευσης με την εκπαίδευση ενηλίκων, χρειάζεται να εξεταστεί το κατά πόσο τα επιμέρους στοιχεία που φαίνεται να αποτελούν την ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση στον ΕΛ.Γ.Α. εμφανίζουν τα ίδια χαρακτηριστικά με την εκπαίδευση ενηλίκων.

Συνεπώς, η παρούσα ΔΕ επικεντρώθηκε τόσο στο «πώς» αντιλαμβάνονται οι εκτιμητές του ΕΛ.Γ.Α. την ενδο-υπηρεσιακή τους εκπαίδευση όσο και στο «γιατί» συμβαίνει αυτό. Επομένως, τα ερευνητικά ερωτήματα διαμορφώθηκαν ως εξής:

1. Ποια χαρακτηριστικά ως προσωπικότητα και ποια συμπεριφορά πρέπει να εμφανίζει ο επόπτης προκειμένου να θεωρείται από τους εκτιμητές εκπαιδευτής ενηλίκων; Με λίγα λόγια, ποιες προσδοκίες έχουν οι εκτιμητές από τον επόπτη τους ως εκπαιδευτή κατά τη διάρκεια μιας ενημέρωσης;
2. Δεδομένου ότι στον ΕΛ.Γ.Α. λαμβάνει χώρα η ενημέρωση ως μια ενδο-υπηρεσιακή λειτουργία εντατικής και βραχείας εκπαιδευτικής διάρκειας ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά της με βάση τα οποία μπορεί να χαρακτηριστεί μαθησιακό επεισόδιο;
3. Ποια αποτελέσματα αναμένουν οι εκτιμητές να προκύψουν από τη δράση του ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό; Σε ποιο βαθμό η εκπαιδευτική του δράση του τους ικανοποιεί;

Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα, αναμένεται πως θα περιγράψουν και ταυτόχρονα θα ερμηνεύσουν τις απόψεις των εκτιμητών για την ενδο-υπηρεσιακή τους εκπαίδευση με στόχο αυτή να συνδεθεί με την εκπαίδευση ενηλίκων.

3. ΜΕΘΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Καθώς ο στόχος της παρούσας ΔΕ ήταν η εύρεση σύνδεσης μεταξύ της ενδο-υπηρεσιακής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων, υιοθετήθηκε ως ερευνητική μεθοδολογία η Μικτή Ερευνητική Μέθοδος (MEM). Και αφού στο πρώτο μέρος της έρευνας διεξήχθη μια ποσοτική προσέγγιση προκειμένου να εξαχθούν αντικειμενικά συμπεράσματα με βάση τη στατιστική τους ανάλυση, η φύση του ερευνητικού προβλήματος σε συνδυασμό με την επισκόπηση της αντίστοιχης βιβλιογραφίας, οδήγησαν στην υιοθέτηση της ποιοτικής προσέγγισης ως το δεύτερό της σκέλος. Δεδομένου ότι η ποιοτική προσέγγιση με την κατά γράμμα καταγραφή των λεγομένων των συμμετεχόντων αποτελεί μια μέθοδο κατάλληλη για τις περιπτώσεις προβλημάτων τα οποία πρέπει να ερευνηθούν σε βάθος, στόχευσε να ερμηνεύσει το γιατί οι εκτιμητές του οργανισμού σκέφτονται και πράττουν με το συγκεκριμένο τρόπο, δηλαδή να αναδείξει τα βαθύτερα αισθήματα, κίνητρα και επιδιώξεις τους (Μαντζούκας, 2007).

3.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ως γνωστόν, με τη διεξαγωγή μιας ποσοτικής έρευνας μπορούν να διερευνηθούν φαινόμενα μέσω της αντικειμενικής μέτρησης και αριθμητικής τους ανάλυσης. Συνεπώς, το φαινόμενο «οι απόψεις των εκτιμητών του ΕΛ.Γ.Α. για τον επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων, την ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο και τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό» με το οποίο ασχολήθηκε η παρούσα ΔΕ και τα επιμέρους τμήματά της (επόπτης-εκπαιδευτής, ενημέρωση-μαθησιακό επεισόδιο, ΕΛ.Γ.Α.-εκπαιδευτικός οργανισμός) μπορούσαν σε πρώτη φάση να προσεγγιστούν με την ποσοτική μέθοδο καθώς δέχονταν απαντήσεις αριθμητικού τύπου όπως για παράδειγμα το «ποια χαρακτηριστικά διέθεταν οι επόπτες που είχαν;», μετρούσαν αριθμητικές αλλαγές ή επιχειρούσαν την ποσοτικοποίηση των στάσεων και των συμπεριφορών των εκτιμητών προκειμένου να περιγραφεί το πώς αισθάνεται το σύνολό τους για κάποιο θέμα, όπως για παράδειγμα «ποια οφέλη προέκυψαν γι' αυτούς μετά την ενημέρωση». Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η ποσοτική προσέγγιση στόχευσε να περιγράψει μια κατάσταση, μέσω αυτής να επαληθεύσει ήδη υπάρχουσες θεωρίες της υπάρχουσας

βιβλιογραφίας και τελικώς να γενικεύσει τα συμπεράσματά της στο σύνολο του πληθυσμού των εκτιμητών. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική (Κοντογιαννάτου, 2018). Επειδή όμως απώτερος στόχος της ΔΕ ήταν να αναδείξει τη σύνδεση (σχέση) μεταξύ της ενδο-υπηρεσιακής εκπαίδευσης στον ΕΛ.Γ.Α. και της εκπαίδευσης ενηλίκων η παραπάνω προσέγγιση δεν μπορούσε από μόνη της να δώσει απαντήσεις. Αυτό μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με τη συλλογή ποιοτικών δεδομένων καθόσον η επαγωγική φύση της ποιοτικής έρευνας είναι εκείνη που προσφέρει το πλεονέκτημα να διερευνά τις απαντήσεις ή παρατηρήσεις των συμμετεχόντων και έτσι να οδηγείται σε πιο λεπτομερείς περιγραφές των αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών τους (Κοντογιαννάτου, 2018). Προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω διττός στόχος με την μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα, να αξιοποιηθούν καλύτερα τα πλεονεκτήματα της κάθε μιας μεθόδου και να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα οι αδυναμίες τους επιλέχθηκε στην παρούσα ΔΕ μια ΜΕΜ, δηλαδή ένας ερευνητικός συνδυασμός ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης (Ισαρη & Πουρκός, 2015).

3.2. ΤΥΠΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Ο σχεδιασμός της μικτής έρευνας που ακολουθήθηκε ξεκινούσε με τη συλλογή και την ανάλυση αρχικά των ποσοτικών δεδομένων η οποία σε δεύτερο στάδιο ακολουθήθηκε από την συλλογή και την ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων. Έτσι, ακολουθήθηκε η επεξηγηματική διαδοχική σχεδίαση αφού τα αποτελέσματα της ποιοτικής ανάλυσης αναμένονταν να βοηθήσουν στον να ερμηνευθούν τα πρώτα ποσοτικά αποτελέσματα (Κοντογιαννάτου, 2018). Πιο συγκεκριμένα, οι απόψεις των εκτιμητών του δείγματος προσδιορίστηκαν ποσοτικά βάση ερωτηματολογίων ατομικής συνέντευξης και στη συνέχεια, έλαβε χώρα μια μικρής έκτασης ποιοτική προσέγγιση, που βασίστηκε σε δυο ομαδικές συνεντεύξεις τεσσάρων εκτιμητών, δυο γεωπόνων και δυο κτηνιάτρων αναμεταξύ τους.

3.3. ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Δεδομένου ότι το πρώτο στάδιο της έρευνας προσανατολίστηκε στην περιγραφή των απόψεων των εκτιμητών του ΕΛ.Γ.Α. για το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων, την ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο και τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό με τρόπο απλό και αντικειμενικό επιλέχθηκε η ποσοτική προσέγγιση ως η ερευνητική στρατηγική

αυτού του σταδίου (Bryman, 2017).

3.3.1. Δείγμα έρευνας

Κατάλληλος πληθυσμός προς διερεύνηση θεωρήθηκε το σύνολο του εκτιμητών του ΕΛ.Γ.Α, κτηνίατρων και γεωπόνων, μόνιμων και συμβασιούχων, που εργάστηκαν έστω και μια φορά σε κάποιο από τα Υποκαταστήματα του οργανισμού ανά την επικράτεια. Δεδομένου ότι ο οργανισμός καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών του από εποχιακό προσωπικό που ποικίλει σημαντικά ανάλογα με την εποχικότητα των παρουσιαζόμενων ζημιολόγων αιτίων (ο αριθμός τους μπορεί να είναι ιδιαίτερα μεγάλος ακόμη και άνω των 140 ατόμων) μέσα στο έτος και επειδή οι εκτιμητές αυτοί απασχολούνται γεωγραφικά σε όλα τα Υποκαταστήματα εκ των προτέρων δημιουργήθηκε το πρόβλημα εξοικονόμησης χρόνου και κόστους για την δειγματοληψία της έρευνας. Έτσι, επιλέχθηκε μεροληπτικά ένα δείγμα των εκτιμητών, ένα δείγμα ευκολίας, στο οποίο υπήρχε άμεση πρόσβαση του ερευνητή λόγω εργασίας. Καθότι αυτό δεν ήταν συνεπώς αντιπροσωπευτικό, τα αποτελέσματα της έρευνας δεν μπορούν να γενικευθούν σε ολόκληρο τον πληθυσμό των εκτιμητών (Bryman, 2017). Το τελικό δείγμα αποτέλεσαν 24 εκτιμητές οι οποίοι κλήθηκαν να συμπληρώσουν ένα ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο ατομικής συμπλήρωσης σε συγκεκριμένο χρόνο (βλέπε Παράρτημα Α, σελ. 93). Οι 20 εξ αυτών το επέτρεψαν πίσω πλήρως συμπληρωμένο και παντελώς αξιοποιήσιμο διαμορφώνοντας το ποσοστό απόκρισης της έρευνας σε 83% (Bryman, 2017).

3.3.2. Ζητήματα δεοντολογίας

Η διανομή και ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου καθορίστηκε σε μία εβδομάδα (αρχές Μαρτίου 2022). Πρώτο μέλημα ήταν να δοθούν στους συμμετέχοντες εκτιμητές οι απαραίτητες εξηγήσεις για τον σκοπό της έρευνας και να διαβεβαιωθούν για την ανωνυμία τους, όπως και έγινε (βλέπε Εικόνα 1, σελ. 34).

Αγαπητέ/ή συνάδελφε/σα,

Η παρούσα έρευνα διεξάγεται στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Βασικός σκοπός της είναι η διερεύνηση των απόψεων των εκτιμητών του ΕΛΓΑ σχετικά με το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων στα πλαίσια μιας «ενημέρωσης».

Για την ολοκλήρωση της έρευνας, η συνεισφορά σου ως εκτιμητής/τρια του ΕΛ.Γ.Α. θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική και μπορεί να οδηγήσει στην εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων.

Θα χρειαστούν το πολύ 10' για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, το οποίο είναι ανώνυμο και στο οποίο οι απαντήσεις που θα δώσεις θα τηρηθούν με εχεμύθεια.

Ευχαριστώ θερμά για τη συμμετοχή σου, η ερευνήτρια

Βαβουλίδου Στέλλα

Εικόνα 1: Περιγραφή σκοπού της έρευνας και ζητήματα δεοντολογίας στο ερωτηματολόγιο προς πληροφόρηση των εκτιμητών.

3.3.3. Ερευνητικό εργαλείο

Ως εργαλείο της ποσοτικής έρευνας χρησιμοποιήθηκε ένα ειδικά διαμορφωμένο «ερωτηματολόγιο ατομικής συμπλήρωσης» προκειμένου να διευκολύνει τη συλλογή πληθώρας δεδομένων, εύκολα επεξεργάσιμων και σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το ερωτηματολόγιο κατασκευάστηκε μέσω της πλατφόρμας Google forms και απεστάλη στους εκτιμητές με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. viber, messenger) εξαιτίας των περιορισμών της πανδημίας Covid-19 (βλέπε Παράρτημα Α, σελ. 76). Ο χρόνος συμπλήρωσής του κυμάνθηκε στα 10' περίπου λεπτά προκειμένου να μην κουράσει τους συμμετέχοντες. Συνολικά, περιείχε 18 ερωτήσεις, κατηγοριοποιημένες σε τέσσερις θεματικές υπο-κλίμακες. Στην πρώτη υπο-κλίμακα, με τίτλο «Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων», οι ερωτήσεις σκόπευαν να περιγράψουν τα θεμιτά και μη ατομικά γνωρίσματα του επόπτη, το πώς θα πρέπει να διαχειρίζεται τη διαδικασία της από-μάθησης και πώς θα πρέπει να εφαρμόζει τις συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές. Στην δεύτερη υπο-κλίμακα, «Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο», οι ερωτήσεις στόχευσαν στην ανάδειξη της σπουδαιότητας της ενημέρωσης για τους εκτιμητές και στον τρόπο με τον οποίο ο επόπτης θα πρέπει να την διαμορφώνει προκειμένου αυτή να αποτελεί μαθησιακό επεισόδιο. Στην τρίτη υπο-κλίμακα, «Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός» οι ερωτήσεις διερευνούσαν τον βαθμό συμμετοχής του οργανισμού και τις υποχρεώσεις του προκειμένου η ενημέρωση να αντιμετωπίζεται ως ενδο-υπηρεσιακό πρόγραμμα εκπαίδευσης. Η τέταρτη υπο-κλίμακα, «Δημογραφικά χαρακτηριστικά», είχε στόχο να αποτυπώσει τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στο δείγμα και τέθηκε τελευταία προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή δυσарέσκεια των εκτιμητών για την αναφορά προσωπικών τους στοιχείων στα αρχικά στάδια της έρευνας.

3.3.4. Περιγραφή των δεδομένων

Για τα δημογραφικά στοιχεία προτιμήθηκαν κλειστές ερωτήσεις που επιδέχονταν ένα απλό Χ για απάντηση. Για την μέτρηση εννοιών που μπορούσαν να περιγραφούν με τη συμφωνία ή διαφωνία των εκτιμητών επί σειράς προτάσεων χρησιμοποιήθηκε μια πενταβάθμια Κλίμακα Likert (Bryman, 2017). Συγκεκριμένα, στις ερωτήσεις 1,3, 4,5,7,8,12,13 και 14 του ερωτηματολογίου η κλίμακα επεκτάθηκε από το «1=Διαφωνώ απόλυτα», «2=Διαφωνώ», «3=Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ», «4=Συμφωνώ» έως το «5=Συμφωνώ απόλυτα». Στις ερωτήσεις 6,9,10 και 11 η κλίμακα διαμορφώθηκε αντιστοίχως από το «1=Καθόλου», «2=Λίγο», «3=Μέτρια», «4=Πολύ» έως το «5=Εξαιρετικά». Τέλος, στην ερώτηση 2 η κλίμακα επεκτάθηκε από το «1=Ποτέ», «2=Σπάνια», «3=Μερικές φορές», «4=Συχνά» έως το «5=Πάντα». Επιπλέον, στις ερωτήσεις 5,6,7,9,10 και 12 προστέθηκε η δυνατότητα «Άλλο» ώστε οι εκτιμητές να μπορούν να συμπληρώσουν ολογράφως οτιδήποτε θεωρούσαν ότι χρήζει επισήμανσης.

3.3.5. Λογισμικό ανάλυσης δεδομένων

Τα δεδομένα της ποσοτικής ανάλυσης αποτέλεσαν οι απαντήσεις των εκτιμητών στο ερωτηματολόγιο. Για τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυσή τους, χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό IBM SPSS. Ειδικότερα, εφαρμόστηκε μονο-μεταβλητή ανάλυση με διάφορους δείκτες κεντρικής τάσης, όπως ο αριθμητικός μέσος όρος για τον υπολογισμό της τυπικής τιμής της κατανομής των απαντήσεων, και διασποράς, όπως η τυπική απόκλιση προκειμένου να φανεί η μέση διακύμανση γύρω από τον μέσο όρο για κάθε πρόταση-μεταβλητή των υπο-κλιμάκων. Όλες οι απαντήσεις κωδικοποιήθηκαν για την εφαρμογή του λογισμικού εκτός από αυτές στις προτάσεις «Άλλο» που εξαιρέθηκαν από την ποσοτική ανάλυση. Για τον διαχωρισμό των απαντήσεων σε δυο κατηγορίες όπως π.χ. το φύλο των εκτιμητών χρησιμοποιήθηκαν διχοτομικές μεταβλητές ενώ για μεταβλητές όπως το επίπεδο εκπαίδευσης, ονομαστικές, οι οποίες και αποδόθηκαν γραφικά με ραβδογράμματα (Bryman, 2017).

3.3.6. Αξιοπιστία και εγκυρότητα ερευνητικού εργαλείου

Κάθε κλίμακα μέτρησης, όπως το ερωτηματολόγιο, αποτελείται από διάφορα επιμέρους ερωτήματα που συγκροτούν στο σύνολό τους υπο-ομάδες μεγαλύτερων θεματικών κατηγοριών με στόχο να περιγράψουν κάποιο χαρακτηριστικό της ανθρώπινης

συμπεριφοράς. Επειδή όμως η τελευταία διαρκώς μεταβάλλεται, η επαναχρησιμοποίηση του ερωτηματολογίου σε νέο πληθυσμό με διαφορετικά χαρακτηριστικά θα πρέπει να ελέγχεται κάθε φορά ως προς την αξιοπιστία και την εγκυρότητά του (Iseris, 2016). Αυτό σημαίνει ότι ένα ερωτηματολόγιο θα πρέπει να ελέγχεται τόσο για την αξιοπιστία του, δηλαδή την συνέπεια των απαντήσεων των συμμετεχόντων στην κλίμακά του, όσο και για την εγκυρότητά του, δηλαδή για το αν η κλίμακα μετράει όντως αυτό για το οποίο αρχικά κατασκευάστηκε. Στα στοιχεία αυτά εστίασε και η παρούσα ΔΕ διερευνώντας συγκεκριμένα την αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας και την εγκυρότητα εννοιολογικής (Μάρκος, 2012).

3.3.7. Περιορισμοί ανάλυσης

Ως γνωστόν, το μέγεθος του δείγματος σε μια ανάλυση θα πρέπει να είναι επαρκές προκειμένου να εξάγονται αξιόπιστα αποτελέσματα. Ειδικότερα, όσο μεγαλύτερο είναι το δείγμα (N) τόσο μικρότερο θα είναι και το τυπικό σφάλμα του κάθε ερωτήματος και επομένως τόσο μικρότερη και η διασπορά του. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρείται μια αναλογία 10-15 συμμετεχόντων ανά ερώτημα (και ποτέ μικρότερη από 5) προκειμένου οι συντελεστές συνάφειας να μην επηρεάζονται. Δυστυχώς, οι δυο αυτές στατιστικές απαιτήσεις δεν ήταν εφικτό να διασφαλιστούν στην παρούσα ΔΕ εξαιτίας του ότι οι εκτιμητές, όπως προαναφέρθηκε, εργάζονται γεωγραφικά ανά την επικράτεια και γι' αυτό είναι δύσκολο να εντοπιστούν προκειμένου να συμμετέχουν στην έρευνα σχηματίζοντας το κατάλληλο δείγμα. Παράλληλα, το μικρό αυτό δείγμα των εκτιμητών της ΔΕ επηρέασε περαιτέρω την αξιοπιστία της παραγοντικής ανάλυσης που διεξήχθη η οποία για να διασφαλιστεί θα έπρεπε να έχει προηγηθεί εξέταση της κανονικότητας της κατανομής (Iseris, 2016). Παρόλα αυτά, το υψηλό ποσοστό απόκρισης (83%) του μικρού κατά τα άλλα δείγματος προσέφερε την απαιτούμενη βάση για την ποιοτική έρευνα που ακολούθησε.

3.4. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Επειδή στο δεύτερο στάδιο της έρευνας επιδιώκεται η σε βάθος κατανόηση των πεποιθήσεων των εκτιμητών του ΕΛ.Γ.Α. για το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων, την ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο και τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό και εξαιτίας των περιορισμών της στατιστικής ανάλυσης του πρώτου σταδίου της έρευνας επιλέχθηκε η ποιοτική προσέγγιση ως η ερευνητική στρατηγική αυτού του δεύτερου σταδίου (Bryman, 2017).

3.4.1. Πληθυσμός μελέτης

Δεδομένων και πάλι των περιορισμών της πανδημίας Covid-19 διαμορφώθηκαν δύο μικρές ομάδες συνεντευξιαζόμενων εκτιμητών, έκαστη αποτελούμενη από δυο άτομα, γεωπόνων στην μια περίπτωση και κτηνιάτρων στην άλλη. Οι εκτιμητές επιλέχθηκαν υποκειμενικά με βάση την επαγγελματική τους ιδιότητα, την απασχόλησή τους στον ΕΛ.Γ.Α. και κυρίως με βάση τη δυνατότητά τους να προσφέρουν επαρκείς και κατάλληλες πληροφορίες για το υπό μελέτη πρόβλημα. Έτσι, επί της ουσίας εφαρμόστηκε σκόπιμη δειγματοληψία όπου οι συμμετέχοντες στο δείγμα επιλέχθηκαν στρατηγικά προκειμένου να έχουν σχέση με το τεθέν ερευνητικό πρόβλημα (Bryman, 2017).

3.4.2. Ερευνητικό εργαλείο

Η μέθοδος των διαδικτυακών προσωπικών συνεντεύξεων που χρησιμοποιείται πλέον ευρέως στην ποιοτική έρευνα επειδή οικοδομούν εύκολα μια σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης ερευνητή και συμμετέχοντα όπως ακριβώς και οι δια ζώσης συνεντεύξεις και παράλληλα δίνουν τη δυνατότητα στον ερευνητή την εκ νέου επικοινωνία μαζί τους προκειμένου να λάβει περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις χρησιμοποιήθηκε και εδώ (Bryman, 2017). Δεδομένου ότι όλες οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα οφείλουν να επιτρέπουν την καταγραφή των πράξεων και των λόγων των συμμετεχόντων, όπως αυτά θα συνέβαιναν ή θα εκφράζονταν αν δεν υπήρχε ο ερευνητής, οι συνεντεύξεις έπρεπε να στερούνται αυστηρής δόμησης (Συμεού, 2007). Έτσι, επιλέχθηκε η μέθοδος της ημι-δομημένης συνέντευξης όπου με βάση τις επιμέρους θεματικές κατηγορίες του ερευνητικού ερωτήματος οι οποίες έπρεπε να καλυφθούν σχηματίστηκαν οι αντίστοιχες ερωτήσεις οι οποίες να μην ερωτήθηκαν με την ίδια ακριβώς σειρά αλλά δεν έτυχαν της ίδιας εμβάθυνσης από όλους τους συμμετέχοντες εκτιμητές. Επιπλέον, προσέφεραν στους συνεντευξιαζόμενους εκτιμητές ελευθερία στον τρόπο απάντησης αλλά και στον ερευνητή τη δυνατότητα όποτε έκρινε σκόπιμο να θέσει ερωτήσεις που δεν υπήρχαν στον οδηγό συνέντευξης (βλέπε Παραρτήματα ΙΣΤ, ΙΖ, σελ. 103-109) (Bryman, 2017).

3.4.3. Μέθοδος ανάλυσης δεδομένων

Οι συνεντεύξεις καταγράφηκαν με ηλεκτρονικό τρόπο (ηχογράφηση μέσω messenger και viber) και έπειτα απομαγνητοφωνήθηκαν. Η απομαγνητοφώνηση έγινε κατά λέξη και αποδόθηκε ενδελεχώς, με τις διάφορες παύσεις της ομιλίας ή τυχόν αστεία, αφού στην ποιοτική έρευνα ενδιαφέρει ιδιαίτερα να αποκαλυφθεί όχι μόνο το τι λένε οι

συνεντευξιαζόμενοι αλλά και το πώς το λένε (Bryman, 2017). Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε μια πλήρης καταγραφή των εναλλαγών του λόγου τους (βλέπε Παράρτημα IB, σελ. 104).

3.4.4. Αξιοπιστία της έρευνας

Καθώς από την άλλη η μέτρηση στην ποιοτική έρευνα έχει μικρή σημασία, το βασικό σημείο αξιοπιστίας στην παρούσα ΔΕ επικεντρώθηκε στην επιβεβαίωση ότι τα τελικά ευρήματα και οι εντυπώσεις του ερευνητή ταίριαζαν με τις απόψεις των υποκειμένων της. Αυτό επιτεύχθηκε με την διαδικασία της «επικύρωσης ερωτώμενου». Έτσι, δόθηκε στους συμμετέχοντες εκτιμητές μια καταγραφή των όσων είπαν και των όσων παρατηρήθηκαν από τον ερευνητή κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ώστε να διασφαλιστεί η αντιστοιχία των ευρημάτων με την οπτική των συνεντευξιαζόμενων και ταυτόχρονα να εντοπιστούν τυχόν αναντιστοιχίες (Bryman, 2017).

3.4.5. Θεματική ανάλυση

Ως στρατηγική ανάλυσης των ποιοτικών δεδομένων επιλέχθηκε η θεματική ανάλυση. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την ποσοτική προσέγγιση για κάθε υπο-κλίμακα λειτούργησαν ως άξονες προκειμένου τα εξαγόμενα ποιοτικά δεδομένα να κωδικοποιηθούν σε ομοιογενή αποσπάσματα με όμοια θεματική π.χ. αίσθημα εμψύχωσης άρα επόπτης εμψυχωτής. Στη συνέχεια, οι κωδικοί αυτοί αντιπαραβλήθηκαν και συγκρίθηκαν μεταξύ τους για να εντοπιστούν όμοια χαρακτηριστικά, επαναλήψεις και αιτιώδεις σχέσεις. Οποιαδήποτε τέτοια στοιχεία εντοπίστηκαν, τοποθετήθηκαν από κοινού σε μια θεματική ενότητα. Η τελευταία αντιπροσώπευε μια συμπυκνωμένη ολιστική περιγραφή και ερμηνεία για το πώς οι εκτιμητές ερμηνεύουν, αντιλαμβάνονται και βιώνουν το υπό μελέτη πρόβλημα. Στη συνέχεια, οι θεματικές ενότητες συνδέθηκαν με την υφιστάμενη βιβλιογραφία (Μαντζούκας, 2007).

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα τόσο της ποσοτικής όσο και της ποιοτικής προσέγγισης που ακολουθήθηκε.

4.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΣΟΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Αρχικά παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ποσοτικής προσέγγισης που εξήχθησαν με βάση στατιστικούς όρους και μεθοδολογία.

4.1.1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά εκτιμητών

Το μεγαλύτερο μέρος των εκτιμητών ήταν γυναίκες καλύπτοντας ποσοστό 90% των συμμετεχόντων (βλέπε Σχήμα 1, σελ. 39).

Σχήμα 1: Κατανομή των εκτιμητών ανά φύλο.

Οι ηλικίες των εκτιμητών είχαν εύρος (range) από 30 έως 52 ετών με μέσο όρο (mean) τα 40,8 έτη. Ο μικρότερος ηλικιακά εκτιμητής υπήρξε 30 ετών και ο μεγαλύτερος 52 ετών.

Όσον αφορά τις ακαδημαϊκές γνώσεις των εκτιμητών, το 30% κατείχε πτυχίο Α.Ε.Ι., το 60% μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και το 10% διδακτορικό (βλέπε Σχήμα 2, σελ. 40).

Σχήμα 2: Κατανομή των εκτιμητών με βάση τις ακαδημαϊκές τους γνώσεις.

Η προϋπηρεσία των εκτιμητών κατηγοριοποιήθηκε από 8 μήνες μέχρι άνω των 32 μηνών. Πιο αναλυτικά το 25% αυτών δήλωσε πως εργάστηκε για ένα 8μηνο, το 20% δήλωσε ότι εργάστηκε από 8 έως και 12 μήνες, το 20% από 12 έως και 24 μήνες, το 10% από 24 έως και 32 μήνες και το 20% πάνω από 32 μήνες. Επιπλέον, ένας εκτιμητής (ποσοστό 5%) δήλωσε πως υπήρξε συμβασιούχος εκτιμητής κατά το παρελθόν χωρίς να διευκρινίζει τη χρονική διάρκεια (βλέπε Σχήμα 3, σελ. 40).

Σχήμα 3: Κατανομή των εκτιμητών με βάση την προϋπηρεσία τους στον ΕΛ.Γ.Α.

Τέλος, σε ειδικότητα, οι εκτιμητές κατά 85% υπήρξαν γεωπόνοι και οι υπόλοιποι (15%) κτηνίατροι (βλέπε Σχήμα 4, σελ. 41).

Σχήμα 4: Κατανομή των εκτιμητών ανά ειδικότητα.

4.1.2. Αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας

Αρχικά μετρήθηκε η αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας του ερωτηματολογίου. Με βάση τον συντελεστή α του Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) διερευνήθηκε ο βαθμός στον οποίο οι ερωτήσεις που διαμορφώθηκαν για να μετρήσουν κάποιο ψυχομετρικό χαρακτηριστικό παρουσίαζαν υψηλή συνοχή ή συσχέτιση τόσο μεταξύ τους όσο και με το χαρακτηριστικό αυτό (Μάρκος, 2012). Δεδομένου, ότι το ερωτηματολόγιο κάλυπτε τις προϋποθέσεις τα ερωτήματα να απαντώνται με βαθμολόγηση άνω των δύο βαθμίδων (εξαιτίας της χρήσης κλίμακας Likert) και τα ερωτήματα της κάθε υπο-κλίμακας να είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό ο συντελεστής α εφαρμόστηκε έγκυρα για το σύνολο του ερωτηματολογίου (Iseris, 2016). Ο υπολογισμός της συσχέτισης επέφερε έναν αριθμό α , ο οποίος λάμβανε τιμή από 0 (υποδηλώνοντας την απουσία συσχέτισης και άρα μηδενική εσωτερική αξιοπιστία) έως 1 (προμηνύοντας απόλυτη συσχέτιση και άρα πλήρη εσωτερική αξιοπιστία). Ικανοποιητική θεωρήθηκε κάθε εξερχόμενη απόλυτη τιμή μεταξύ του διαστήματος 0,7 - 0,8 (Bryman, 2017). Επειδή όμως στο ερωτηματολόγιο υπήρξαν δέσμες ερωτημάτων όπου κάθε διάσταση συνέπιπτε με έναν από τις υπο-κλίμακες «Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων», «Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο» και «Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός» υπολογίστηκε περαιτέρω για κάθε μια από αυτές τις υπο-κλίμακες ο συντελεστής α . Στις περιπτώσεις που εντοπίστηκε σε κάποια υπο-κλίμακα συντελεστής μικρότερος του 0,70 υπολογίστηκε ο βαθμός συσχέτισης κάθε απάντησης-

μεταβλητής με το συνολικό άθροισμα (πίνακας Corrected Item-Total Correlation) όλων των ερωτήσεων μεταβλητών (θέτοντας ως όριο το εμπειρικό +0,3). Οι περιπτώσεις αυτές διαχωρίστηκαν δεδομένου ότι επιδρούσαν αρνητικά στην αξιοπιστία των μετρήσεων. Ερευνήθηκε μετέπειτα με βάση την τελευταία στήλη Cronbach's Alpha if Item Deleted εάν οι απαντήσεις αυτές με την αφαίρεσή τους από την κλίμακα θα επέφεραν κάποια αξιοσημείωτη αύξηση του συντελεστή α (βλέπε Παραρτήματα Β, Δ, ΣΤ, σελ. 93, 95, 97). Εάν αυτό δεν γινόταν τότε θα έπρεπε να παραμείνουν στο ερωτηματολόγιο αναδιατυπωμένες (Μάρκος, 2012)(βλέπε Παραρτήματα Γ, Ε, Ζ, σελ. 94, 96, 98). Στη συνέχεια περιγράφηκαν με μέτρα κεντρικής τάσης και διασποράς οι απαντήσεις των εκτιμητών για κάθε ερώτηση. Αναλυτικά, οι ερωτήσεις 1 έως 14 εξετάστηκαν με βάση τον συντελεστή α του Cronbach προκειμένου να ελεγχθεί το ερωτηματολόγιο ως προς την εσωτερική συνοχή του. Η ανάλυση έδειξε α ίσο με 0,829 φανερώνοντας αποδεκτό επίπεδο αξιοπιστίας ($\alpha \geq 0.7$) με την έννοια της εσωτερικής συνέπειας των 65 προτάσεών του.

Υπο-κλίμακα 1^η: Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων

Οι πρώτες ερωτήσεις 1 έως 4 του ερωτηματολογίου αφορούσαν την 1^η Υπο-κλίμακα «Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων». Η ανάλυση αξιοπιστίας α του Cronbach έδειξε α ίσο με 0,32 φανερώνοντας μη αποδεκτό επίπεδο αξιοπιστίας ($\alpha \leq 0.7$) με την έννοια της εσωτερικής συνέπειας της υπο-κλίμακας.

Ως προς την περιγραφή των απόψεων των εκτιμητών για το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή εξετάστηκαν μία προς μία οι απαντήσεις που έδωσαν αυτοί σε κάθε ερώτηση. Ειδικότερα, στη δεύτερη ερώτηση σχετικά με το πόσο συχνά οι εκτιμητές συναντούν ορισμένες συμπεριφορές από τους επόπτες στην ενημέρωση, οι εκτιμητές δήλωσαν ότι κατά μέσο όρο «Μερικές φορές» συναντούσαν επόπτες που τους εμψύχωναν, τους ενημέρωναν ευρέως για το αντικείμενο, τους καταλάβαιναν ως πρώην εκτιμητές, τους φέρονταν ισότιμα, έθεταν τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα και διαμόρφωναν από κοινού με αυτούς τους μαθησιακούς στόχους. Από την άλλη ανέφεραν πως «Ποτέ» δεν συνάντησαν επόπτες χωρίς οργανωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης, χωρίς μεταδοτικότητα, χωρίς τις απαραίτητες ακαδημαϊκές γνώσεις ή εμπειρία να εκπαιδεύουν ενήλικες που δεν δέχονταν το διάλογο ή δεν εφάρμοζαν εκπαιδευτικές πρακτικές ώστε να προάγουν την ενεργή συμμετοχή των εκτιμητών ή που αγνοούσαν τις πρότερες εμπειρίες και γνώσεις τους.

Στην τρίτη ερώτηση που επικεντρώθηκε στους τρόπους που οι εκτιμητές θεωρούσαν ότι ο επόπτης μπορούσε να διατηρήσει το ενδιαφέρον τους στην ενημέρωση οι εκτιμητές κατά

μέσο όρο «Συμφώνησαν» πως η καλύτερη επιλογή θα ήταν να την σταματήσει όταν αντιληφθεί πως κουράστηκαν ή να εφαρμόσει συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές προκειμένου να ενεργοποιήσει εκ νέου το ενδιαφέρον τους. Από την άλλη «Διαφώνησαν» στο να την συνεχίσει μέχρις ότου ολοκληρωθεί ενώ «Ούτε διαφωνούσαν, ούτε συμφωνούσαν» στο να αλλάξει για λίγο τη θεματική της. Επιπλέον, τρεις από τους εκτιμητές πρόσθεσαν ως σχόλιο τα: «Διάλογο», «Κάνοντας πιο προσωποποιημένη και δια-δραστική τη διαδικασία, με ερωτήσεις, παράθεση παραδειγμάτων, συζήτηση στο τέλος της εκπαίδευσης κλπ.. Περαιτέρω, ένας από αυτούς σχολίασε «Στο τέλος της ενημέρωσης να δίνει συγκεντρωτικά την πρακτική της εκτιμητικής διαδικασίας αφού έχει τελειώσει με την θεωρητική».

Στην τέταρτη ερώτηση που αφορούσε το πώς ο επόπτης-εκπαιδευτής έπρεπε να διαχειρίζεται τη διαδικασία της από-μάθησης οι εκτιμητές κατά μέσο όρο «Συμφώνησαν» πως ο επόπτης θα έπρεπε να ξεκινάει από το μηδέν την εκτιμητική διαδικασία αντιμετωπίζοντας ισότιμα όλους τους εκτιμητές και να αξιοποιεί τις εμπειρίες του κάθε εκτιμητή ξεχωριστά και αναλογικά επικαλούμενος αυτές ως παραδείγματα στην ομάδα ώστε να ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους. Αντίθετα, «Διαφώνησαν» στο να χρησιμοποιεί αποκλειστικά τις δικές του πεποιθήσεις και εμπειρίες αγνοώντας τις δικές τους (βλέπε Πίνακα 1, σελ. 44).

Πίνακας 1: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση 1^{ης} Υπο-κλίμακας.

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Ερώτηση 2: Πόσο συχνά συναντάτε τις παρακάτω συμπεριφορές από τον επόπτη-εκπαιδευτή σε μια ενημέρωση;	Δεν έχει οργανωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης (αυτογνωσία) και δυσκολεύεται να μεταδώσει τις γνώσεις του.	2,30	1,081
	Μας εμπνυχώνει (εμπνυχωτής).	3,85	0,813
	Μας ενημερώνει γενικά για το αντικείμενο, δεν επικεντρώνεται τμηματικά στο θέμα.	3,05	1,050
	Μπορεί να μας καταλάβει γιατί προϋπήρξε εκτιμητής.	3,75	0,786
	Δεν έχει τις απαιτούμενες ακαδημαϊκές γνώσεις και την ανάλογη εμπειρία να εκπαιδεύσει ενήλικες και κάνει λάθη (καταλύτης).	2,75	1,293
	Φέρεται ισότιμα στους εκπαιδευόμενους εκτιμητές.	3,85	0,933
	Αγνοεί τις πρότερες εμπειρίες και γνώσεις μας.	2,95	1,234
	Θέτει τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα εκτιμητών (συντονιστής).	3,75	0,851
	Δε δέχεται το διάλογο ούτε εφαρμόζει πρακτικές που προάγουν την ενεργητική συμμετοχή.	2,10	1,071
	Διαμορφώνει ή αναπροσαρμόζει τους μαθησιακούς στόχους μαζί με τους εκτιμητές (διαμεσολαβητής).	3,55	0,887
Ερώτηση 3: Με ποιους τρόπους μπορεί ο επόπτης να διατηρήσει το ενδιαφέρον των εκτιμητών στην ενημέρωση;	Σταματώντας την όποτε κρίνει πως οι εκτιμητές κουράστηκαν.	4,10	0,912
	Συνεχίζοντάς την ασταμάτητα μέχρι αυτή να ολοκληρωθεί.	1,65	0,671
	Αλλάζοντας αποσπασματικά τη θεματική της.	3,05	1,191
	Εφαρμόζοντας συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές που θα ενεργοποιήσουν τη διάθεση των εκτιμητών.	4,80	0,410
Ερώτηση 4: Πώς θα πρέπει ο επόπτης-εκπαιδευτής να διαχειρίζεται τη διαδικασία της από-μάθησης;	Να αξιοποιεί αναλογικά τις πρότερες γνώσεις και εμπειρίες του κάθε εκτιμητή ξεχωριστά και να τις επικαλείται ως παράδειγμα (καθοδηγητής μάθησης).	4,0	0,795
	Να ξεκινάει από το μηδέν την εκπαιδευτική διαδικασία, και να	4,20	1,96

	αντιμετωπίζει όλους τους εκτιμητές επαγγελματικά ισότιμους. Να χρησιμοποιεί αποκλειστικά τις δικές του πεποιθήσεις και πεπραγμένα για να διδάξει αγνοώντας τις εμπειρίες των εκτιμητών.	1,70	0,979
--	--	------	-------

Υπο-κλίμακα 2^η: Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο

Οι ερωτήσεις 5 έως 10 του ερωτηματολογίου αφορούσαν την 2^η Υπο-κλίμακα σχετικά με την ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο. Εφαρμόστηκε ξανά ανάλυση αξιοπιστίας α του Cronbach προκειμένου αρχικά να εξεταστεί η εσωτερική συνοχή της. Η ανάλυση έδειξε ότι αυτή είχε αποδεκτό επίπεδο αξιοπιστίας ($\alpha=0,782 \geq 0,7$) και συνεπώς όλες οι μεταβλητές της κλίμακας αποτελούν έναν συνεκτικό παράγοντα περιγραφής της ενημέρωσης ως μαθησιακό επεισόδιο. Επομένως, τα 30 θέματα που συγκροτούν την κλίμακα συμβάλλουν όλα μαζί θετικά στην αξιοπιστία της υπο-κλίμακας.

Στην πέμπτη ερώτηση για το πώς θεωρούν οι εκτιμητές ότι η ενημέρωση συμβάλλει στην εκτιμητική διαδικασία αυτοί «Συμφώνησαν» πως η ενημέρωση συντελεί στην διαμόρφωση κοινού στόχου και ομοειδών μεθόδων εκτίμησης με τους συναδέλφους τους αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό την αποδοτικότητα του οργανισμού και ότι η ενημέρωση τους προσέφερε σιγουριά και αυτοπεποίθηση. Από την άλλη «Διαφώνησαν» στο ότι ωφελεί μόνο τους νεοεισερχόμενους στον οργανισμό συναδέλφους και στο ότι τους περιορίζει επαγγελματικά υποχρεώνοντάς τους να ακολουθήσουν καθορισμένες διαδικασίες εκτίμησης.

Συνεχίζοντας με την έκτη ερώτηση σχετικά με το ποιοι λόγοι επηρεάζουν τη συμμετοχή των εκτιμητών σε μια ενημέρωση, αυτοί κράτησαν ουδέτερη στάση αφού «Ούτε διαφώνησαν, ούτε συμφώνησαν» με το ποιο είναι το θεματικό αντικείμενο. Το ίδιο και με το πού αυτή διεξάγεται. Αντίθετα «Συμφώνησαν» με το πώς αυτή διενεργείται, το πόσο διαρκεί, το ποιος είναι ο σκοπός της, το πόσο υποχρεωτική καθίσταται από τον οργανισμό και από το ποιος την φέρει εις πέρας, δηλαδή το προφίλ του επόπτη-εκπαιδευτή. Επιπλέον, ένας από τους εκτιμητές πρόσθεσε ως σχόλιο «Η χρονική στιγμή της ενημέρωσης, οι καιρικές συνθήκες και ο αριθμός των εκτιμητών που συμμετέχουν».

Η έβδομη ερώτηση σκόπευε να περιγράψει τα χαρακτηριστικά του επόπτη που οι εκτιμητές θεωρούν πως επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης. Οι εκτιμητές κατά μέσο όρο «Συμφώνησαν» ότι η αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης επηρεάζεται από τον χαρακτήρα του επόπτη, από την επαγγελματική του εμπειρία και το άρτιο ακαδημαϊκό του υπόβαθρο ενώ «Ούτε διαφώνησαν, ούτε συμφώνησαν» για την επιρροή που ασκεί το επαγγελματικό του κύρος. Επιπλέον, τρεις εκτιμητές πρόσθεσαν ως σχόλιο «Η συμπεριφορά του επόπτη και η διαχείριση των Εκτιμητών», «Χαρακτηριστικά όπως η αμεσότητα του λόγου, η μεταδοτικότητα κλπ.» και «Η προσωπική σχέση με τον επόπτη».

Στην όγδοη ερώτηση σχετικά με την σπουδαιότητα εφαρμογής συμμετοχικών εκπαιδευτικών

τεχνικών στην ενημέρωση οι εκτιμητές «Διαφώνησαν» στο ότι η εφαρμογή αυτών δεν επηρεάζει την αποτελεσματικότητά της. Επίσης, «Διαφώνησαν» στο ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί από όλους τους εκπαιδευόμενους. Αντίθετα «Συμφώνησαν» στο ότι προάγει τη συνεργασία μεταξύ των εκτιμητών και βοηθά τόσο στην κατανόηση όσο και στην μνημόνευση του θεματικού αντικειμένου (βλέπε Πίνακα 2, σελ. 47).

Πίνακας 2: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση 2^{ης} Υπο-κλίμακας.

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Ερώτηση 5: Η ενημέρωση πριν την εκτιμητική διαδικασία:	Συντελεί στην διαμόρφωση κοινών στόχων, μεθόδων, προσανατολισμού με τους συναδέλφους ενισχύοντας την αποδοτικότητα του οργανισμού.	4,75	0,444
	Ωφελεί μόνο τους νέους στον οργανισμό συναδέλφους.	2,0	1,257
	Περιορίζει επαγγελματικά τον εκτιμητή ορίζοντας συγκριμένες διαδικασίες και κανόνες εκτιμητικής.	2,10	0,862
	Προσφέρει σιγουριά και αυτοπεποίθηση στον εκτιμητή.	4,20	1,665
Ερώτηση 6: Ποιοι λόγοι επηρεάζουν τη συμμετοχή σας σε μια ενημέρωση;	Το θεματικό αντικείμενο της «ενημέρωσης».	3,50	1,273
	Ο τρόπος διεξαγωγής της «ενημέρωσης».	3,55	1,276
	Ο τρόπος διεξαγωγής της «ενημέρωσης».	4,30	0,733
	Η χρονική διάρκεια της «ενημέρωσης».	4,06	0,605
	Ο σκοπός της «ενημέρωσης».	4,30	0,923
	Η υποχρεωτικότητα της «ενημέρωσης».	4,10	1,071
	Το προφίλ του επόπτη-εκπαιδευτή.	4,05	0,759
Ερώτηση 7: Ποια χαρακτηριστικά του επόπτη επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης;	Ο χαρακτήρας του επόπτη.	4,25	0,51
	Η επαγγελματική εμπειρία του επόπτη.	4,65	0,489
	Η εμπειρία του επόπτη στην εκπαίδευση ενηλίκων.	4,0	1,076
	Το επαγγελματικό κύρος του επόπτη.	3,05	1,137
	Το άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο του επόπτη.	4,05	0,897
Ερώτηση 8: Η εφαρμογή συμμετοχικών	Προάγει τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευόμενων εκτιμητών.	4,5	0,607
	Επηρεάζει τη συγκράτηση στη	4,45	0,686

εκπαιδευτικών τεχνικών ενημέρωση:	στην	μνήμη του θεματικού αντικειμένου της εκπαίδευσης.		
		Βοηθά στην κατανόηση του θεματικού αντικειμένου.	4,35	0,745
		Δεν επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης.	2,40	1,392
		Δεν μπορεί να επιτευχθεί από όλους τους εκπαιδευόμενους.	2,85	1,040

Υπο-κλίμακα 3^η: Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός

Συνεχίζοντας, με τις ερωτήσεις 11 έως 14 του ερωτηματολογίου που αφορούσαν τον 3^η Υπο-κλίμακα του ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικού οργανισμού, η ανάλυση αξιοπιστίας α του Cronbach έδειξε και σε αυτήν την περίπτωση ότι η υπο-κλίμακα διαθέτει αποδεκτό επίπεδο αξιοπιστίας 0,776 (≥ 0.7). Συνεπώς, όλες οι μεταβλητές της αποτελούν έναν συνεκτικό παράγοντα περιγραφής του ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικού οργανισμού. Επομένως, και οι 19 προτάσεις που συγκροτούν την υπο-κλίμακα συμβάλλουν θετικά στην αξιοπιστία της.

Ακολούθως, στην ενδέκατη ερώτηση που αφορούσε την ενημέρωση ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα του οργανισμού οι εκτιμητές «Συμφώνησαν» ότι συντελεί στην επαγγελματική εξέλιξή τους, στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους, στην ανάπτυξη της μεταξύ τους αλληλεγγύης και ομαδικότητας, στην ορθότητα της εκτιμητικής διαδικασίας και στην απόδοση έγκυρης αποζημίωσης στους ζημιωμένους γεωργούς και κτηνοτρόφους. Από την άλλη «Ούτε διαφώνησαν, ούτε συμφώνησαν» για το ότι συμβάλλει στην προσωπική τους ανάπτυξη.

Τέλος, στην δέκατη τρίτη ερώτηση σε σχέση με το πώς αντιμετωπίζουν οι εκτιμητές τον ΕΛΓΑ ως εκπαιδευτικό φορέα και για ποια στοιχεία θα πρέπει αυτός να μεριμνά πριν τη διεξαγωγή μιας «ενημέρωσης» οι εκτιμητές «Συμφώνησαν» ότι αυτός ευθύνεται τόσο για την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων και την διεξαγωγή της στον κατάλληλο τόπο και χρόνο όσο και για την εξασφάλιση της επανάληψής της. Παράλληλα, πρέπει να μεριμνά και για την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών τους αναγκών (βλέπε Πίνακα 3, σελ. 49).

Πίνακας 3: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση 3^{ης} Υπο-κλίμακας.

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Ερώτηση 11: Η ενημέρωση εκπαιδευτικό πρόγραμμα του οργανισμού συντελεί:	Στην προσωπική ανάπτυξη των εκτιμητών.	3,90	0,912
	Στην επαγγελματική εξέλιξη των εκτιμητών.	4,25	0,736
	Στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και ομαδικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού.	4,05	0,945
	Στην ορθότητα της εκτιμητικής διαδικασίας και την απόδοση έγκυρων αποζημιώσεων στους γεωργούς/κτηνοτρόφους.	4,45	0,510
	Στην αύξηση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού και κατ'επέκταση του ιδίου.	4,20	0,523
Ερώτηση 13: Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός φορέας θα πρέπει να μεριμνά πριν τη διεξαγωγή μιας ενημέρωσης για:	Την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται προκειμένου να διεξαχθεί η ενημέρωση.	4,10	0,912
	Την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών των εκτιμητών.	4,75	0,444
	Τη διεξαγωγή της ενημέρωσης στον κατάλληλο τόπο και χρόνο.	4,50	0,607
	Την εξασφάλιση της επανάληψης της εάν αυτό κριθεί απαραίτητο.	4,70	0,571

4.1.3. Εγκυρότητα εννοιολογικής κατασκευής

Μετά την ανάλυση εσωτερικής αξιοπιστίας διερευνήθηκε (δεδομένων των περιορισμών ανάλυσης) εάν το ερωτηματολόγιο μετρά στην πραγματικότητα αυτό για το οποίο σχεδιάστηκε, δηλαδή εάν οι προτάσεις που τοποθετήθηκαν στην ίδια διάσταση αποτελούσαν όντως έναν κοινό παράγοντα. Αυτό επιτεύχθηκε μέσω μιας Ανάλυσης Παραγόντων (Factor Analysis) (Iseris, 2016). Δεδομένου ότι οι διαστάσεις του ερωτηματολογίου και συνεπώς η παραγοντική του δομή ήταν άγνωστη προς τον ερευνητή, εφαρμόστηκε η Διερευνητική Ανάλυση Παραγόντων (Exploratory Factor Analysis) με το SPSS (Μάρκος, 2012).

Ο πίνακας αποτελεσμάτων της κοινότητας διακύμανσης των παραγόντων (Communalities) έδωσε τις απαραίτητες πληροφορίες για το ποσοστό της διακύμανσης κάθε μεταβλητής (ερωτήματος) που εξηγείται από τους τρεις παράγοντες/υπο-κλίμακες. Ικανοποιητική τιμή θεωρήθηκε όποια υπήρξε μεγαλύτερη του 0,5 ενώ μεταβλητή με μικρότερη τιμή,

σηματοδοτούσε απουσία συνάφειας με κάποιον από τους παράγοντες/υπο-κλίμακες. Έτσι, πριν απομακρυνθεί ελέγχθηκε στο αν συμφωνεί με την παραγοντική δομή (βλέπε Παράρτημα Η, σελ. 99).

Παράλληλα, καθώς το είδος της στρέψης των παραγόντων υπήρξε στενά συνδεδεμένο με τη συνάφεια ή μη των παραγόντων και δεδομένου ότι το μεθοδολογικό πλαίσιο της ΔΕ υποστήριζε την ύπαρξη συσχέτισης μεταξύ των παραγόντων χρησιμοποιήθηκε η πλάγια στρέψη Promax. Καθώς πριν την εξαγωγή των παραγόντων ήταν δυνατό να επιλεγεί συγκεκριμένος αριθμός παραγόντων προς εξαγωγή, θεωρήθηκαν ως επιλέξιμοι για παραμονή στο ερωτηματολόγιο οι παράγοντες με ιδιοτιμή (Eigenvalue) μεγαλύτερη του 1 (κριτήριο του Kaiser). Έτσι, προέκυψαν 19 διαφορετικοί παράγοντες με τους 17 από αυτούς να παρουσιάζουν ιδιοτιμή μεγαλύτερη από 1. Δεδομένου ότι οι τρεις πρώτοι εξηγούν το 40,58% της συνολικής διακύμανσης και παράλληλα ο αριθμός αυτός συμβαδίζει με τη θεωρητική δομή της κλίμακας που καθορίσαμε τους κρατάμε ως πιο σημαντικούς (βλέπε Παράρτημα Θ, σελ.100).

Τέλος, ελέγχθηκαν και οι φορτίσεις (loadings) των μεταβλητών στους παράγοντες. Από τον Πίνακα Pattern Matrix εξήχθησαν τα φορτία (loadings) των προτάσεων σε κάθε παράγοντα. Αυτά συγκεντρωμένα στο Παράρτημα Ι (σελ. 102) δείχνουν στην πρώτη στήλη τις προτάσεις που ανήκουν στον πρώτο παράγοντα με φορτία από +0,406 έως +0,769, στην δεύτερη στήλη αυτές που ανήκουν στον δεύτερο παράγοντα με φορτία από 0,404 έως +0,841 και στην τρίτη στήλη αυτές που ανήκουν αντίστοιχα στον τρίτο παράγοντα με φορτία από +0,405 έως +0,828, όλα πάνω από το 0,40 που θέσαμε ως όριο. Οι υπόλοιπες προτάσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι είτε έφεραν αρνητικό φορτίο οπότε υποδήλωναν αντιστρόφως ανάλογη σχέση με τον παράγοντα είτε είχαν μηδενικό φορτίο οπότε δεν υποδείκνυαν συνάφεια με τον παράγοντα.

Τέλος, χρησιμοποιήθηκε και ο πίνακας Component Correlation Matrix για να εντοπιστούν οι ενδο-συσχετίσεις των εξαχθέντων παραγόντων και της συνάφειας μεταξύ των ζευγών (Iseris, 2016). Όπως αυτές αποτυπώθηκαν στο Παράρτημα ΙΑ (σελ. 102) έδειξαν ότι μεγαλύτερη είναι η συσχέτιση του παράγοντα «Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων» με το «Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο» ($r=0,142$).

4.2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

4.2.1. Θεματική ανάλυση

Υπο-κλίμακα 1η: Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων

Τα αποτελέσματα της ποσοτικής ανάλυσης ανέδειξαν πρωταρχικά ποια είναι τα χαρακτηριστικά που θεωρούν οι εκτιμητές ότι καθιστούν έναν επόπτη εκπαιδευτή ενηλίκων. Σύμφωνα με αυτά, οι εκτιμητές συναντούν επόπτες που:

- τους εμπνυχώνουν,
- τους ενημερώνουν ευρέως για το αντικείμενο,
- τους καταλαβαίνουν ως πρώην εκτιμητές,
- θέτουν τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα,
- διαμορφώνουν από κοινού με αυτούς τους μαθησιακούς στόχους της ενημέρωσης.

Επιπλέον, οι εκτιμητές

- επιθυμούν ο επόπτης να εφαρμόζει την από-μάθηση ξεκινώντας από το μηδέν την εκτιμητική διαδικασία και
- να αξιοποιεί τις εμπειρίες του κάθε εκτιμητή ξεχωριστά στην ομάδα εκπαιδευόμενων και ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους.

Με βάση τα ανωτέρω αποτελέσματα, ξεκινάμε την κωδικοποίηση προσδιορίζοντας, κατ' αντιστοιχία, τις εξής κατηγορίες:

- Επόπτης εμπνυχωτής
- Επόπτης που προσφέρει διευρυμένη μάθηση
- Επόπτης με κατανόηση
- Επόπτης διευκολυντής
- Επόπτης που θέτει από κοινού με τους εκτιμητές τους μαθησιακούς στόχους
- Επόπτης που ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν
- Επόπτης που ενθαρρύνει τη συμμετοχική δραστηριότητα.

Η πρώτη εκτιμήτρια αναφέρει «Εε, (...) λοιπόν, συγκεκριμένα μία κυρία, μια επόπτρια, στην αρχή κιόλας της σύμβασής μου, εε, ήταν άμεση, φιλική, μου έκανε εντύπωση γιατί ξεκίνησε να μας τα λέει όλα από το μηδέν, μας έλυνε τις απορίες όσο καλύτερα μπορούσε, εε, και γενικά ανεχόταν κάθε απορία ακόμη και εάν η απορία μας δεν είχε ουσία» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Στο απόσπασμα αυτό η εκτιμήτρια αναπολώντας την επόπτρια που της έκανε τη θετικότερη εντύπωση τόνισε πως «ξεκίνησε να μας τα λέει όλα από το μηδέν». Με την έκφρασή της αυτή κατέδειξε ως βασικότερο σημείο γι' αυτήν τον χειρισμό της από-μάθησης από την επόπτρια-εκπαιδευτή. Έτσι, επαλήθευσε τον κωδικό «Επόπτης που ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν». Επιπλέον, η ευχάριστη έκπληξή της «μου έκανε εντύπωση» εμμέσως δείχνει ότι η εκτιμήτρια δεν ανέμενε από την επόπτη της να εμφανίζει τέτοια συμπεριφορά. Παράλληλα, με τις εκφράσεις «μας έλυνε τις απορίες όσο καλύτερα μπορούσε», «ανεχόταν κάθε απορία ακόμη και εάν η απορία μας δεν είχε ουσία» η εκτιμήτρια περιέγραψε την επόπτρια ως μια εκπαιδευτρια που κατανοούσε την αμηχανία των εκτιμητών προς την εκτιμητική διαδικασία και δείχνοντας υπομονή και επιμονή τους ενθάρρυνε να εκφράσουν κάθε απορία ακόμη και εκτός του θεματικού αντικειμένου. Πρόκειται δηλαδή για τους κωδικούς «Επόπτης που προσφέρει διευρυμένη μάθηση», «Επόπτης εμπνευστής» και «Επόπτης με κατανόηση». Παράλληλα, οι επιθετικοί προσδιορισμοί που της απέδωσε «άμεση, φιλική» σκιαγράφησαν την αύρα που η επόπτρια εξέπεμπε διαμορφώνοντας έναν νέο κωδικό «Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα».

Η δεύτερη εκτιμήτρια αναφέρθηκε επίσης σχετικά «Ωραία, εγώ (...) πάλι είχα έναν επόπτη, στο Υποκατάστημα [...] συγκεκριμένα, εε, ο οποίος, εε, ασχολήθηκε πολύ, αρκετά μαζί μου βασικά, σε σημείο εε, να με κάνει να θέλω να μάθω και άλλα πράγματα για τα αμπέλια γιατί ήταν ο μόνος, η μόνη ποικιλία βασικά, όχι ποικιλία, η μόνη (...) καλλιέργεια που είδα ήταν τα αμπέλια και ήθελε να μάθει ένα σωρό πράγματα κι ήτανε πολύ φιλικός μαζί μου, ήταν πολύ ήρεμος, ήξερε πάρα πολλά πράγματα, είχε γνώσεις και ήθελε να μάθω κι άλλα από αυτόν, γενικότερα» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Έδειξε πως εστιάζει και αυτή στην αύρα που εξέπεμπε ο δικός της επόπτης αναφέροντας πως «ήτανε πολύ φιλικός μαζί μου», «ήταν πολύ ήρεμος» δικαιώνοντας τον νέο άξονα «Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα» που διαμορφώθηκε από τα λεγόμενα της πρώτης. Επιπλέον τονίζοντας ότι «ασχολήθηκε πολύ, αρκετά μαζί μου» σχημάτισε έναν ακόμη κωδικό τον «Εξατομικευμένη προσέγγιση στις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εκτιμητή» ενώ με τις εκφράσεις της «σε σημείο, ε, να με κάνει να θέλω να μάθω και άλλα πράγματα για τα αμπέλια» και «ήθελε να μου μάθει ένα σωρό πράγματα» επαλήθευσε τον κωδικό «Επόπτης που προσφέρει διευρυμένη μάθηση». Περαιτέρω, με την έκφραση «και να μάθω κι άλλα από αυτόν,

γενικότερα» ενίσχυσε και τον κωδικό «Επόπτης που θέτει από κοινού με τους εκτιμητές τους μαθησιακούς στόχους» ενώ οι εκφράσεις «ήξερε πάρα πολλά πράγματα, είχε γνώσεις», δημιούργησαν έναν ακόμη κωδικό «Επόπτης με άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο». Από την άλλη, η ίδια εκτιμήτρια ανέφερε δυσαρεστημένα «Επίσης, εε, μία κυρία, ε, μου συστήθηκε σαν επόπτρια, εμ, η οποία δεν ήτανε τόσο φιλική, και (...) θεωρώ ότι μου δυσκόλευε και λίγο το έργο ..., γιατί προσπαθούσε να μου πει κάποια πράγματα τα οποία ήτανε αυτονόητα. Και να μου κάνει υποδείξεις» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Η έκφρασή της «ε... μία κυρία , ε... μου συστήθηκε σαν επόπτρια» φανέρωσε μια αμφισβήτηση για τη δεύτερη επόπτρια που είχε και της ήρθε στο μυαλό διαμορφώνοντας έναν νέο κωδικό «Επόπτης με κύρος». Για την δεύτερη επόπτρια η εκτιμήτρια μάλιστα τονίζει με αρνητισμό ότι «η οποία δεν ήτανε τόσο φιλική» έκφραση που αντιτάσσεται στον κωδικό «Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα» ενώ αναφέροντας επιπλέον πως «θεωρώ ότι μου δυσκόλευε και λίγο το έργο, γιατί προσπαθούσε να μου πει κάποια πράγματα τα οποία ήτανε αυτονόητα» εξέφρασε έμμεσα ότι η επόπτρια δεν επιβεβαίωνε τον κωδικό «Επόπτης που θέτει από κοινού με τους εκτιμητές τους μαθησιακούς στόχους». Ταυτόχρονα η εκτιμήτρια ένοιωθε ότι αγνοούσε την προσωπικότητα και τις εμπειρίες των εκτιμητών επαληθεύοντας τον κωδικό «Επόπτης που δίνει βάση και αξιοποιεί τις εμπειρίες των εκτιμητών» με τη φράση «Και να μου κάνει υποδείξεις» που δείχνει μια επόπτρια που διαχώριζε σαφώς τη θέση της ως εκπαιδεύτρια και επηρέαζε τη ψυχοσύνθεση των εκτιμητών απαρνούμενη τον ρόλο του «Επόπτη εμψυχωτή».

Η τρίτη εκτιμήτρια αναφέρει για το ίδιο θέμα «Έναν επόπτη είχα (...), ήτανε όντως φιλικός, ήρεμος, αλλά γενικά... ήτανε γεωπόνος οπότε δεν είχε και ιδιαίτερες γνώσεις γύρω από το αντικείμενό μου» (Σ, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 8 μήνες).

Με τα λεγόμενά της «ήτανε όντως φιλικός, ήρεμος» επιβεβαίωσε και αυτή τον κωδικό «Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα». Όμως ο παράγοντας στον οποίο φάνηκε τελικώς να δίνει προτεραιότητα ήταν «δεν είχε και ιδιαίτερες γνώσεις γύρω από το αντικείμενό μου» που αποτέλεσε έναν ακόμη νέο κωδικό «Σύνδεση και γνώση του αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που την διενεργεί».

Όσον αφορά τον χειρισμό της από-μάθησης η μια εκτιμήτρια ανέφερε «Ε, λοιπόν επειδή εγώ επί το πλείστον έβλεπα δέντρα, κυρίως ελιές και αμυγδαλιές στην πορεία, και επειδή η εμπειρία μου και η γνώση μου από το πανεπιστήμιο ήταν ελάχιστη, πέρασαν και κάποια χρόνια, εε, σχετικά ξεκινήσαμε από την αρχή, σαν να ερχόμασταν πρώτη φορά σε επαφή με αυτό και το εκτιμώ. Με βοήθησε πάρα πολύ η όλη διαδικασία» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Η έκφρασή της «σχετικά ξεκινήσαμε από την αρχή, σαν να ερχόμασταν πρώτη

φορά σε επαφή με αυτό και το εκτιμώ. Με βοήθησε πάρα πολύ η όλη διαδικασία» έδειξε ότι η επόπτη της ξεκίνησε τη διδασχή του θεματικού αντικειμένου από την αρχή σαν οι εκτιμητές να μην έχουν καμιά γνώση γι' αυτό επαληθεύοντας τον κωδικό «Επόπτης που ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν». Επιπλέον, ανέφερε πως «επειδή η εμπειρία μου και η γνώση μου από το πανεπιστήμιο ήταν ελάχιστη, πέρασαν και κάποια χρόνια» και έδειξε την αμηχανία της ως προς το εκτιμητικό έργο επιζητώντας μια ιδιαίτερη προσέγγιση από την επόπτη επαληθεύοντας τον νέο κωδικό «Εξατομικευμένη προσέγγιση στις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εκτιμητή».

Και η δεύτερη εκτιμήτρια είπε για τον επόπτη της «Το ανέλυε σαν να ερχόμουν πρώτη φορά σε... πρώτη φορά σε επαφή με το αντικείμενο, κανονικά και, εε, ξεκινούσε από το μηδέν. Σα να μην ξέρω τίποτα, ναι» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Το γεγονός ότι ο επόπτης «το ανέλυε σαν να ερχόμουν πρώτη φορά σε... πρώτη φορά σε επαφή με το αντικείμενο, κανονικά και, εε, ξεκινούσε από το μηδέν. Σα να μην ξέρω τίποτα» επαλήθευσε και στην περίπτωση αυτή τον κωδικό «Επόπτης που ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν».

Αντίθετα, η τέταρτη εκτιμήτρια εξέφρασε μια διαφορετική άποψη «Δεν είχα, εε, και καμιά ενημέρωση σχετική με το αντικείμενό μου, εε, ό,τι μπορούσε μου έλεγε απ' τις εμπειρίες του αλλά τα περισσότερα τα έμαθα στο πεδίο» (Β, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 16 μήνες). Τα λεγόμενά της έδειξαν ότι ναι μεν αναγνώριζε την προσπάθεια του επόπτη να προσφέρει «Εξατομικευμένη προσέγγιση στις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εκτιμητή» αλλά τελικώς αξιολογούσε πως «τα περισσότερα τα έμαθα στο πεδίο» αφού προσέθεσε «Ήταν φιλικός, αλλά όχι, θα ήθελα να έχω καλύτερη ενημέρωση». Η θέση της αυτή υποστήριξε ότι ο κωδικός «Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα» είχε όντως θετική επίδραση στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά αυτό που υπερίσχυε τελικά γι' αυτήν ως εκπαιδευόμενη ήταν η αρτιότητα μετάδοσης του θεματικού αντικειμένου.

Υπο-κλίμακα 2η: Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο

Από την ποσοτική ανάλυση βγήκαν αντιστοίχως σημαντικά συμπεράσματα σχετικά με την αντιμετώπιση της ενημέρωσης ως μαθησιακό επεισόδιο. Σύμφωνα με αυτά η ενημέρωση παρέχει αυτοπεποίθηση και σιγουριά στους εκτιμητές αυξάνοντας την αποδοτικότητά τους. Παράλληλα, και εδώ η συμπεριφορά του επόπτη ως εκπαιδευτής επηρεάζει τη συνεργασία εκπαιδευτή –εκπαιδευόμενων και συνεργεί στην κατανόηση και στην μνημόνευση του θεματικού αντικειμένου με συνέπεια μια αποτελεσματική ενημέρωση. Από την άλλη μια ενδεχόμενη αποτυχία της ενημέρωσης οφείλεται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες όπως οι

δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Επομένως, με βάση τα ανωτέρω αποτελέσματα, ξεκινάμε την κωδικοποίηση προσδιορίζοντας τις εξής κατηγορίες:

- Αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών.
- Συμπεριφορά επόπτη.
- Εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την ενημέρωση.

Ως προς την συμπεριφορά του επόπτη ως εκπαιδευτής ενηλίκων κατά τη διάρκεια της ενημέρωσης η εκτιμήτρια «Φ» ανέφερε «Θα έλεγα πως αρκετά γιατί μας παρότρυνε κάνοντάς μας ερωτήσεις, εε, και αν έβλεπε ότι δεν έχουμε κατανοήσει πλήρως αυτά που μας είπε προηγουμένως επαναλάμβανε μέχρι να κατανοήσουμε ακριβώς αυτό που πρέπει να (...) να έχουμε τη γνώση, εμ, πολύ καλή, εντάξει το χειρίστηκε πολύ καλά θεωρώ» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Η έκφραση της εκτιμήτριας «μας παρότρυνε κάνοντάς μας ερωτήσεις» και ιδιαίτερα το ρήμα «παροτρύνω» σε συνδυασμό με το ότι η επόπτη τους έκανε ερωτήσεις έδειξε την αλληλεπίδραση που προσπαθούσε η τελευταία να επιτύχει επαληθεύοντας τον κωδικό «Συμπεριφορά επόπτη». Στη συνέχεια η εκτιμήτρια τόνισε ότι η επόπτη ήταν προσηλωμένη στον σκοπό της ενημέρωσης και «επαναλάμβανε μέχρι να κατανοήσουμε ακριβώς αυτό που πρέπει» διαμορφώνοντας δύο ακόμη κωδικούς «Επίτευξη μαθησιακών στόχων» και «Ανατροφοδότηση».

Στη συνέχεια και η δεύτερη εκτιμήτρια χρησιμοποίησε το ρήμα «παροτρύνω» και επιπλέον ανέφερε ότι «Ναι, συμφωνώ και εγώ, και προσπαθούσε να μας παροτρύνει ναι, να, εε,... πώς να το πω, εμ, να δούμε πιο προσεκτικά το φυτό να (...) συγκεκριμένα εμένα ο επόπτης προσπαθούσε να μου δείξει που είναι οι οφθαλμοί ακριβώς, που εε, δηλαδή ήμουν, ήμουν πολύ ικανοποιημένη και, εε, έβλεπε ότι είχα κι εγώ ανταπόκριση, δηλαδή του απαντούσα σε αυτά που ήθελε και με κινητοποιούσε να συμμετάσχω κι εγώ» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Τα λεγόμενά της «έβλεπε ότι είχα κι εγώ ανταπόκριση, δηλαδή του απαντούσα σε αυτά που ήθελε» και «ήθελε να ξέρει αν αφομοιώνω αυτά που μου λέει» επιβεβαίωσαν τον νέο κωδικό «Ανατροφοδότηση» που δημιουργήθηκε.

Από την άλλη πλευρά η μια κτηνίατρος εκτιμήτρια ανέφερε ότι «Όπως είπα και πριν ήτανε γεωπόνος, οπότε όχι δεν με κινητοποιούσε δεν ήμουν κάπου μαζί του. Εε, ήμουν συνήθως με ένα μεγαλύτερο συνάδελφο ο οποίος αυτός μου έδειχνε πράγματα όχι με τον επόπτη» (Σ, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Με βάση τα δικά της λεγόμενα «Όπως είπα και πριν ήτανε γεωπόνος, οπότε όχι δεν με κινητοποιούσε δεν ήμουν κάπου μαζί του» η εκτιμήτρια

έδειξε να συνδέει τη δυνατότητα για ενεργή συμμετοχή ανάλογα με την ευχέρεια του επόπτη να ανταποκριθεί στο θεματικό αντικείμενο. Έτσι, εμφανίστηκε περισσότερο ικανοποιημένη να δέχεται ενημέρωση από κάποιο άτομο με περισσότερη εξειδίκευση επιβεβαιώνοντας τον κωδικό «Σύνδεση και γνώση του αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που την διενεργεί» που δημιουργήθηκε στην πρώτη υπο-κλίμακα.

Όσον αφορά την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευομένων εκτιμητών η πρώτη εκτιμήτρια περιέγραψε «Ε, εγώ νοιώθω ότι συμμετείχα ενεργά, αυτό ήθελα άλλωστε νομίζω και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, συμμετείχαμε ενεργά, εε, ειδικά στις πρώτες, στους πρώτους ελέγχους ήρθε και μαζί μας, εκεί με τους παραγωγούς και αυτό μας βοήθησε πάρα πολύ» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Συνεπώς θεωρούσε ότι η επόπτρια ήταν η υπεύθυνη στο να αναπτυχθεί μια προσωπική σχέση με τους εκτιμητές αναφέροντας με ευχάριστη έκπληξη ότι «στους πρώτους ελέγχους ήρθε και μαζί μας» γεγονός που τους εμπύχωνε και δημιουργούσε μια προσωπική επαφή εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενου που εκτιμήθηκε ιδιαίτερα από τους εκτιμητές και που επιδρούσε θετικά στην απόδοσή τους, επιβεβαιώνοντας με τον τρόπο αυτό τον κωδικό «Αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών».

Για το ίδιο θέμα η δεύτερη εκτιμήτρια είπε «Ε, κι εγώ (...) θεωρώ ότι συμμετείχα κι εγώ, ήθελε να ξέρει αν αφομοιώνω αυτά που μου λέει, ε... και σε μένα ερχότανε πολλές φορές μαζί μου στις εκτιμήσεις για να δει αν καταλαβαίνω αν έχω αντίληψη του, εε, το τι μου έλεγε, εμ, και εννοείται ότι θα θελα κι εγώ πολύ να συμμετ... να έχουμε διάλογο και να καταλαβαίνει ότι καταλαβαίνω αυτό που μου λέει» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Έτσι, η εκτιμήτρια ένοιωθε πως συμμετείχε ενεργά στην ενημέρωση αναφέροντας πως «και σε μένα ερχότανε πολλές φορές μαζί μου στις εκτιμήσεις για να δει αν καταλαβαίνω αν έχω αντίληψη του... ε... το τι μου έλεγε», «ήθελε να ξέρει αν αφομοιώνω αυτά που μου λέει» επαληθεύοντας τον κωδικό «Ανατροφοδότηση». Παράλληλα, προσθέτοντας ότι «εννοείται ότι θα θελα κι εγώ πολύ να συμμετ... να έχουμε διάλογο» φανέρωσε την πρόθεσή της να ανταποκριθεί στην εφαρμογή συμμετοχικών ενεργητικών τεχνικών όπως ο διάλογος επαληθεύοντας τον κωδικό «Συμπεριφορά επόπτη».

Αντίθετα, η μια κτηνίατρος εκτιμήτρια τόνισε ότι «Θα ήθελα (...) να ήτανε κάποιος κτηνίατρος. Ενεργά συμμετείχα γιατί από τις πολύ λίγες φορές βγήκα στην αρχή με τον συνάδελφο και μετά εε, ήμουν μόνη μου. Ήμουν μόνη μου στις εκτιμήσεις» (Σ, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Με τα λεγόμενά της «Θα ήθελα να ήτανε κάποιος κτηνίατρος..... εε, ήμουν μόνη μου. Ήμουν μόνη μου στις εκτιμήσεις» εξέφρασε κάποια

απογοήτευση για το ότι ο επόπτης της δεν μπορούσε να της παρέχει τη σωστή εκπαίδευση ούτε και να την εμψυχώσει στο εκτιμητικό έργο.

Σχετικά με τους λόγους αποτυχίας μιας ενημέρωσης η πρώτη γεωπόνος εκτιμήτρια ανέφερε «Ε ... αν μπορούσαμε να το πούμε αποτυχία, επειδή η σύμβαση ξεκίνησε εκεί στο καλό χειμώνα, εε, το αρκετό κρύο είναι αυτό που μας εμπόδισε λίγο στην αρχή και προσπαθούσαμε έτσι να συντομεύσουμε συνάντηση και να τελειώσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Έτσι φάνηκε να πιστεύει ότι μόνο εξωγενείς παράγοντες μπορούσαν να επηρεάσουν μια ενημέρωση όπως «το αρκετό κρύο είναι αυτό που μας εμπόδισε λίγο στην αρχή και προσπαθούσαμε έτσι να συντομεύσουμε συνάντηση και να τελειώσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται» επαληθεύοντας τον κωδικό «Εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την ενημέρωση». Παράλληλα, δημιούργησε έναν καινούριο κωδικό «Σύνδεση της ενημέρωσης με την εκπαίδευση ενηλίκων» αφού εκφράζοντας την αμφιβολία της με το «αν μπορούσαμε να το πούμε αποτυχία» υποστήριξε ότι ακόμη και αν οι χωρο-χρονικές συνθήκες δεν ευνοούσαν την πραγματοποίηση της ενημέρωσης, η ουσία αυτής βρισκόταν στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων που είχαν τεθεί.

Από την άλλη, η δεύτερη εκτιμήτρια ανέφερε «Εγώ πάλι πιστεύω, ότι έφταιγε η συγκεκριμένη επόπτρια, εε, γιατί προσπαθούσε να τελειώσει όσο πιο γρήγορα γίνεται, δεν την ενδιέφερε να κατανοήσω αυτά που έλεγε, εε, δεν ξέρω τι πήγε λάθος, εε, νομίζω ότι δεν είχε μεταδοτικότητα» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Φαίνεται πως η εκτιμήτρια +λέγοντας «έφταιγε η συγκεκριμένη επόπτρια» έδινε περισσότερο έμφαση στο ρόλο που διαδραματίζει ο επόπτης εκπαιδευτής σε μια επιτυχημένη ενημέρωση επαληθεύοντας τον κωδικό «Σύνδεση και γνώση του αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που την διενεργεί». Επιπλέον, αναφέρθηκε στη συμπεριφορά του «προσπαθούσε να τελειώσει όσο πιο γρήγορα γίνεται», «δεν την ενδιέφερε να κατανοήσω αυτά που έλεγε» επαληθεύοντας τον κωδικό «Ανατροφοδότηση».

Το ίδιο και η μια κτηνίατρος εκτιμήτρια που αναφέροντας ότι «Όχι, σε αποτυχημένη όχι ενημέρωση. Η ενημέρωση ήταν αυτή που είπα και πριν» (Σ, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 8 μήνες) έδειξε για μια ακόμη φορά πως συνέδεε έντονα τον κωδικό «Σύνδεση και γνώση του αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που την διενεργεί» με την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης.

Υπο-κλίμακα 3η: Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός

Ως προς τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό:

- η ενημέρωση αποτελεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα που συντελεί στην αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών η οποία με τη σειρά της επιφέρει την ορθότητα της εκτιμητικής διαδικασίας και την απόδοση έγκυρης αποζημίωσης στους ζημιωμένους γεωργούς και κτηνοτρόφους, αυξάνοντας τελικώς συνολικά την αποδοτικότητα του οργανισμού,
- ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός οφείλει να μεριμνά τόσο για την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων και την διεξαγωγή της ενημέρωσης στον κατάλληλο τόπο και χρόνο όσο και για την εξασφάλιση της επανάληψής της.

Έτσι, διαμορφώνουμε τους εξής κωδικούς:

- Αύξηση της αποδοτικότητας του οργανισμού.
- Εξασφάλιση των πόρων/προδιαγραφών της ενημέρωσης.

Ως προς το εάν η ενημέρωση ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα ωφελεί τον ΕΛΓΑ, η πρώτη εκτιμήτρια ανέφερε «Ε, το μόνο σίγουρο είναι ότι μία αποτελεσματική ενημέρωση θα έχει και μια πιο αξιόπιστη εκτίμηση, οπότε, θεωρώ ότι δε θέλει απλά να επιτελέσει το έργο του, θέλει να επί αυτού, δηλαδή να γίνει σωστά η διαδικασία, έτσι ώστε να αποζημιωθούν αναλόγως και (...) να είναι και πιο δίκαιη η αποζημίωση στους παραγωγούς» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Με τα λεγόμενά της «μία αποτελεσματική ενημέρωση θα έχει και μια πιο αξιόπιστη εκτίμηση» έδειξε πως συνέδεε την ενημέρωση με το πόσο αποτελεσματικά θα επιτελέσει ο οργανισμός το έργο του και παράλληλα με τις εκφράσεις «δε θέλει απλά να επιτελέσει το έργο του, θέλει να επί αυτού, δηλαδή να γίνει σωστά η διαδικασία» και «να είναι και πιο δίκαιη η αποζημίωση στους παραγωγούς» φανέρωσε την πεποίθησή της στην αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης στο να γίνει σωστά η εκτιμητική διαδικασία ενισχύοντας τον κωδικό «Αύξηση της αποδοτικότητας του οργανισμού».

Και η δεύτερη εκτιμήτρια ανέφερε ότι «Ε, συμφωνώ κι εγώ με τη Φ..., ότι θέλουνε να κάνουνε το έργο τους έγκαιρα και να βοηθάνε γενικά τους παραγωγούς εμ... απλά θα μπορούσε να κάνει κάποια σεμινάρια ώστε να έχουνε μια πιο καλή εικόνα για τον ΕΛ.Γ.Α. και οι εκτιμητές και όχι μόνο οι ..., εε, οι επόπτες και όσοι είναι στελέχη μέσα στον ΕΛ.Γ.Α. θα μπορούσε δηλαδή να κάνει ενημερώσεις περισσότερες για μας τους εκτιμητές. Και για γεωπόνους και για κτηνιάτρους» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Αν και η εκτιμήτρια συμφώνησε στο ότι «θέλουνε να κάνουνε το έργο τους έγκαιρα και να βοηθάνε γενικά τους παραγωγούς» ενισχύοντας με τη σειρά της τον κωδικό «Αύξηση της αποδοτικότητας του οργανισμού», ταυτόχρονα, ανέφερε μια ακόμη παράμετρο που πίστευε πως επηρεάζει την αποδοτικότητα του οργανισμού λέγοντας «Ακριβώς, κάποιος που είναι ειδικευόμενος πάνω

στα εσπεριδοειδή όχι στα λαχανικά κάποιος που είναι που έχει, εμ, ασχοληθεί περισσότερο με τα εσπεριδοειδή να κάνει εκείνος την ενημέρωση ή να κάνει κάποια σεμινάρια ε στον, ε, στους επόπτες για να μπορούν κι εμάς να μας βοηθούν οι επόπτες. Να κάνουμε καλύτερα το έργο». Έτσι, ισχυριζόμενη ότι ο ΕΛΓΑ «απλά θα μπορούσε να κάνει κάποια σεμινάρια ώστε να έχουνε μια πιο καλή εικόνα για τον ΕΛ.Γ.Α. και οι εκτιμητές» και «θα μπορούσε δηλαδή να κάνει ενημερώσεις περισσότερες για μας τους εκτιμητές» εξέφρασε την αμφισβήτησή της για τη δράση του οργανισμού ως εκπαιδευτικού φορέα δημιουργώντας έναν ακόμη κωδικό «Σύνδεση του ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων». Θέλοντας να διευκρινίσει την άποψή της συμπλήρωσε λέγοντας «ή να κάνει κάποια σεμινάρια ε στον, ε, στους επόπτες για να μπορούν κι εμάς να μας βοηθούν οι επόπτες» δίνοντας ως μια ακόμη λύση επιπλέον δραστηριότητες που θα μπορούσε ο οργανισμός να πραγματοποιήσει επαληθεύοντας τον κωδικό «Εξασφάλιση πόρων/προδιαγραφών της ενημέρωσης».

Για ίδιο ζήτημα η δεύτερη κτηνίατρος εκτιμήτρια ανέφερε «Προς στιγμήν θεωρώ ότι όντως θέλει απλά να επιτελέσει το έργο του σαν οργανισμός, το έγκαιρα το συζητάμε... Θα μπορούσε να βοηθήσει κάνοντας μια ίσως κεντρική ενημέρωση στα παιδιά που προσλαμβάνονται από άτομα της ειδικότητάς τους» (Β, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 16 μήνες). Η εκτιμήτρια υποστήριξε ότι «Προς στιγμήν θεωρώ ότι όντως θέλει απλά να επιτελέσει το έργο του σαν οργανισμός, το έγκαιρα το συζητάμε» και με τον τρόπο αυτό έδειξε να αντιλαμβάνεται πως ο ΕΛΓΑ για την ώρα δρα μόνον ως δημόσιος οργανισμός χωρίς να λειτουργεί και ως εκπαιδευτική κοινότητα ενισχύοντας και πάλι τον κωδικό «Σύνδεση του ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων». Μάλιστα, θέλοντας να υποστηρίξει τα λεγόμενά της πρότεινε ως λύση «Θα μπορούσε να βοηθήσει κάνοντας ίσως μια κεντρική ενημέρωση στα παιδιά που προσλαμβάνονται» εμφανίζοντας και αυτή ως παράγοντα το πρόσωπο του επόπτη ο οποίος όμως θα πρέπει να έχει συγκεκριμένο προφίλ αυτό του «από άτομα της ειδικότητάς τους», δηλαδή πρότεινε συγκεκριμένο εκπαιδευτικό προφίλ για τον επόπτη που επαληθεύεται με τον κωδικό «Επόπτης με άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο» που δημιουργήθηκε σε προηγούμενη υπο-κλίμακα.

Στην τελευταία ερώτηση της συνέντευξης σχετικά με το εάν οι γνώσεις που αποκτήθηκαν από τους εκτιμητές μέσω της ενημέρωσης που προσέφερε ο οργανισμός φέρουν θετικά αποτελέσματα στην προσωπική τους επαγγελματική πορεία η πρώτη εκτιμήτρια είπε «Εσίγουρα ναι. Ειδικά όπως ανέφερα και προηγουμένως, εε, τα δένδρα, οι ελιές και τα λοιπά που για μένα ήταν κάτι πρωτόγνωρο σαν εμπειρία ε με βοηθάει πολύ στην τωρινή μου

εργασία θεωρώ και μετέπειτα θα με βοηθήσει γιατί απέκτησα γνώσεις ειδικά ως προς τα δένδρα» (Φ, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Με τις εκφράσεις «με βοηθάει πολύ στην τωρινή μου εργασία», «θεωρώ και μετέπειτα θα με βοηθήσει» και «απέκτησα γνώσεις ειδικά ως προς τα δένδρα» έδειξε την πεποίθησή της για τον ρόλο της ενημέρωσης ως εκπαιδευτική κοινότητα αλλά και του ΕΛΓΑ ως «επαγγελματικού σχολείου» ενισχύοντας τον κωδικό «Αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών».

Και η δεύτερη εκτιμήτρια οδήγησε σε αντίστοιχα αποτελέσματα αναφέροντας «Συμφωνώ κι εγώ με την Φ... γενικά η θέση που έχω τώρα ε (...) στην εργασία αυτή δηλαδή μπορώ να δώσω κάποια παραδείγματα και έχω εικόνα του χωραφιού, εε, και αντίληψη για αυτά που, που τους λέω (...)) δηλαδή ε βασίζομαι σε αυτά στις εμπειρίες που απέκτησα από τον ΕΛ.Γ.Α. για να τους δίνω παραδείγματα, εε, στην τωρινή μου δουλειά» (Ι, Γεωπόνος, προϋπηρεσία 8 μήνες). Έτσι, με την έκφραση «μπορώ να δώσω κάποια παραδείγματα και έχω εικόνα του χωραφιού, εε, και αντίληψη για αυτά που, που τους λέω» ενίσχυσε τον κωδικό «Αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών» ενώ με την έκφραση «βασίζομαι σε αυτά στις εμπειρίες που απέκτησα από τον ΕΛ.Γ.Α.» υποστήριξε ότι τις γνώσεις που απέκτησε θα τις χρησιμοποιήσει και η ίδια προκειμένου να εκπαιδεύσει τους δικούς της ενήλικες επιβεβαιώνοντας τον κωδικό «Σύνδεση του ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων».

Τέλος, η δεύτερη κτηνίατρος εκτιμήτρια ανέφερε «Οποσδήποτε στις σχέσεις μου με τους ανώτερους και με τους κτηνοτρόφους καθώς και στη διαχείριση παραπόνων» (Β, Κτηνίατρος, προϋπηρεσία 16 μήνες). Η εκτιμήτρια έδειξε πως έδινε περισσότερο έμφαση στα εργασιακά οφέλη που προσφέρει η ενημέρωση και όχι τόσο στις εκπαιδευτικές γνώσεις, αποσυνδέοντας τον οργανισμό με την εκπαίδευση ενηλίκων.

Κωδικοποίηση

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ποσοτικής προσέγγισης για την πρώτη υπο-κλίμακα «Το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων» η ποιοτική συνέντευξη επιβεβαίωσε τους κωδικούς που περιέγραφαν τον επόπτη ως έναν εκπαιδευτή ο οποίος κατά βάση εμπνέει τους εκτιμητές, κατανοεί τη θέση και τα προβλήματά τους, τους προσφέρει διευρυμένη μάθηση, θέτει μαζί με αυτούς τους μαθησιακούς στόχους της ενημέρωσης και ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν δίνοντας όμως βάση και αξία στις εμπειρίες τους. Παράλληλα, τα λεγόμενα των εκτιμητών δημιουργήθηκαν πέντε νέοι κωδικοί που περιέγραφαν τον επόπτη ως εκπαιδευτή με προσφιλή χαρακτήρα, με κύρος και άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο και με αυξημένο ενδιαφέρον για τις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες της ομάδας

εκτιμητών του ενώ ένας από αυτούς τόνιζε την ιδιαίτερη σύνδεση που πρέπει να υφίσταται μεταξύ του θεματικού αντικειμένου της ενημέρωσης και του προσώπου που τη διενεργεί.

Η ποσοτική προσέγγιση για την δεύτερη υπο-κλίμακα «Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο» ανέδειξε τη συμβολή της ενημέρωσης στην αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών και τόνισε τη σπουδαιότητα της συμπεριφοράς του επόπτη στην κατανόηση και μνημόνευση του θεματικού αντικειμένου. Ωστόσο, από τις ποιοτικές συνεντεύξεις εξήχθησαν δυο ακόμη κωδικοί οι οποίοι συνέδεαν την ενημέρωση με την εκπαίδευση ενηλίκων, αναδείκνυαν την ανάγκη προσήλωσης του επόπτη-εκπαιδευτή στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων και τη λειτουργία της ανατροφοδότησης μεταξύ επόπτη/εκπαιδευτή και εκτιμητών/εκπαιδευόμενων. Επιπλέον, φανέρωναν εκείνους τους εξωγενείς παράγοντες που μπορούσαν να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης.

Η ποσοτική προσέγγιση για τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό προσέδωσε κωδικούς που αναφέρονταν στα οφέλη της ενημέρωσης για τον οργανισμό όπως η αύξηση της αποδοτικότητάς του, αλλά και στους τομείς ευθύνης αυτού όπως η αναγκαία εξασφάλιση των πόρων/προδιαγραφών της ενημέρωσης. Οι κωδικοί αυτοί επιβεβαιώθηκαν από τους συνεντευξιαζόμενους εκτιμητές όταν και προέκυψε ένας ακόμη κωδικός που αντιμετώπιζε τον οργανισμό σαν εκπαιδευτική κοινότητα ενηλίκων (βλέπε Παραρτήματα ΙΓ, ΙΔ, ΙΕ, σελ. 104-108).

Μετάβαση από τους κωδικούς στα θέματα

Ακολούθως επιχειρήθηκε η μετάβαση από τους κωδικούς που δημιουργήθηκαν στο προηγούμενο στάδιο στα αντίστοιχα θέματα, δηλαδή σε κατασκευές περισσότερο αφηρημένες και πιο γενικές από αυτούς. Οι εννοιολογικές αυτές κατασκευές προέκυψαν από την σύγκριση και συγχώνευση ορισμένων κωδικών που αντιστοιχούσαν σε επαναλαμβανόμενα μοτίβα. Η σημασία τους είναι μεγάλη καθώς με τις ιδιότητες και τη σύνδεση που επιχειρείται μεταξύ των λειτουργούν ως εκδοχές απάντησης για το ερευνητικό ερώτημα της ΔΕ (Τσιώλης, 2018). Η διαδικασία της μετάβασης αυτής ξεκίνησε με τη συγκέντρωση όλων εκείνων των αποσπασμάτων που προηγουμένως κωδικοποιήθηκαν κάτω από κάθε κωδικό (βλέπε Πίνακα 4, σελ. 62).

Πίνακας 4: Κωδικοί και τα σχετικά αποσπάσματα.

ΚΩΔΙΚΟΙ	ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ
Επόπτης εμπνευστής	Φ: ανεχόταν κάθε απορία ακόμη και αν η απορία μας δεν είχε νόημα
Επόπτης με κατανόηση	Φ: μας έλυνε τις απορίες όσο καλύτερα μπορούσε
Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα	Ι: ήτανε πολύ φιλικός μαζί μου, ήταν πολύ ήρεμος
Επόπτης με άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο	Ι: ήξερε πάρα πολλά πράγματα, είχε γνώσεις
Επόπτης με κύρος	Ι: μια κυρία, ε..., μου συστήθηκε σαν επόπτρια
Επόπτης που θέτει από κοινού με τους εκτιμητές τους μαθησιακούς στόχους	Ι: θεωρώ ότι μου δυσκόλεψε και λίγο το έργο, γιατί προσπαθούσε να μου πει κάποια πράγματα τα οποία ήτανε αυτονόητα
Επόπτης που δίνει βάση και αξιοποιεί τις εμπειρίες των εκτιμητών	
Επόπτης που ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν	Φ: ξεκίνησε να μας τα λέει όλα από το μηδέν
Επόπτης που προσφέρει διευρυμένη μάθηση	Ι: ήθελε να μου μάθει ένα σωρό πράγματα
Εξατομικευμένη προσέγγιση στις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εκτιμητή	Ι: ασχολήθηκε πολύ, αρκετά μαζί μου
Συμπεριφορά επόπτη	Φ: μας παρότρυνε κάνοντάς μας ερωτήσεις
Σύνδεση και γνώση του αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που την διενεργεί	Σ: Όπως είπα και πριν ήτανε γεωπόνος, οπότε όχι δεν με κινητοποιούσε δεν ήμουνα κάπου μαζί του
Επίτευξη μαθησιακών στόχων	Φ: επαναλάμβανε μέχρι να κατανοήσουμε ακριβώς αυτό που πρέπει
Ανατροφοδότηση	Ι: ήθελε να ξέρει αν αφομοιώνω αυτά που μου λέει
Αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών	Φ: στους πρώτους ελέγχους ήρθε και μαζί μας
Εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την ενημέρωση	Φ: το αρκετό κρύο είναι αυτό που μας εμπόδιζε λίγο στην αρχή
Σύνδεση της ενημέρωσης με την εκπαίδευση ενηλίκων	Φ: αν μπορούσαμε να το πούμε αποτυχία
Εξασφάλιση των πόρων/προδιαγραφών της ενημέρωσης	Ι: ή να κάνει κάποια σεμινάρια ε στον, ε,

	στους επόπτες για να μπορούν κι εμάς να μας βοηθούν οι επόπτες
Αύξηση της αποδοτικότητας του οργανισμού	Φ: μία αποτελεσματική ενημέρωση θα έχει και μια πιο αξιόπιστη εκτίμηση
Σύνδεση του ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων	Φ: βασίζομαι σε αυτά στις εμπειρίες που απέκτησα από τον ΕΛ.Γ.Α

5. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ποσοτικής προσέγγισης οι εκτιμητές του ΕΛ.Γ.Α. συναντούν συχνά επόπτες που δρουν ως εκπαιδευτές ενηλίκων αφού τους εμψυχώνουν, τους ενημερώνουν ευρέως για το αντικείμενο, τους καταλαβαίνουν ως πρώην εκτιμητές, τους φέρονται ισότιμα και θέτουν τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα όπως ακριβώς περιγράφει και η Γιαννακοπούλου (2006) για τον ρόλο των εκπαιδευτών. Ταυτόχρονα, διαμορφώνουν από κοινού με τους εκτιμητές τους μαθησιακούς στόχους καλύπτοντας, όπως τονίζουν και οι Zhang και Zhen (2014), την ανάγκη για αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου. Πάντοτε διακρίνονται από οργανωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης, μεταδοτικότητα, εμπειρία και γνώσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων που συμφωνεί με την έρευνα των Κουτσούκου κ.ά. (2015) η οποία αναδεικνύει την γνώση των αρχών της παιδαγωγικής ως το βασικότερο χαρακτηριστικό ενός εκπαιδευτή ενηλίκων. Επιπλέον, δέχονται τον διάλογο και εφαρμόζουν συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια κουραστικών ενημερώσεων προκειμένου να ενεργοποιούν συνεχώς το ενδιαφέρον τους και να τους εμπλέκουν δημιουργικά στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μάλιστα, θεωρούν, όπως ακριβώς υποστηρίζει και ο Rogers (1999), ως καλύτερη λύση ο επόπτης να ξεκινάει την ενημέρωση στην εκτιμητική διαδικασία από το μηδέν φέροντας σε όλους ισότιμα και αξιοποιώντας τις εμπειρίες τους.

Ως προς την ενημέρωση, οι εκτιμητές πιστεύουν ότι βοηθά όλους τους συναδέλφους και όχι μόνο τους νεοεισερχόμενους στην υπηρεσία αφού όπως τόνισαν και οι Halpern και Mckimm (2009) τους παρέχει αυτοπεποίθηση και σιγουριά αυξάνοντας την αποδοτικότητά τους. Παράλληλα, πιστεύουν ότι αυξάνει και την αποδοτικότητα του οργανισμού ο οποίος καταφέρνει σύμφωνα με τους Bouchlaghem κ.ά. (2000) να μειώσει σημαντικούς παράγοντες όπως το συνολικό του κόστος. Η ενημέρωση συνεπώς για αυτούς οδηγεί σε αντίστοιχα οφέλη με αυτά ενός μαθησιακού επεισοδίου όπου ο εκπαιδευόμενος συμμετέχει σκοπίμως προκειμένου να εμβαθύνει σε μια κατάσταση ή να επιτύχει κάποιο συγκεκριμένο μαθησιακό στόχο (Rogers, 1999). Όσον αφορά την αποτελεσματικότητά της, οι εκτιμητές θεωρούν πως εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο διενεργείται, το πόσο διαρκεί, το ποιος είναι ο σκοπός της, το πόσο υποχρεωτική καθίσταται από τον οργανισμό, το πόσοι εκτιμητές συμμετέχουν

σε αυτήν και από το ποιος την φέρνει εις πέρας. Έτσι, είναι ο χαρακτήρας του επόπτη, η επαγγελματική του εμπειρία και το άρτιο ακαδημαϊκό του υπόβαθρο, η συμπεριφορά και διαχείριση της ομάδας εκτιμητών, η αμεσότητα του λόγου του, η μεταδοτικότητα και η προσωπική σχέση που αναπτύσσει με τους εκτιμητές που συνεργούν στην κατανόηση και στην μνημόνευση του θεματικού αντικειμένου και που επηρεάζουν όπως αναφέρει ο Falasca (2011) τη δέσμευση τους ως εκπαιδευόμενοι στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ως προς τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό, οι εκτιμητές θεωρούν πως η ενημέρωση αποτελεί κάποιας μορφής εκπαιδευτικό πρόγραμμα που συντελεί στην επαγγελματική εξέλιξή τους, στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους, στην ανάπτυξη της μεταξύ τους αλληλεγγύης και ομαδικότητας και εν τέλει στην ορθότητα της εκτιμητικής διαδικασίας και την απόδοση έγκυρης αποζημίωσης στους ζημιωμένους γεωργούς και κτηνοτρόφους. Στοιχεία που αποτελούν ξεκάθαρους στόχους και για κάθε επιτυχημένο εκπαιδευτικό οργανισμό όπως αναφέρουν και οι Κανατά κ.ά. (2007).

Επιπλέον, πιστεύουν ότι ο οργανισμός οφείλει να μεριμνά για την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την διεξαγωγή της ενημέρωσης στον κατάλληλο τόπο και χρόνο αλλά και για την εξασφάλιση της επανάληψής της στοιχεία που όμως προϋποθέτουν ότι ο ΕΛ.Γ.Α. διαθέτει τόσο τα απαραίτητα συστήματα όσο και την ανάλογη εκπαιδευτική κουλτούρα ώστε προσδιορίζοντας τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες να προωθεί την επαγγελματική τους ανάπτυξη (CompassPoint Nonprofit Services, 2012). Το ίδιο φαίνεται να συμβαίνει και σε κάθε εκπαιδευτικό οργανισμό όπου η αναγνώριση, η ενίσχυση και η ενθάρρυνση όλων των μελών του είναι αναγκαία τόσο για την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη όσο και για την αποδοτικότητα του ιδίου (Κανατά κ.ά., 2007).

Από την άλλη, η ποιοτική προσέγγιση που ακολουθήθηκε οδήγησε στην εξαγωγή σημαντικών συμπερασμάτων σχετικά με το γιατί οι εκτιμητές φαίνεται να πιστεύουν τα όσα απάντησαν στο πρώτο μέρος της ποσοτικής προσέγγισης.

Έτσι, όσον αφορά το πώς αντιλαμβάνονται τον επόπτη του ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτή ενηλίκων οι κωδικοί που δημιουργήθηκαν με βάση τις απαντήσεις των εκτιμητών στα ερωτηματολόγια επιβεβαιώνονται από τις δυο γεωπόνους εκτιμήτριες που υποστηρίζουν με ενθουσιασμό ότι ο επόπτης τους είχε προσφιλή χαρακτήρα, τις εμψύχωνε και κατανοούσε τα προβλήματά τους. Ταυτόχρονα, έδειξαν την απέχθειά τους στην εμφάνιση αντίθετης συμπεριφοράς. Η στάση τους αυτή συμβαδίζει με τις αρχές της Κοινωνικο-γνωστικής θεωρίας που υποστηρίζει ότι ο εκπαιδευόμενος μαθαίνει καλύτερα μέσω της αλληλεπίδρασης στην ομάδα ιδιαίτερα

μάλιστα, όταν αυτή είναι θετική (Nabavi, 2012) και παράλληλα επιβεβαιώνει και τον ισχυρισμό του Jarvis (1977) πως το στυλ και η προσωπικότητα του εκπαιδευτή και ο σεβασμός που θα επιδείξει στους εκπαιδευόμενους και τους στόχους τους αποτελούν τα καταλληλότερα εργαλεία μεταβίβασης της γνώσης. Επιπλέον, δέχονταν ιδιαίτερος θετικά το ότι ο επόπτης τους δεν παρέμενε προσηλωμένος στους στόχους της εκπαιδευτικής διαδικασίας αλλά τους πρόσφερε διευρυμένη μάθηση για το θεματικό αντικείμενο, ξεκινούσε από το μηδέν την εκπαιδευτική διαδικασία της ενημέρωσης, είχε την διάθεση να αξιοποιήσει τις εμπειρίες τους στην ομάδα και να σκύβει εξατομικευμένα στις δυσκολίες της κάθε μιας προσπαθώντας να διευκολύνει τη μάθησή της. Αυτό σημαίνει πως εκτίμησαν ιδιαίτερα την προσπάθειά του να αυξήσει την μεταγνωστική τους επίγνωση προκειμένου να αντλήσουν τη νέα γνώση (Παπαλεοντίου-Λουκά, 2002) και να την μετασχηματίσουν κατάλληλα (Calleja, 2014).

Κι ενώ οι δυο εκτιμήτριες ανέδειξαν τον παιδαγωγικό ρόλο του επόπτη, η μια από τις δύο κτηνιάτρους εκτιμήτριες, ναι μεν αντιμετώπισε με ευχαρίστηση τις εκπαιδευτικές δεξιότητες του επόπτη της αλλά τις τοποθέτησε δεύτερες δίνοντας προτεραιότητα στην ειδικότητά του, εξαίροντας με τον τρόπο αυτό τα τυπικά του προσόντα. Γεγονός που δείχνει μια τάση σύμπλευσής της με τη θεωρία του Συμπεριφορισμού που εμφανίζει την εκπαίδευση ενηλίκων ως μια παραδοσιακή δασκαλοκεντρική προσέγγιση όπου το τι ακριβώς θα διδαχθεί, από ποιον, με ποιον τρόπο και πότε έχει στοχεύει αποκλειστικά στην επίτευξη μαθησιακών στόχων και εξαρτάται μόνο από τον εκπαιδευτή (Zhang & Zhen, 2014).

Ως προς το αν η ενημέρωση μπορεί να αποτελέσει ένα μαθησιακό επεισόδιο οι εκτιμήτριες το επιβεβαίωσαν καθολικά. Όλες τους ισχυρίστηκαν πως αποτελεί εκπαιδευτική διαδικασία που στοχεύει σε συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους και όταν αυτοί επιτυγχάνονται αυξάνεται ταυτόχρονα και η αποδοτικότητά τους. Αυτό φαίνεται πως συνδέεται με τις αποδοχές του Knowles σύμφωνα με τις οποίες όσο οι εκπαιδευόμενοι ωριμάζουν, προτιμούν την αυτό-κατευθυνόμενη μάθηση αλλά και την ενεργό συμμετοχή σε προκατασκευασμένες εμπειρίες που τους βοηθούν να συσχετίσουν τη νέα γνώση με την εμπειρία τους προκειμένου να την ενσωματώνουν ευκολότερα τονίζοντας μάλιστα κατηγορηματικά πως για να επιτευχθεί αυτό απαιτείται ανατροφοδότηση στη διαδικασία εκπαίδευσης η οποία όπως υποστήριξαν οι Zhang και Zhen (2014) καλύπτει την ανάγκη για αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου. Έτσι, συνδέοντας την ευρύτερη συμπεριφορά του επόπτη όσο και την άρτια γνώση του στο θεματικό αντικείμενο, θεωρούν πως δεν τίθεται θέμα αποτυχίας της ενημέρωσης ως εκπαιδευτική διαδικασία αλλά ότι οι μόνοι λόγοι που

μπορεί να την επηρεάσουν είναι απρόβλεπτοι ή εξωγενείς παράγοντες όπως για παράδειγμα οι καιρικές συνθήκες.

Σχετικά δε με το αν ο ΕΛ.Γ.Α. λειτουργεί ως εκπαιδευτικός οργανισμός σχεδόν όλες οι εκτιμήτριες πιστεύουν ότι αυτό συμβαίνει, ενώ μόνο μια το αρνείται κατηγορηματικά. Φαίνεται πως γενικά τον αντιμετωπίζουν ως έναν φορέα εκπαίδευσης που όχι μόνο εξασφαλίζει τους πόρους για την ενημέρωση αλλά της προσδίδει και έναν χαρακτήρα εμπειρικής μάθησης αφού μέσω της οποίας αναμένουν, όπως ακριβώς συμβαίνει και στον Κύκλο του Kolb, να ζήσουν την εμπειρία της εκτίμησης, να προβληματιστούν σε αυτήν, να οδηγηθούν σε συμπεράσματα και να οδηγηθούν σε επιδιώξεις προκειμένου να διενεργήσουν αργότερα οι ίδιοι την εκτιμητική διαδικασία κατά τους επιτόπιους ελέγχους (Kolb & Kolb, 2018).

Σύμφωνα με τα προηγούμενα και δεδομένου ότι η αξιοπιστία σε μια ποιοτική έρευνα επικεντρώνεται στην ισχύ του μεθοδολογικού σχεδιασμού που ακολουθείται, στην ποιότητα των δεδομένων που συλλέγονται και στο κατά πόσο τα δυο αυτά στοιχεία αναπαριστούν την πραγματικότητα, για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της παρούσας ΔΕ χρησιμοποιήθηκε η στρατηγική της τριγωνοποίησης (Συμεού, 2007). Η στρατηγική αυτή με την αντιπαράβολή των ευρημάτων που προέρχονται από τον συνδυασμό της ποσοτικής με την ποιοτική έρευνα καθιστά ιδιαίτερος επωφελή την ενοποίησή τους (Bryman, 2017). Συγκεκριμένα, στην παρούσα ΔΕ τα ποσοτικά δεδομένα που συλλέχθηκαν από τα ερωτηματολόγια ατομικής συνέντευξης έτυχαν τριγωνοποίησης με τα ποιοτικά δεδομένα των ατομικών συνεντεύξεων των τεσσάρων εκτιμητών. Με τον τρόπο αυτό κάθε εύρημα του ενός μέρους της έρευνας επιβεβαιώθηκε ως αποτέλεσμα της άλλης (Συμεού, 2007).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ποσοτικής προσέγγισης οι εκτιμητές του ΕΛ.Γ.Α. έδειξαν πως έρχονταν σε επαφή με επόπτες που διαθέτοντας έναν προσφιλή χαρακτήρα τους εμπύχωναν, τους παρείχαν διευρυμένη μάθηση και κατανοούσαν τα προβλήματα που αυτοί αντιμετώπιζαν. Ταυτόχρονα, διαμόρφωναν από κοινού τους μαθησιακούς στόχους της ενημέρωσης καλύπτοντας την ανάγκη για αμφίδρομη επικοινωνία μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τέλος, διακρίνονταν από εμπειρία και γνώση της εκπαίδευσης ενηλίκων και έτσι υιοθετούσαν τον διάλογο, τις συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές και την από-μάθηση ως βασικά στοιχεία της εκπαίδευσης που παρείχαν. Τις ίδιες δεξιότητες που χρησιμοποιήθηκαν ως άξονες στην ποιοτική προσέγγιση επιβεβαίωσαν και οι εκτιμητές στις ατομικές συνεντεύξεις που ακολούθησαν. Επιπρόσθετα, η σε βάθος ερμηνεία των λεγομένων τους, ανέδειξε ακόμη τη σπουδαιότητα του κύρους της προσωπικότητας του

επόπτη, του άρτιου ακαδημαϊκού του υπόβαθρου και την εξατομικευμένη προσέγγιση σε κάθε εκτιμητή ως απαραίτητα στοιχεία για να χαρακτηριστεί αυτός εκπαιδευτής. Όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά ανέδειξαν αντικειμενικά την ανάγκη σύνδεσης του θεματικού αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που τη διενεργεί.

Ως προς το αν η ενημέρωση αποτελεί μαθησιακό επεισόδιο η ποσοτική προσέγγιση έδειξε πως οι εκτιμητές πίστευαν στην σπουδαιότητα της ενημέρωσης αφού τους παρείχε αυτοπεποίθηση και σιγουριά με αποτέλεσμα την αύξηση τόσο της αποδοτικότητάς τους όσο και αυτή του οργανισμού. Σχετικά με το αν ήταν πάντοτε και αποτελεσματική οι εκτιμητές υποστήριζαν πως αυτό εξαρτήθηκε κάθε φορά από εξωγενείς παράγοντες όπως ο τρόπος που διενεργήθηκε, το πόσο διήρκεσε, το ποιος ήταν ο σκοπός της, το αν ήταν ή όχι υποχρεωτική κ.ά. Αν και όλοι οι παραπάνω παράγοντες προσδιορίστηκαν και από την ποιοτική προσέγγιση, ο κυριότερος παράγοντας, δηλαδή το ποιος την φέρνει εις πέρας και με ποιον τρόπο συμπεριφέρεται και λειτουργεί, αν προσηλώνεται στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων και αν ενθαρρύνει την ανατροφοδότηση μέσα στην ομάδα εκτιμητών αναδείχθηκαν ως επιπλέον βασικοί παράγοντες προκειμένου η ενημέρωση να καλύπτει τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί ως μαθησιακό επεισόδιο.

Τέλος, η ποσοτική προσέγγιση ως προς τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό έδειξε πως οι εκτιμητές θεωρούσαν την ενημέρωση ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα του που συντελεί στην επαγγελματική εξέλιξη και αποδοτικότητα τόσο αυτών όσο και του οργανισμού. Επιπλέον, ανέδειξε τον ΕΛ.Γ.Α. ως τον υπεύθυνο να παρέχει τα απαραίτητα συστήματα και μέσα για την εκπαιδευτική διαδικασία η οποία όμως είναι αδύνατο να επιτευχθεί χωρίς ο ίδιος να διαθέτει την ανάλογη εκπαιδευτική κουλτούρα. Τα ίδια στοιχεία επιβεβαιώθηκαν και από τους συνεντευξιαζόμενους εκτιμητές κατά την ποιοτική προσέγγιση οι οποίοι επιπλέον υποστήριζαν εν μέρει πως ο ΕΛ.Γ.Α. λειτουργούσε και ως εκπαιδευτική κοινότητα αφού προσδιόριζε τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκτιμητών και με βάση αυτές προωθούσε την επαγγελματική τους ανάπτυξη.

6. ΣΥΝΟΨΗ

Η παρούσα ΔΕ στόχευσε να διερευνήσει τις απόψεις των υπαλλήλων ενός δημόσιου οργανισμού, του ΕΛ.Γ.Α., προκειμένου να εντοπίσει κάποια σύνδεση της εκπαίδευσης ενηλίκων με την ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση.

Καθώς ο ΕΛ.Γ.Α. στα πλαίσια της λειτουργίας του καλείται να εκπαιδεύσει ενήλικες επιστήμονες πρέπει να λειτουργήσει και ως εκπαιδευτικός οργανισμός. Για τον σκοπό αυτό έπρεπε να αποδειχθεί ότι οι επιμέρους λειτουργίες του και τα εκτελεστικά του όργανα τηρούν τις προϋποθέσεις να χαρακτηρίζονται στοιχεία της εκπαίδευσης ενηλίκων, δηλαδή συγκεκριμένα εάν ο επόπτης αποτελεί στην πράξη εκπαιδευτή ενηλίκων και αν η ενημέρωση μπορεί να θεωρηθεί μαθησιακό επεισόδιο.

Προς απόδειξη του ανωτέρω η έρευνα ξεκίνησε με την αντικειμενική αποτύπωση των απόψεων των εκτιμητών βάση μιας ποσοτικής προσέγγισης βασισμένης σε ειδικά διαμορφωμένα ερωτηματολόγια ατομικής συνέντευξης. Εξαιτίας όμως των περιορισμών της, όπως το πολύ μικρό δείγμα εκτιμητών που έλαβε μέρος, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι σε μια κοινωνική έρευνα παίζει ιδιαίτερο ρόλο όχι τόσο η απλή περιγραφή αλλά η ερμηνεία των λεγομένων των συμμετεχόντων, την ποσοτική προσέγγιση ακολούθησε μια ποιοτική που βασίστηκε σε δυο ατομικές συνεντεύξεις τεσσάρων εκτιμητών.

Τα αποτελέσματα, τελικώς, επιβεβαίωσαν την ανάγκη διασύνδεσης της ενδο-υπηρεσιακής εκπαίδευσης με την εκπαίδευση ενηλίκων στον ΕΛ.Γ.Α. αφού έδειξαν πως ο οργανισμός λειτουργεί ως εκπαιδευτική κοινότητα, προσφέρει ως εκπαιδευτικό του πρόγραμμα την ενημέρωση, διαθέτει τον επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων και στοχεύει όχι μόνο σε επιχειρησιακά οφέλη όπως η πραγματοποίηση κέρδους καθότι ασφαλιστικός φορέας αλλά και σε εκπαιδευτικά ως οργανισμός που δίνει έγκυρες και ορθές αποζημιώσεις.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκτιμητές αποτίμησαν ότι ο ΕΛ.Γ.Α. διαθέτει την αναγκαία εκπαιδευτική κουλτούρα και συντελεί στην επαγγελματική τους εξέλιξη. Ο επόπτης, ως εκτελεστικό όργανο και αντιπρόσωπος του οργανισμού στην εκπαιδευτική διαδικασία, είναι υπεύθυνος για τη διαμόρφωση του θεματικού αντικειμένου και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων, πρέπει να διαθέτει το ανάλογο πρόσωπο και συμπεριφορά και να είναι σε θέση να διασφαλίζει την αμφίδρομη επικοινωνία και αλληλεγγύη με την ομάδα

εκτιμητών. Παράλληλα, η ενημέρωση ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα εμφανίζεται να έχει μεγάλη αξία αφού παρέχει αυτοπεποίθηση και σιγουριά στους εκπαιδευόμενους εκτιμητές με αποτέλεσμα να αυξάνεται τόσο η αποδοτικότητάς τους όσο και αυτή του οργανισμού.

Δεδομένου ότι τα παραπάνω αποτελέσματα συνέδεσαν την ενδο-υπηρεσιακή εκπαίδευση στον ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων προκύπτουν νέα θέματα που μπορούν περαιτέρω να διερευνηθούν. Για παράδειγμα, καθώς δημιουργείται σταδιακά το Μητρώο Εκπαιδευτών του οργανισμού από το οποίο θα επιλέγονται οι εκπαιδευτές των εκτιμητών στα διάφορα σεμινάρια κρίνεται απαραίτητο να εξεταστεί το κατά πόσο αυτοί θα πρέπει να διαθέτουν την ανάλογη εκπαιδευτική επάρκεια προκειμένου να εκπαιδεύσουν ενήλικες επαγγελματίες. Θα είναι αρκετή η γνώση τους στο θεματικό αντικείμενο ή θα πρέπει να είναι γνώστες και των αρχών της παιδαγωγικής; Φαίνεται πως αν και ο ΕΛ.Γ.Α. τηρεί σε ικανοποιητικό βαθμό τις προϋποθέσεις να χαρακτηρίζεται ως εκπαιδευτικός οργανισμός για τους υπαλλήλους του, ωστόσο, έχει ακόμη μπροστά του θέματα που θα πρέπει να διερευνήσει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bute, J. & Bruce, R. (2000). Techniques of teaching adult learners. *Journal of Health Occupations Education*, Vol. 14 (2). Article 7. Ανακτήθηκε από <https://stars.library.ucf.edu/jhoe/vol14/iss2/7>
- Bouchlaghem, D., Rezgui, Y., Hassanen, M., Cooper, G. & and Rose, D. (2000). It tools and support for improved briefing. Ανακτήθηκε από https://repository.lboro.ac.uk/articles/conference_contribution/IT_tools_and_support_for_improved_briefing/9432608
- Calleja, C. (2014). Jack Mezirow's conceptualisation of adult transformative learning: A review. *Journal of Adult and Continuing Education* 20 (1). 117-136.
doi.org/10.1222iJACE.20.1.B
- CompassPoint Nonprofit Services (2012). Supervisor Roles and Responsibilities: Helping people succeed. Ανακτήθηκε από https://www.academia.edu/35229670/CompassPoint_Nonprofit_Services_Supervisor_Roles_and_Responsibilities_Helping_People_Succeed
- Dunlap, J. C., & Lowenthal, P. R. (2011). Learning, unlearning, and relearning: Using Web 2.0 technologies to support the development of lifelong learning skills. In G. D. Magoulas (Ed.), *E-infrastructures and technologies for lifelong learning: Next generation environments*. Hershey, PA: IGI Global. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/224885744_Learning_Unlearning_and_Relearning_Using_Web_20_Technologies_to_Support_the_Development_of_Lifelong_Learning_Skills
- Employer Guide to Adult Education for Work (2009). Transforming Adult Education to Grow a Skilled Workforce. Ανακτήθηκε από <http://www.ncee.org/wp-content/uploads/2010/09/Emp-Guide-Adult-Ed-Work.pdf>
- Falasca, M. (2011). Barriers to adult learning: Bridging the gap. *Australian Journal of Adult Learning*, Vol. 51 (3). Ανακτήθηκε από <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ954482.pdf>
- Fenwick, T. (2010). Workplace 'learning' and adult education. Messy objects, blurry maps and making difference. *European Journal for Research on the Education and Learning of Adults*, Vol. (1-2) 79-95 DOI 10.3384/rela.2000-7426.rela0006

- Galbraith, M. W. & Jones, M. J. (2008). First things first in becoming a teacher of adults. *Journal of Adult Education*, Vol. 37 (1). Ανακτήθηκε από <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ891070.pdf>
- Giannoukos G, Besas G, Galiropoulos Ch, Hioctour V. (2015). The role of the educator in adult education. *Journal of Education and Learning*. Vol. 9(3) pp. 237- 240. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/282488360_The_Role_of_the_Educator_in_Adult_Education
- Halpern, H. & Mckimm, J. (2009). Supervision. *British Journal of Hospital Medicine*, Vol 70, (4). DOI: 10.12968/hmed.2009.70.4.41628
- Horava, T. & Curran, B. (2012). The importance of case studies for LIS education. *Library Philosophy and Practice (e-journal)* 840. Ανακτήθηκε από <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/840>
- Jarvis, P. (1977). The theory and practice of teaching. *Taylor & Francis e-Library*, 2nd Edition. Ανακτήθηκε από [http://mis.kp.ac.rw/admin/admin_panel/kp_lms/files/digital/Core%20Books/Core%20Books%20in%20Education/E106_%20Principles%20&%20Practice%20of%20Teaching%20\[Peter%20Jarvis\]%20The%20Theory%20and%20Practice%20of%20Teaching%20\(BookFi\).pdf#page=43/12-11-2020](http://mis.kp.ac.rw/admin/admin_panel/kp_lms/files/digital/Core%20Books/Core%20Books%20in%20Education/E106_%20Principles%20&%20Practice%20of%20Teaching%20[Peter%20Jarvis]%20The%20Theory%20and%20Practice%20of%20Teaching%20(BookFi).pdf#page=43/12-11-2020)
- Keczer, G. (2014). Management and organizational characteristics of educational institutions. Vol. 1 (2). Ανακτήθηκε από https://www.academia.edu/30161370/Management_and_Organizational_Characteristics_of_Educational_Institutions
- Koulaouzides, G. (2014). Understanding adult learning and teaching: Some thoughts based on the intellectual contribution of Professor Peter Jarvis. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/313888834_Understanding_Adult_Learning_and_Teaching_Some_Thoughts_Based_on_the_Intellectual_Contribution_of_Professor_Peter_Jarvis/11.11.20
- Kolb, D. A., Boyatzis, R. E. & Mainemelis, C. (2001). Experiential learning theory: Previous research and new directions. *The educational psychology series. Perspectives on thinking, learning, and cognitive styles*, 227–247. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/284458870_Experiential_Learning_Theory_Previous_Research_and_New_Directions_in_in_Perspectives_on_Thinking_Learning_and_Cognitive_Styles/12-11-2020
- Kolb, A. Y. & Kolb, D. A. (2018). 2018 Kolb and Kolb 8 things learning cycle AEL reprint

40-3. Ανακτήθηκε από

https://www.researchgate.net/publication/330993292_2018_kolb_and_Kolb_8_things_learning_cycle_AEL_reprint_40-3/12-11-2020

Marume, S.B.M., Chikasha, Dr. & Jaricha, E. (2016). Supervision. *International Journal of Business and Management Invention*, Vol. 5 (7), p. 13-17. Ανακτήθηκε από <https://www.slideshare.net/inventionjournals/supervision-67570603>

Nabavi, T.R., (2012). Bandura's social learning theory & social cognitive Learning theory. *Theories of Developmental Psychology*. Ανακτήθηκε από <https://www.researchgate.net/publication/267750204>

Passareli, A.M & Kolb, D. A. (2012). The learning way—Learning from experience as the path to lifelong learning and development. *Handbook of lifelong learning* 6, 70-90. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780195390483.013.0028

Patrício, M. R. & Osório, A. (2013). Skills and competences of adult educators: learning experiences with senior citizens. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10198/10122>

Rizi, C. E., Najafipour, M., Haghani, F. & Dehghan, S. (2013). The effect of the using the brainstorming method on the academic achievement of students in grade five in Tehran elementary schools. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 83. 230 – 233. doi: 10.1016/j.sbspro.2013.06.045

Tzovla, E. & Kedraka, K. (2020). The role of the adults' educator in teacher training programs. *American Journal of Education and Learning*, Vol. 5 (2), 152-158, 2020. DOI: 10.20448/804.5.2.152.158

Zhang, C. & Zheng, J. G. (2014). Profiling and supporting adult learners. *Synergic Integration of Formal and Informal E-Learning Environments for Adult Lifelong Learners* (1). DOI: 10.4018/978-1-4666-4655-1.ch001

Žorga, S. (2007). Competences of a supervisor. *Ljetopis socialnog rada*, 14 (2), 433-441. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/299078888_Competences_of_a_supervisor

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βεργίδης, Δ. (2006). Το έργο, οι απόψεις και τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Στο Καψάλης, Α.& Παπασταμάτης, Α. (Επιμ). Επαγγελματισμός

στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση, Αθήνα: Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδανός, σ. 81-93

Γιαννακοπούλου, Ε. (2006) «Σχεδιασμός Διδακτικής Ενότητας», Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών, τ. ΙΙΙ, ΕΚΕΠΙΣ, Αθήνα. Ανακτήθηκε από http://users.sch.gr/hlapanis/portal/images/uploads/registered/eap/Schediasmos_Didaktikis_Enotitas_Giannakopoulou.pdf.

Θεοδώρου, Ι. (2012). Αρχές και μέθοδοι εκπαίδευσης ενηλίκων προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των μικρών επιχειρήσεων. ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Ανακτήθηκε από https://oebemessinias.gr/pdf/ekpaideusi_enilikwn.pdf

Ίσαρη, Φ., Πουρκός, Μ. (2015). Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα. [Κεφάλαιο Συγγράμματος]. Στο Ίσαρη, Φ., Πουρκός, Μ. 2015. *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. κεφ 1. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/11419/5818>

Κανατά, Β., Σοφός, Α., Δάρρα, Μ., & Κλαδάκη, Μ. (2007). Το σχολείο ως οργανισμός μάθησης: αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ανακτήθηκε από [file:///C:/Users/pc/Downloads/41-%CE%9A%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%20%CE%86%CF%81%CE%B8%CF%81%CE%BF%CF%85-77-1-10-20171120%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pc/Downloads/41-%CE%9A%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%20%CE%86%CF%81%CE%B8%CF%81%CE%BF%CF%85-77-1-10-20171120%20(1).pdf)

Κοντογιαννάτου, Γ. (2018). Έρευνες μικτών μεθόδων Η λογική του σχεδιασμού και οι προϋποθέσεις εφαρμογής τους. Number 12. Ανακτήθηκε από [file:///C:/Users/pc/Downloads/2883-4984-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pc/Downloads/2883-4984-1-SM%20(1).pdf)

Κουτσούκος Μ., Φραγκούλης, Ι. & Βαλκάνος, Ε. (2015). Απόψεις ενηλίκων εκπαιδευομένων σχετικά με τις εκπαιδευτικές τεχνικές που αξιοποιούνται στο πλαίσιο υλοποίησης των Προγραμμάτων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας στα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/318280751_Koutsoukos_M_Phrankoules_I_kai_Balkanos_E_2015_Apypseis_enelikon_ekpaideuomenon_schetika_me_tis_Ekpaideutikes_Technikes_pou_axio_poiountai_sto_plaisio_ylopoieses_Programmaton_Agrotikes_Epicheirematikot

Μαντζούκας, Στ. (2007). Ποιοτική έρευνα σε έξι εύκολα βήματα Η επιστημολογία, οι μέθοδοι και η παρουσίαση. Ανακτήθηκε από <https://eclass.uop.gr/modules/document/file.php/TS162/%CE%91%CE%BD%CE%AC%CE%BB%CF%85%CF%83%CE%B7%20%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%B4%CE%B5%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD.pdf>

Μάρκος, Α. (2012). Οδηγός αξιοπιστίας και εγκυρότητας ψυχομετρικών κλιμάκων με το SPSS. Ανακτήθηκε από <http://www.amarkos.gr/courses/notes/mva.pdf>

Μπαμπινιώτης, Γ. (2019). Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας. Κέντρο Λεξικολογίας, Έκδοση. Αθήνα.

Παπαλεοντίου-Λουκά, Ε. (2002). Μεταγνώση: Η έννοια και διδασκαλία της. Ανακτήθηκε από https://www.researchgate.net/publication/259848802_Metagnose_E_ennoia_kai_didaskalia_tes

Συμεού, Λ. (2007). Εγκυρότητα και αξιοπιστία στην ποιοτική εκπαιδευτική έρευνα: Παρουσίαση, αιτιολόγηση και πράξη. Πρακτικά 5^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας “25 Χρόνια Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας” (Τομ. 2, σσ. 333 -339). Θεσσαλονίκη: Α/φοί Κυριακίδη. Ανακτήθηκε από <https://docplayer.gr/35290372-Egkyrotita-kai-axiopistia-stin-poiotiki-ekpaideytiki-ereyna-paroysiasi-aitiologisi-kai-praxi.html>

Τσιώλης, Γ. (2018). Θεματική ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Ερευνητικές διαδρομές στις κοινωνικές επιστήμες. Θεωρητικές-Μεθοδολογικές συμβολές και μελέτες περίπτωσης. Ανακτήθηκε από

<https://eclass.uowm.gr/modules/document/file.php/NURED412/%CE%A4%CF%83%CE%B9%CF%8E%CE%BB%CE%B7%CF%82%20%CE%B7%20%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CE%BB%CF%85%CF%83%CE%B7%20%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%B4%CE%B5%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD%202018%20%CF%83%CF%84%CE%BF%20%CE%96%CE%B1%CF%8A%CE%BC%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82.pdf>

Bryman, A. (2017). Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας. Εκδόσεις Gutenberg. Αθήνα.

Iseris, G. (2016). Στατιστικές μέθοδοι ελέγχου εγκυρότητας και αξιοπιστίας ερωτηματολογίων. Η περίπτωση του CiGreece. *International Journal of Language, Translation and Intercultural Communication*, 5, 175–189. <https://doi.org/10.12681/ijltic.10665>

Rogers, A. (1999). Η εκπαίδευση ενηλίκων. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Παράρτημα Α: Ερωτηματολόγιο ατομικής συμπλήρωσης.¹

Ενότητα 1 από 16

«Διερεύνηση των απόψεων των εκτιμητών του ΕΛ.Γ.Α για το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων, την ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο και τον ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικό οργανισμό».

Αγαπητέ/ή συνάδελφε/σα,

Η παρούσα έρευνα διεξάγεται στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Βασικός σκοπός της είναι η διερεύνηση των απόψεων των εκτιμητών του ΕΛΓΑ σχετικά με το προφίλ του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων, την ενημέρωση ως μαθησιακή διαδικασία και τον ΕΛ.Γ.Α ως εκπαιδευτική κοινότητα.

Για την ολοκλήρωση της έρευνας, η συνεισφορά σου ως εκτιμητής/τρια του ΕΛ.Γ.Α. θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική και μπορεί να οδηγήσει στην εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων.

Θα χρειαστούν το πολύ 10' για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, το οποίο είναι ανώνυμο και στο οποίο οι απαντήσεις που θα δώσεις θα τηρηθούν με εχεμύθεια.

Ευχαριστώ θερμά για τη συμμετοχή σου, η ερευνήτρια
Βαβουλίδου Στέλλα

¹ Ποσοτική προσέγγιση.

Ενότητα 2 από 16

Πόσο έντονα επηρεάζει την πρόθεση συμμετοχής σας στην ενημέρωση το πρόσωπο του επόπτη;

Περιγραφή (προαιρετικό)

Το αν θα πήγαινα εξαρτάται κυρίως από το πρόσωπο του επόπτη. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Θα πήγαινα όχι τόσο για τον επόπτη όσο για το θεματικό αντικείμενο. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

...

Μου είναι αδιάφορο το πρόσωπο του επόπτη αρκεί να γίνει η «ενημέρωση». *

	1	2	3	4	5	
Συμφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Διαφωνώ απολύτως

Δίνεται ισοτιμία στους εκπαιδευόμενους εκτιμητές. *

1 2 3 4 5

Ποτέ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Ποτέ

Δίνεται τις πρόσθετες επιμορφώσεις και γνώσεις μας. *

1 2 3 4 5

Ποτέ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Ποτέ

Δίνει τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα εκτιμητών (συντονιστής). *

1 2 3 4 5

Ποτέ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Ποτέ

Δε δίδεται το διάλογο-είτε εφαρμόζει πρακτικές που προάγουν την ενεργητική συμμετοχή. *

1 2 3 4 5

Ποτέ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Ποτέ

Διαμορφώνει ή αναπροσαρμόζει τους μαθήσιακούς στόχους μαζί με τους εκτιμητές (διαμορφωτική).

1 2 3 4 5

Ποτέ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Ποτέ

Μετά την επίσκεψη. Επόμενη στην επόμενη επίσκεψη.

Ενότητα 4 από 16

Με ποιους τρόπους μπορεί ο επόπτης να
διατηρήσει το ενδιαφέρον των εκτιμητών
στην ενημέρωση;

Περιγραφή (προαιρετικό)

Σταματώντας την όποτε κρίνει πως οι εκτιμητές κουράστηκαν. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Συνεχίζοντάς την ασαμάνητα μέχρι αυτή να ολοκληρωθεί. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Αλλάζοντας αποσπασματικά τη θεματική της. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Εφαρμόζοντας συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές που θα ενεργοποιήσουν τη διάθεση
των εκτιμητών. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Άλλο

Κείμενο σύντομης απάντησης

Ενότητα 5 από 16

Πως θα πρέπει ο επόπτης-εκπαιδευτής να διαχειρίζεται τη διαδικασία της από-μάθησης:

Περιγραφή (προαιρετικό)

Να αξιοποιεί αναλογικά τις πρότερες γνώσεις και εμπειρίες του κάθε εκτιμητή ξεχωριστά *
και να τις επικαλείται ως παράδειγμα (καθοδηγητής μάθησης).

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Να ξεκινάει από το μηδέν την εκπαιδευτική διαδικασία, και να αντιμετωπίζει όλους τους εκτιμητές επαγγελματικά ισότιμους. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Να χρησιμοποιεί αποκλειστικά τις δικές του πεποιθήσεις και πεπραγμένα για να διδάξει *
αγνοώντας τις εμπειρίες των εκτιμητών.

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Μετά την ενότητα 5 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 6 από 16

Η «ενημέρωση» πριν την εκτιμητική διαδικασία:

Περιγραφή (προαιρετικό)

Συντελεί στην διαμόρφωση κοινών στόχων, μεθόδων, προσανατολισμού με τους συναδέλφους ενισχύοντας την αποδοτικότητα του οργανισμού. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Ωφελεί μόνο τους νέους στον οργανισμό συναδέλφους. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Περιορίζει επαγγελματικά τον εκτιμητή ορίζοντας συγκριμένες διαδικασίες και κανόνες εκτιμητικής. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Προσφέρει σιγουριά και αυτοπεποίθηση στον εκτιμητή. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Μετά την ενότητα 6 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ερώτημα 7 από 10

Ποιοι λόγοι επηρεάζουν τη συμμετοχή σας σε μια «ενημέρωση»;

Περιγραφή (παρατηρητικό)

Το θεματικό αντικείμενο της «ενημέρωσης». *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Ο τόπος διεξαγωγής της «ενημέρωσης». *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Ο τρόπος διεξαγωγής της «ενημέρωσης». *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Η χρονική διάρκεια της «ενημέρωσης». *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Ο σκοπός της «ενημέρωσης». *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Η υποχρεωτικότητα της «ενημέρωσης». *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Το προφίλ του κτόπητη εκπαιδευτή. *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Άλλα

Κείμενο σύντομης απάντησης

.....

Ενότητα 8 από 18

Ποια χαρακτηριστικά του επόπτη επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της «ενημέρωσης»:

Περιγραφή (προαιρετικά)

Ο χαρακτήρας του επόπτη. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Η επαγγελματική εμπειρία του επόπτη. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Η εμπειρία του επόπτη στην εκπαίδευση ενηλίκων. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Το επαγγελματικό κύρος του επόπτη. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Το άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο του επόπτη. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Άλλα

Κείμενο σύνταξης απάντησης

.....

Μετά την ενότητα 8 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 9 από 16

Η εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών στην ενημέρωση:

Περιγραφή (προαιρετικό)

Προάγει τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευόμενων εκτιμητών. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Επιηρεάζει τη συγκράτηση στη μνήμη του θεματικού αντικειμένου της εκπαίδευσης. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Βοηθά στην κατανόηση του θεματικού αντικειμένου. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Δεν επιηρεάζει την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Δεν μπορεί να επιτευχθεί από όλους τους εκπαιδευόμενους. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Ενότητα 10 από 16

Η αποτελεσματική εφαρμογή των συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών σε μια ενημέρωση εξαρτάται από:

Περιγραφή (προαιρετικό)

Την ευχέρεια του επόπτη να τις εφαρμόσει. *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Το συνεργατικό κλίμα που απαιτείται να έχουν οι εκτιμητές. *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Τις χωρο-χρονικές συνθήκες της ενημέρωσης. *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

...

Την διαφορετικότητα μεταξύ των εκτιμητών ως προς την ηλικία, εμπειρία κ.λπ. *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Άλλο

Κείμενο σύντομης απάντησης

Μετά την ενότητα 10 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 11 από 18

Ποιες συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές μπορούν να εφαρμοστούν επιτυχημένα σε μια ενημέρωση;

Περιγραφή (παρατηρητικό)

Καταγωγμός ιδεών *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Μικύθη περίπτωση *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Εργασία σε ομάδες *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Επίδειξη *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Εισήγηση *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Εξαιρετικά

Άλλο

Κείμενο σύντομης απάντησης

.....

Μετά την ενότητα 11 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 12 από 16

Η ενημέρωση ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα του οργανισμού συντελεί:

✕ ⋮

Περιγραφή (προαιρετικό)

Στην προσωπική ανάπτυξη των εκτιμητών. *

12345

Καθόλου

☐

☐

☐

☐

☐

Εξαιρετικά

Στην επαγγελματική εξέλιξη των εκτιμητών. *

12345

Καθόλου

☐

☐

☐

☐

☐

Εξαιρετικά

Στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και ομαδικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού. *

12345

Καθόλου

☐

☐

☐

☐

☐

Εξαιρετικά

Στην ορθότητα της εκτιμητικής διαδικασίας και την απόδοση έγκυρων αποζημιώσεων στους γεωργούς/κτηνοτρόφους. *

12345

Καθόλου

☐

☐

☐

☐

☐

Εξαιρετικά

Στην αύξηση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού και κατ'επέκταση του ιδίου. *

12345

Καθόλου

☐

☐

☐

☐

☐

Εξαιρετικά

Ενότητα 13 από 16

Στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος της ενημέρωσης πρέπει να συμμετέχουν:

Περιγραφή (προαιρετικό)

Η Διοίκηση του οργανισμού. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Ο Προϊστάμενος του Υποκαταστήματος. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Ο επόπτης. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Οι εκτιμητές. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Άλλο *

Κείμενο σύντομης απάντησης

Ενότητα 14 από 16

Ο ΕΛΓΑ ως εκπαιδευτικός φορέας θα πρέπει να μεριμνά πριν τη διεξαγωγή μιας «ενημέρωσης» για:

Περιγραφή (προαιρετικό)

Την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται προκειμένου να διεξαχθεί η ενημέρωση. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών των εκτιμητών. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Τη διεξαγωγή της ενημέρωσης στον κατάλληλο τόπο και χρόνο. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Την εξασφάλιση της επανάληψής της εάν αυτό κριθεί απαραίτητο. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απολύτως

Ενότητα 13 από 18

Ο ΕΛΓΑ θα πρέπει να επιλέγει τον υπεύθυνο της «ενημέρωσης» από:

Περιγραφή (προαιρετικά)

Τα Μητρώα Εκπαιδευτών του ΕΛΓΑ. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Τα Τοπικά Υποκαταστήματα. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Τα υπόλοιπα Υποκαταστήματα. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Από τους υπαλλήλους με βάση αυθόνη των διαφόρων Υποκαταστημάτων. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Τους απλούς υπαλλήλους του οργανισμού. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα. *

	1	2	3	4	5	
Διαφωνώ απόλυτως	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτως

Μετά την ενότητα 13 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 16 από 16

Δημογραφικά στοιχεία

Περιγραφή (προαιρετικό)

Φύλο *

☐ Άνδρας

☐ Γυναίκα

Η ηλικία σας είναι: *

Κείμενο σύντομης απάντησης

Εκπαίδευση *

☐ Πτυχίο Α.Ε.Ι.

☐ Μεταπτυχιακό

☐ Διδακτορικό

☐ Άλλο...

Η προϋπηρεσία σας στον ΕΛ.Γ.Α. είναι *

Κείμενο σύντομης απάντησης

Η ειδικότητά σας είναι: *

☐ Κτηνίατρος

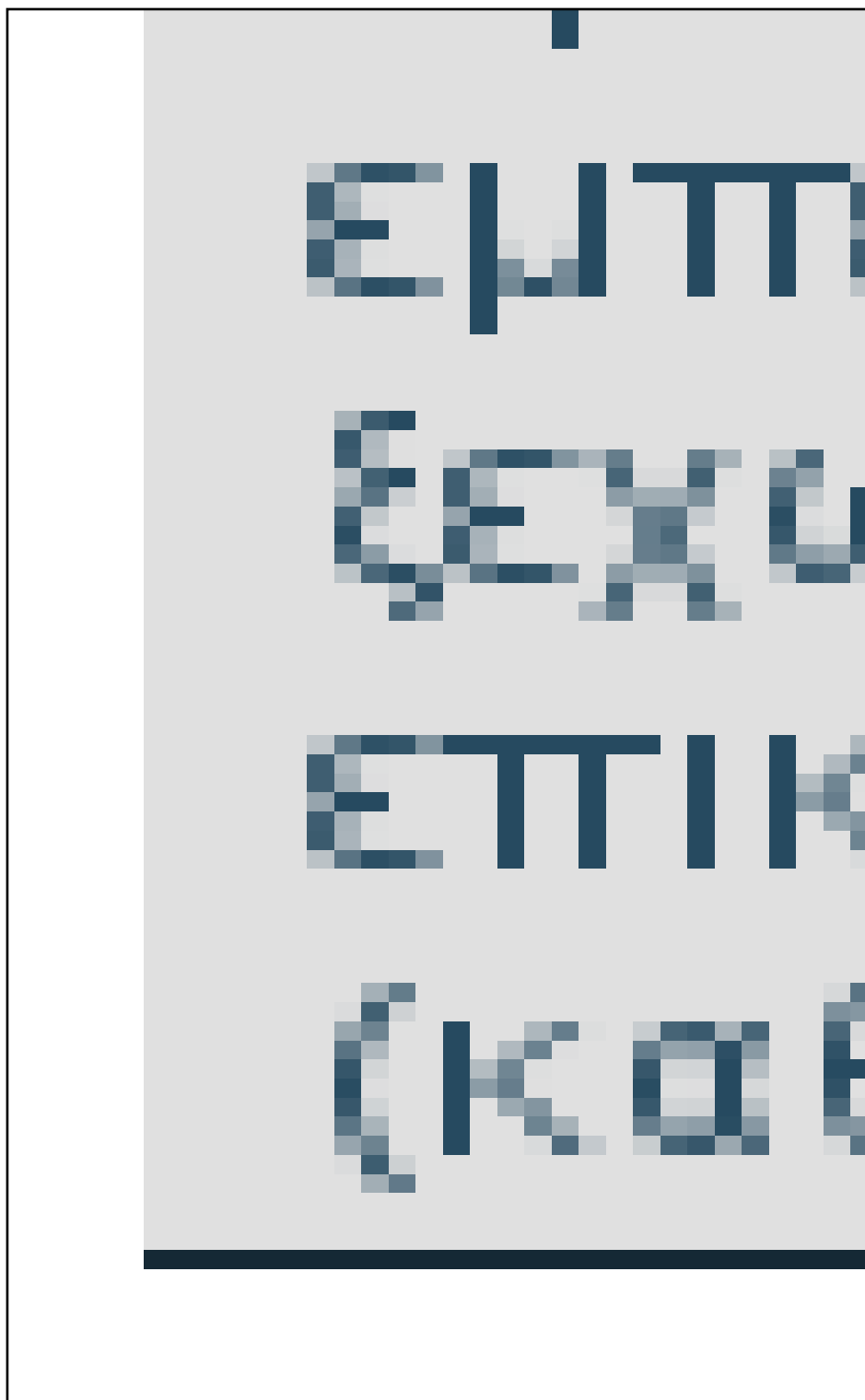
☐ Γεωπόνος

Σας ευχαριστώ πολύ για την συμμετοχή σας!

Περιγραφή (προαιρετικό)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Ανάλυση Αξιοπιστίας του Cronbah's Alpha για

την υπο-κλίμακα «Το προφίλ του επόπτη».²

² Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Αναδιαμόρφωση της 1^{ης} υπο-κλίμακας μετά την ανάλυση εσωτερικής αξιοπιστίας.³

A. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΕΠΟΠΤΗ

1. Πόσο έντονα επηρεάζει την πρόθεση συμμετοχής σας στην ενημέρωση το πρόσωπο του επόπτη;

Το αν θα πήγαινα εξαρτάται κυρίως από το πρόσωπο του επόπτη.	1	2	3	4	5
Θα πήγαινα όχι τόσο για τον επόπτη όσο για το θεματικό αντικείμενο.	1	2	3	4	5
Μου είναι αδιάφορο το πρόσωπο του επόπτη αρκεί να γίνει η «ενημέρωσή».	1	2	3	4	5

2. Πόσο συχνά συναντάτε τις παρακάτω συμπεριφορές από τον επόπτη-επαιδευτή σε μια «ενημέρωση»:

Δεν έχει οργανωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης (αυτογενεσία) και δυσκολεύεται να μεταδώσει τις γνώσεις του.	1	2	3	4	5
Μας εμφοράει (εμφορηγής).	1	2	3	4	5
Μας ενημερώνει γενικά για το αντικείμενο, δεν επικεντρώνεται τμηματικά στο θέμα.	1	2	3	4	5
Μπορεί να μας καταλάβει γιατί προτιμάμε εκτιμητές.	1	2	3	4	5
Δεν έχει τις απαιτούμενες ακαδημαϊκές γνώσεις και την ανάλογη εμπειρία να εκπαιδεύσει ενήλικες και κόλλη (καταλύτης).	1	2	3	4	5
Φέρνει υλίκια στους εκπαιδευόμενους εκτιμητές.	1	2	3	4	5
Αγνοεί τις πρότερες εμπειρίες και γνώσεις μας.	1	2	3	4	5
Θέτει τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα εκπαιδευτών (συντονιστής).	1	2	3	4	5
Δε δίδεται το διάλογο ούτε εφαρμόζει πρακτικές που προάγουν την ενεργητική συμμετοχή.	1	2	3	4	5
Διαμορφώνει ή αναπροσαρμόζει τους μαθησιακούς στόχους μαζί με τους εκπαιδευτές (δομοδοληγής).	1	2	3	4	5

3. Με ποιους τρόπους μπορεί ο επόπτης να διατηρήσει το ενδιαφέρον των εκτιμητών στην ενημέρωση;

Σταματώντας την όποτε κρίνει πως οι εκτιμητές κουράστηκαν.	1	2	3	4	5
Συνεχίζοντας την ομιλία μέχρι αυτή να ολοκληρωθεί.	1	2	3	4	5
Αλλάζοντας αποσπασματικά τη θεματική της.	1	2	3	4	5
Εφαρμόζοντας συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές που θα ενεργοποιήσουν τη διάθεση των εκπαιδευτών.	1	2	3	4	5
Άλλο	1	2	3	4	5

4. Πως θα πρέπει ο επόπτης-επαιδευτής να διαχειρίζεται τη διαδικασία της από-μάθησης;

Να αξιοποιεί αναλογικά τις πρότερες γνώσεις και εμπειρίες του κάθε εκπαιδευτή ξεχωριστά και να τις επικαλείται ως παράδειγμα (καθοδηγητής μάθησης).	1	2	3	4	5
Να ξεκινάει από το μηδέν την εκπαιδευτική διαδικασία, και να αντιμετωπίζει όλους τους εκπαιδευτές απογγόμενα κότεμους.	1	2	3	4	5
Να χρησιμοποιεί αποδοσιακά τις δικές του αποπρόθεσες και προπαραμύγια για να διδάξει αγνοώντας τις εμπειρίες των εκπαιδευτών.	1	2	3	4	5

³ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Ανάλυση Αξιοπιστίας του Cronbach's Alpha για την υποκλίμακα «Η ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο».⁴

⁴ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: Αναδιαμόρφωση της 2^{ης} υπο-κλίμακας μετά την ανάλυση εσωτερικής αξιοπιστίας.⁵

Β. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΕΠΙΣΤΑΣΙΟ

1. Η «ενημέρωση» πριν την εκτιμητική διαδικασία:

Συντάξει στην διαμόρφωση κοινών στόχων, μεθόδων, προσανατολισμού με τους συνυπόλογους εκπαιδευτές την παιδαγωγικότητα του οργανισμού.	1	2	3	4	5
Παρέχει μόνο τους πηγές στον οργανισμό συνυπόλογους.	1	2	3	4	5
Παρασέρχεται εκπαιδευτικά τον εκτιμητή υφιστάμενος συγκεκριμένης διαδικασίας και κινήσεις εκτιμητικής.	1	2	3	4	5
Προσφέρει στήριξη και υποστήριξη στον εκτιμητή.	1	2	3	4	5

2. Ποια λόγια χρησιμοποιούν τη συμμετοχή σας σε μια «ενημέρωση»:

Το θεματικό αντικείμενο της «ενημέρωσης».	1	2	3	4	5
Ο τύπος διαμετρικής της «ενημέρωσης».	1	2	3	4	5
Ο τρόπος διαμετρικής της «ενημέρωσης».	1	2	3	4	5
Η χρονική διάρκεια της «ενημέρωσης».	1	2	3	4	5
Ο σκοπός της «ενημέρωσης».	1	2	3	4	5
Η υποχρηστικότητα της «ενημέρωσης».	1	2	3	4	5
Το προφίλ του κριτή-εκπαιδευτή.	1	2	3	4	5
Άλλο	1	2	3	4	5

3. Ποια χαρακτηριστικά του κριτή χρησιμοποιούν την αποτελεσματικότητα της «ενημέρωσης»:

Ο χαρακτηρισμός του κριτή.	1	2	3	4	5
Η εκπαιδευτική εμπειρία του κριτή.	1	2	3	4	5
Η εμπειρία του κριτή στην εκπαίδευση εκπαιδευτών.	1	2	3	4	5
Το εκπαιδευτικό κύρος του κριτή.	1	2	3	4	5
Το ήπιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο του κριτή.	1	2	3	4	5
Άλλο	1	2	3	4	5

4. Η εφαρμογή συμμεταχικών εκπαιδευτικών τεχνικών στην ενημέρωση:

Προέρχεται τη συμμετοχή μεταξύ των εκπαιδευόμενων εκπαιδευτών.	1	2	3	4	5
Επηρεάζει τη συγκριτική στη μέση του θεματικού αντικείμενου της εκπαίδευσης.	1	2	3	4	5
Βοηθά στην κινήσεις του θεματικού αντικείμενου.	1	2	3	4	5
Δεν επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης.	1	2	3	4	5
Δεν μπορεί να επηρεάσει από όλους τους εκπαιδευόμενους.	1	2	3	4	5

5. Η αποτελεσματική εφαρμογή των συμμεταχικών εκπαιδευτικών τεχνικών σε μια ενημέρωση εξαρτάται από:

Την εμπειρία του κριτή να τις εφαρμόσει.	1	2	3	4	5
Το συμμεταχικό κλίμα που απαιτείται να έχουν οι εκπαιδευτές.	1	2	3	4	5
Τις κλίμα χρονικές συνθήκες της ενημέρωσης.	1	2	3	4	5
Την διαφορετικότητα μεταξύ των εκπαιδευτών ως προς την ηλικία, εμπειρία κ.λπ.	1	2	3	4	5
Άλλο	1	2	3	4	5

6. Ποιες συμμεταχικές εκπαιδευτικές τεχνικές μπορούν να εφαρμοστούν επιτυχώς σε μια ενημέρωση:

Καταμερισμός ιδεών.	1	2	3	4	5
Μελέτη περίπτωσης.	1	2	3	4	5
Εργασία σε ομάδες.	1	2	3	4	5
Επίδειξη.	1	2	3	4	5
Επιδείξη.	1	2	3	4	5
Άλλο	1	2	3	4	5

⁵ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: Ανάλυση Αξιοπιστίας του Cronbach's Alpha για την υποκλίμακα «Ο ΕΛ.Γ.Α. ως εκπαιδευτικός οργανισμός».⁶

⁶ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: Αναδιαμόρφωση της 3^η υπο-κλίμακας μετά την ανάλυση εσωτερικής αξιοπιστίας.⁷

Γ. Ο ΕΛΓΑ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ					
1. Η ενημέρωση ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα του οργανισμού συντέλει:					
Στην προσωπική ανάπτυξη των εκτιμητών.	1	2	3	4	5
Στην επαγγελματική εξέλιξη των εκτιμητών.	1	2	3	4	5
Στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και ομαδοκοινωνίας των υπαλλήλων του οργανισμού.	1	2	3	4	5
Στην ορθότητα της εκτιμητικής διαδικασίας και την απόδοση εγκυρών αποζημιώσεων στους γεωργούς/κτηνοτρόφους.	1	2	3	4	5
Στην αύξηση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού και κατ'επέκταση του ίδιου.	1	2	3	4	5
2. Στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος της ενημέρωσης πρέπει να συμμετέχουν:					
Η Διοίκηση του οργανισμού.	1	2	3	4	5
Ο Προϊστάμενος του Υποκαταστήματος.	1	2	3	4	5
Ο εποπτής.	1	2	3	4	5
Οι εκτιμητές.	1	2	3	4	5
Άλλο	1	2	3	4	5
3. Ο ΕΛΓΑ ως εκπαιδευτικός φορέας θα πρέπει να μεριμνά πριν τη διεξαγωγή μιας «ενημέρωσης» για:					
Την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται προκειμένου να διεξαχθεί η ενημέρωση.	1	2	3	4	5
Την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών των εκτιμητών.	1	2	3	4	5
Τη διεξαγωγή της ενημέρωσης στον κατάλληλο τόπο και χρόνο.	1	2	3	4	5
Την εξασφάλιση της επανάληψης της εάν αυτό κριθεί απαραίτητο.	1	2	3	4	5
4. Ο ΕΛΓΑ θα πρέπει να επιλέγει τον υπεύθυνο της «ενημέρωσης» από:					
Το Μητρώο Εκπαιδευτών του ΕΛΓΑ.	1	2	3	4	5
Τα Τοπικά Υποκαταστήματα.	1	2	3	4	5
Τα υπολοιπα Υποκαταστήματα.	1	2	3	4	5
Απο τους υπαλλήλους των διαφορών Υποκαταστημάτων με θέση ευθύνης.	1	2	3	4	5
Ισους απλους υπαλλήλους του οργανισμού.	1	2	3	4	5
Τα εκπαιδευτικά ωρύματα και ερευνητικά προγράμματα.	1	2	3	4	5

⁷ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η: Απόσπασμα Πίνακα αποτελεσμάτων διακύμανσης (Communalities).⁸

Communalities		
	Initial	Extraction
Το αν θα πήγαινα εξαρτάται κυρίως από το πρόσωπο του επόπτη.	1,000	,306
Θα πήγαινα όχι τόσο για τον επόπτη όσο για το θεματικό αντικείμενο.	1,000	,243
Μου είναι αδιάφορο το πρόσωπο του επόπτη αρκεί να γίνει η «ενημέρωση».	1,000	,702
Δεν έχει οργανωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης (αυτογνωσία) και δυσκολεύεται να μεταδώσει τις γνώσεις του.	1,000	,756
Μας εμπυχώνει (εμπυχωτής).	1,000	,523
Μας ενημερώνει γενικά για το αντικείμενο, δεν επικεντρώνεται τμηματικά στο θέμα.	1,000	,380
Μπορεί να μας καταλάβει γιατί προϋπήρξε εκτιμητής.	1,000	,278
Δεν έχει τις απαιτούμενες ακαδημαϊκές γνώσεις και την ανάλογη εμπειρία να εκπαιδεύσει ενήλικες και κάνει λάθη (καταλύτης).	1,000	,612
Φέρεται ισότιμα στους εκπαιδευόμενους εκτιμητές.	1,000	,282
Αγνοεί τις πρότερες εμπειρίες και γνώσεις μας.	1,000	,588
Θέτει τους αναγκαίους λειτουργικούς περιορισμούς στην ομάδα εκτιμητών (συντονιστής).	1,000	,162
Δε δέχεται το διάλογο ούτε εφαρμόζει πρακτικές που προάγουν την ενεργητική συμμετοχή.	1,000	,499

⁸ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ: Απόσπασμα Πίνακα Ιδιοτιμών (Eigenvalues).⁹

Total Variance Explained							
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings ^a
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total
1	10,995	15,935	15,935	10,995	15,935	15,935	10,496
2	9,107	13,199	29,134	9,107	13,199	29,134	9,460
3	7,897	11,445	40,579	7,897	11,445	40,579	8,531
4	5,540	8,030	48,609				
5	4,623	6,700	55,308				
6	4,514	6,543	61,851				
7	3,566	5,168	67,019				
8	3,228	4,678	71,697				
9	2,958	4,286	75,983				
10	2,755	3,993	79,976				
11	2,369	3,434	83,410				
12	2,043	2,961	86,371				
13	1,950	2,825	89,196				
14	1,786	2,588	91,785				
15	1,593	2,309	94,093				
16	1,401	2,031	96,124				
17	1,222	1,771	97,895				
18	,856	1,240	99,135				
19	,597	,865	100,000				
20	3,393E-15	4,917E-15	100,000				

⁹ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Διαμόρφωση παραγόντων με βάση τα φορτία της κάθε πρότασης από την Ανάλυση Παραγόντων.¹⁰

Παράγοντας 1	Παράγοντας 2	Παράγοντας 3
Βοηθά στην κατανόηση του θεματικού αντικατάμενου.	Η υποχρεωτικότητα της ενημέρωσης.	Τα υπόλοιπα Υποκαταστήματα.
Στην επαγγελματική εξέλιξη των οκτωμητών.	Την διαφορετικότητα μεταξύ των οκτωμητών ως προς την ηλικία, εμπειρία κ.λπ.	Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα.
Στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και ομαδικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού.	Ο σκοπός της ενημέρωσης.	Το Μητρώο Εκπαιδευτών του ΕΛΓΑ.
Ληφθεί τις πρότερες εμπειρίες και γνώσεις μας.	Το επαγγελματικό κύρος του επόπτη.	Την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται προκειμένου να διεξαχθεί η ενημέρωση.
Στην προσωπική ανάπτυξη των οκτωμητών.	Εργασία σε ομάδες 0,688	Από τους υπαλλήλους των διαφόρων Υποκαταστημάτων με βάση αυθόνη.
Την ισχύρεια του επόπτη να τις εφαρμόσει.	Το θεματικό αντικείμενο της ενημέρωσης.	Μου είναι αδιάφορο το πρόσωπο του επόπτη αφού να γίνει η «ενημέρωση».
Συντελεί στην διαμόρφωση κοινών στόχων, μεθόδων, προσανατολισμού με τους συναδέλφους ενισχύοντας την αποδοτικότητα του οργανισμού.	Ο Προϊστάμενος του Υποκαταστήματος.	Μιας ενημέρωσης γίνεται για το αντικείμενο, δεν επικοινωνείται τμηματικά στο θέμα.
Ο επόπτης.	Ο τόπος διεξαγωγής της ενημέρωσης.	Η Διοίκηση του οργανισμού.
Πρόσβαση τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευόμενων οκτωμητών.	Το άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο του επόπτη.	Τους απλούς υπαλλήλους του οργανισμού.
Στην αύξηση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού και κατ'επίκληση του ίδιου.	Το αν θα πήγαινα ελεύθερα κυρίως από το πρόσωπο του επόπτη.	
Επιρροή τη συγκρότηση στη μνήμη του θεματικού αντικατάμενου της εκπαίδευσης.	Τις χωρο -χρονικές συνθήκες της ενημέρωσης.	Στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και ομαδικότητας των υπαλλήλων του οργανισμού.
Το συνεργατικό κλίμα που απαιτείται να έχουν οι οκτωμητές.	Τη διεξαγωγή της ενημέρωσης στον κατάλληλο τόπο και χρόνο.	Συνεχίζοντας την απασχόληση μέχρι αυτή να ολοκληρωθεί.
Στην ορθότητα της οκτωμητικής διαδικασίας και την απόδοση έγκυρων αποτελεσμάτων στους γαργαυούς/ετηνοτρόφους.	Την κοινωνιοποίηση των εκπαιδευτικών ενεργειών των οκτωμητών.	Δεν έχω τις απαιτούμενες ακαδημαϊκές γνώσεις και την ανάλογη εμπειρία να εκπαιδεύσω ανθρώπους και κόνα λάθη (καταλόγους).
Να αξιολογώ αναλογικά τις πρότερες γνώσεις και εμπειρίες του κάθε οκτωμητή ξεχωριστά και να τις επεκτείνω ως παράδειγμα (καθοδηγητής μάθησης).	Η χρονική διάρκεια της «ενημέρωσης».	
Εφαρμόζοντας συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές που θα ενεργοποιήσουν τη διάθεση των οκτωμητών.	Μιας αμνημονία (αμνημονική).	
Την εξασφάλιση της επανάληψης της εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο.	Μου είναι αδιάφορο το πρόσωπο του επόπτη αφού να γίνει η «ενημέρωση».	
Η επαγγελματική εμπειρία του επόπτη.	Να ξεκινά από το μηδέν την εκπαιδευτική διαδικασία, και να αντιμετωπίζει όλους τους οκτωμητές επαγγελματικά ισότιμους.	
Μπορώ να μας καταλάβω γιατί προτιμήζεις οκτωμητή;		
Προσφέρει σιγουριά και αυτοεμπιστοσύνη στον οκτωμητή.		
Μικρή περίπτωση.		
Ο χαρακτήρας του επόπτη.		

¹⁰ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΑ: Ενδο-συσχετίσεις των τριών αξόνων διερεύνησης της κλίμακας.¹¹

¹¹ Στατιστική ανάλυση ποσοτικής προσέγγισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΒ: Σύμβολα μετεγγραφής.¹²

(...)	Σημαντική παύση
<u>αβγδε.....</u> (υπογράμμιση)	Ανύψωση του τόνου και της έντασης της φωνής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΓ: Κωδικοποίηση 1^{ης} Υπο-κλίμακας «Το προφίλ

¹² Ερμηνεία ποιοτικής προσέγγισης.

του επόπτη ως εκπαιδευτή ενηλίκων».

ΚΕΙΜΕΝΟ		ΚΩΔΙΚΟΙ
Ερευνητής	Εκτιμητές	
Ωραία! Τώρα θα ήθελα να γυρίσετε τον χρόνο πίσω και να θυμηθείτε όλους τους επόπτες που μπορεί να συναντήσατε. Ποιος από αυτούς σας έκανε την καλύτερη εντύπωση και γιατί;	Φ: ξεκίνησε να μας τα λέει όλα από το μηδέν	Επόπτης που ξεκινάει την από- μάθηση από το μηδέν
	I: ήτανε πολύ φιλικός μαζί μου, ήταν πολύ ήρεμος	Επόπτης που προσφέρει διευρυμένη μάθηση
	I: ασχολήθηκε πολύ, αρκετά μαζί μου	Επόπτης εμπνευστής
	I: θεωρώ ότι μου δυσκόλευε και λίγο το έργο, γιατί προσπαθούσε να μου πει κάποια πράγματα τα οποία ήτανε αυτονόητα	Επόπτης με κατανόηση
	I: ήξερε πάρα πολλά πράγματα, είχε γνώσεις	Επόπτης με προσφιλή χαρακτήρα
	I: μία κυρία , ε... μου συστήθηκε σαν επόπτη	Εξατομικευμένη προσέγγιση στις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εκτιμητή
	Φ: ανεχόταν κάθε απορία ακόμη και εάν η απορία μας δεν είχε ουσία	Επόπτης που θέτει από κοινού με τους εκτιμητές τους μαθησιακούς στόχους
	I: ήθελε να μου μάθει ένα σωρό πράγματα	Επόπτης με άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο
	Σ: δεν είχε και ιδιαίτερες γνώσεις γύρω από το αντικείμενό μου	Επόπτης με κύρος
	Φ: μας έλυνε τις απορίες όσο καλύτερα	Επόπτης που δίνει βάση και αξιοποιεί τις εμπειρίες των εκτιμητών
		Σύνδεση και γνώση του αντικειμένου της ενημέρωσης με το πρόσωπο που την διενεργεί

<p>Ωραία, οπότε πως διαχειριζότανε το θέμα της ενημέρωσης; Το συνέδεε με τις γνώσεις που αποκτήσατε στο πανεπιστήμιο ή το ανέλυε σαν να ερχόσασταν πρώτη φορά σε επαφή με αυτό;</p>	<p>μπορούσε</p> <p>Φ: ξεκινήσαμε από την αρχή, σαν να ερχόμασταν πρώτη φορά σε επαφή με αυτό και το εκτιμώ</p> <p>Επόπτης που ξεκινάει την από-μάθηση από το μηδέν</p> <p>Εξατομικευμένη προσέγγιση στις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εκτιμητή</p> <p>Φ: επειδή η εμπειρία μου και η γνώση μου από το πανεπιστήμιο ήταν ελάχιστη, πέρασαν και κάποια χρόνια</p>
---	---

ενημέρωση ως μαθησιακό επεισόδιο».

ΚΕΙΜΕΝΟ		ΚΩΔΙΚΟΙ
Ερευνητής	Εκτιμητές	
<p>Ωραία, ε..., νοιώθετε πως ο επόπτης με κάποιον τρόπο σας κινητοποιούσε στο να συμμετέχετε στην ενημέρωση;</p> <p>Ωραία, ε... άρα από τη μεριά σας νοιώθατε πως συμμετείχατε ενεργά; Και θα θέλατε να συμμετέχετε ενεργά; Ή απλά θα θέλατε να σας κάνει μια επίδειξη το τι πρέπει να κάνετε;</p>	Φ: μας παρότρυνε	Συμπεριφορά επόπτη
	κάνοντάς μας	Επίτευξη μαθησιακών στόχων
	ερωτήσεις	Ανατροφοδότηση
	Φ: επαναλάμβανε	Σύνδεση και γνώση του
	μέχρι να	αντικειμένου της ενημέρωσης
	κατανοήσουμε	με το πρόσωπο που την
	ακριβώς αυτό που	διενεργεί
	πρέπει	Αύξηση της αποδοτικότητας
	Ι: ήθελε να ξέρει αν	των εκτιμητών
	αφομοιώνω αυτά που	
<p>Πολύ ωραία! Τελικά, ήθελα να σας ρωτήσω, η ενημέρωση έχει νόημα για εσάς; Πιστεύετε ότι προσφέρει κάτι;</p>	μου λέει	
	Σ: Όπως είπα και πριν	
	ήτανε γεωπόνος,	
	οπότε όχι δεν με	
	κινητοποιούσε δεν	
	ήμουν κάπου μαζί	
	του	
	Φ: στους πρώτους	
	ελέγχους ήρθε και	
	μαζί μας	
	Φ: όπως η ελιά που	
<p>για μένα είναι κάτι που είναι εκτός του τύπου μου</p> <p>Σ: αρκεί βέβαια να γίνεται από το ...ένα σωστό και σχετικό με το αντικείμενο άτομο</p>	για μένα είναι κάτι	Σύνδεση και γνώση του
	που είναι εκτός του	αντικειμένου της ενημέρωσης
	τύπου μου	με το πρόσωπο που την
	Σ: αρκεί βέβαια να	διενεργεί
	γίνεται από το ...ένα	
	σωστό και σχετικό με	
	το αντικείμενο άτομο	

Έχετε συμμετάσχει σε κάποια αποτυχημένη για εσάς ενημέρωση; Και αν ναι, τι πιστεύετε ότι πήγε στραβά;	Φ: το αρκετό κρύο	Εξωγενείς παράγοντες που
	είναι αυτό που μας	επηρεάζουν την ενημέρωση
	εμπόδισε λίγο στην	Σύνδεση της ενημέρωσης με
	αρχή	την εκπαίδευση ενηλίκων
	Φ: αν μπορούσαμε να	Ανατροφοδότηση
	το πούμε αποτυχία	Σύνδεση και γνώση του
	I: δεν την ενδιέφερε	αντικειμένου της ενημέρωσης
	να κατανοήσω αυτά	με το πρόσωπο που την
	που έλεγε	διενεργεί
	I: έφταιγε η	
	συγκεκριμένη	
	επόπτρια	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΕ: Κωδικοποίηση 3^{ης} Υπο-κλίμακας «Ο ΕΛ.Γ.Α.

ως εκπαιδευτικός οργανισμός».

ΚΕΙΜΕΝΟ		ΚΩΔΙΚΟΙ
Ερευνητής	Εκτιμητές	
Ε... όσον αφορά τώρα γενικότερα τον ΕΛ.Γ.Α, θα ήθελα να σας ρωτήσω αν πιστεύετε ότι θα μπορούσε με κάποιον τρόπο ο ίδιος ο οργανισμός να βοηθάει ώστε να μην προκύπτουν τέτοιας μορφής προβλήματα και επίσης θα ωφελούνταν ο οργανισμός από το να γίνεται σωστά η ενημέρωση ή θεωρείτε απλά σαν ... είναι ένας ακόμη δημόσιος οργανισμός που απλά θέλει να επιτελέσει το έργο του και κάνει την ενημέρωση όπως-όπως;	Φ: μία αποτελεσματική ενημέρωση θα έχει και μια πιο αξιόπιστη εκτίμηση	Αύξηση της αποδοτικότητας του οργανισμού
	Ι: θα μπορούσε δηλαδή να κάνει ενημερώσεις περισσότερες για μας τους εκτιμητές	Σύνδεση του ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων
	Ι: ή να κάνει κάποια σεμινάρια ε στον, ε, στους επόπτες για να μπορούν κι εμάς να μας βοηθούν οι επόπτες	Εξασφάλιση των πόρων/προδιαγραφών της ενημέρωσης
	Β: από άτομα της ειδικότητάς τους	Επόπτης με άρτιο ακαδημαϊκό υπόβαθρο
Ωραία. Ε... και μια τελευταία ερώτηση, ε... αν πιστεύετε ότι η εμπειρία που αποκτήσατε στον οργανισμό στις συμβάσεις σας θα σας βοηθήσει και αργότερα στην επαγγελματική σας πορεία...	Φ: με βοηθάει πολύ στην τωρινή μου εργασία	Αύξηση της αποδοτικότητας των εκτιμητών
	Φ: βασίζομαι σε αυτά στις εμπειρίες που απέκτησα από τον ΕΛ.Γ.Α	Σύνδεση του ΕΛ.Γ.Α. με την εκπαίδευση ενηλίκων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΣΤ: Ημι-δομημένη συνέντευξη γεωπόνων.¹³

Καλησπέρα κορίτσια! Αρχικά σας ευχαριστώ που δεχτήκατε να παραχωρήσετε αυτή τη μίνι συνέντευξη. Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι είναι ανώνυμη και τα στοιχεία σας δεν θα δημοσιευθούν με κανένα τρόπο. Θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων της έρευνας.

Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε σε ποια ειδικότητα ανήκετε και πόση προϋπηρεσία διαθέτετε στον ΕΛ.Γ.Α.

Φ: Ε, λοιπόν, είμαι γεωπόνος και έχω μια δμηνη σύμβαση.

Ι: Επίσης, κι εγώ είμαι γεωπόνος κι έχω μια δμηνη σύμβαση

Και πόσο χρονών είστε κορίτσια;

Φ: Είμαι 35.

Ι: Εγώ είμαι 30.

Ωραία! Τώρα θα ήθελα να γυρίσετε τον χρόνο πίσω και να θυμηθείτε όλους τους επόπτες που μπορεί να συναντήσατε. Ποιος από αυτούς σας έκανε την καλύτερη εντύπωση και γιατί;

Φ: Ε, ... λοιπόν, συγκεκριμένα μία κυρία, μια επόπτρια, στην αρχή κιόλας της σύμβασής μου, εε, ήταν άμεση, φιλική, μου έκανε εντύπωση γιατί ξεκίνησε να μας τα λέει όλα από το μηδέν, μας έλυνε τις απορίες όσο καλύτερα μπορούσε, εε, και γενικά ανεχόταν κάθε απορία ακόμη και εάν η απορία μας δεν είχε ουσία.

Ι: Ωραία, εγώ ... πάλι είχα έναν επόπτη, στο Υποκατάστημα [...] συγκεκριμένα, εε, ο οποίος, εε, ασχολήθηκε πολύ, αρκετά μαζί μου βασικά, σε σημείο εε, να με κάνει να θέλω να μάθω και άλλα πράγματα για τα αμπέλια γιατί ήταν ο μόνος, η μόνη ποικιλία βασικά, όχι ποικιλία, η μόνη ... καλλιέργεια που είδα ήταν τα αμπέλια και ήθελε μα νου μάθει ένα σωρό πράγματα κι ήτανε πολύ φιλικός μαζί μου, ήταν πολύ ήρεμος, ήξερε πάρα πολλά πράγματα, είχε γνώσεις και ήθελε να μάθω κι άλλα από αυτόν, γενικότερα. Επίσης, εε, μία κυρία, ε, μου συστήθηκε σαν επόπτρια, εμ, η οποία δεν ήτανε τόσο φιλική, και ... θεωρώ ότι μου δυσκόλευε και λίγο το έργο ..., γιατί προσπαθούσε να μου πει κάποια πράγματα τα οποία ήτανε αυτονόητα. Και να μου κάνει υποδείξεις.

¹³ Ερμηνεία ποιοτικής προσέγγισης.

Ωραία, οπότε πως διαχειριζότανε το θέμα της ενημέρωσης; Το συνέδεε με τις γνώσεις που αποκτήσατε στο πανεπιστήμιο ή το ανέλυε σαν να ερχόσασταν πρώτη φορά σε επαφή με αυτό;

Φ: Ε, λοιπόν επειδή εγώ επί το πλείστον έβλεπα δέντρα, κυρίως ελιές και αμυγδαλιές στην πορεία, και επειδή η εμπειρία μου και η γνώση μου από το πανεπιστήμιο ήταν ελάχιστη, πέρασαν και κάποια χρόνια, εε, σχετικά ξεκινήσαμε από την αρχή, σαν να ερχόμασταν πρώτη φορά σε επαφή με αυτό και το εκτιμώ. Με βοήθησε πάρα πολύ η όλη διαδικασία.

Άρα Φ... είσαι ικανοποιημένη με τον τρόπο που ακολουθούσε;

Φ: Είμαι αρκετά ικανοποιημένη και θα μου άρεσε και στην πορεία να είναι αυτός ο τρόπος που θα ακολουθούμε για οποιαδήποτε καλλιέργεια και αν έχουμε στον έλεγχό μας.

Να προχωρήσουμε στην Ι...;

Ι: Ε,....

Εσύ Ι... ήσουν ικανοποιημένη με τον τρόπο που ακολουθούσε ο επόπτης το θέμα της ενημέρωσης; Το συνέδεε πιστεύεις με τις γνώσεις που απέκτησες από το πανεπιστήμιο ή το ανέλυε σαν να ερχόσουν πρώτη φορά σε επαφή με το αντικείμενο;

Ι: Το ανέλυε σαν να ερχόμουν πρώτη φορά σε... πρώτη φορά σε επαφή με το αντικείμενο, κανονικά και, εε, ξεκινούσε από το μηδέν. Σα να μην ξέρω τίποτα, ναι.

Ωραία, ε... ,νοιώθετε πως ο επόπτης με κάποιον τρόπο σας κινητοποιούσε στο να συμμετέχετε στην ενημέρωση;

Φ: Θα έλεγα πως αρκετά γιατί μας παρότρυνε κάνοντάς μας ερωτήσεις, εε, και αν έβλεπε ότι δεν έχουμε κατανοήσει πλήρως αυτά που μας είπε προηγουμένως επαναλάμβανε μέχρι να κατανοήσουμε ακριβώς αυτό που πρέπει να ... να έχουμε τη γνώση, εμ, πολύ καλή, εντάξει το χειρίστηκε πολύ καλά θεωρώ.

Ι: Ναι, συμφωνώ και εγώ, και προσπαθούσε να μας παροτρύνει ναι, να, εε,... πώς να το πω, εμ, να δούμε πιο προσεκτικά το φυτό να ... συγκεκριμένα εμένα ο επόπτης προσπαθούσε να μου δείξει που είναι οι οφθαλμοί ακριβώς, που εε, δηλαδή ήμουν, ήμουν πολύ ικανοποιημένη και, εε, έβλεπε ότι είχα κι εγώ ανταπόκριση, δηλαδή του απαντούσα σε αυτά που ήθελε και με κινητοποιούσε να συμμετάσχω κι εγώ.

Ωραία, ε... άρα από τη μεριά σας νοιώθατε πως συμμετείχατε ενεργά; Και θα θέλατε να συμμετέχετε ενεργά; Ή απλά θα θέλατε να σας κάνει μια επίδειξη το τι πρέπει να κάνετε;

Φ: Ε, εγώ νοιώθω ότι συμμετείχα ενεργά, αυτό ήθελα άλλωστε νομίζω και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, συμμετείχαμε ενεργά, εε, ειδικά στις πρώτες, στους πρώτους ελέγχους ήρθε και μαζί μας, εκεί με τους παραγωγούς και αυτό μας βοήθησε πάρα πολύ.

Ι: Ε, κι εγώ ... θεωρώ ότι συμμετείχα κι εγώ, ήθελε να ξέρει αν αφομοιώνω αυτά που μου λέει, ε... και σε μένα ερχότανε πολλές φορές μαζί μου στις εκτιμήσεις για να δει αν καταλαβαίνω αν έχω αντίληψη του, εε, το τι μου έλεγε, εμ, και εννοείται ότι θα θελα κι εγώ πολύ να συμμετ... να έχουμε διάλογο και να καταλαβαίνει ότι καταλαβαίνω αυτό που μου λέει.

Πολύ ωραία! Τελικά, ήθελα να σας ρωτήσω, η ενημέρωση έχει νόημα για εσάς; Πιστεύετε ότι προσφέρει κάτι;

Φ: Καλά το μόνο σίγουρο είναι ότι ναι προσφέρει, προσφέρει αρκετά, εε, ειδικά για καλλιέργειες οι οποίες όπως η ελιά που για μένα είναι κάτι που είναι εκτός του τόπου μου έμαθα πάρα πολλά πράγματα καλλιεργητικές φροντίδες, εχθροί, ασθένειες ε ... πολύ χρήσιμες πληροφορίες.

Ι: Ναι, κι εγώ συμφωνώ, δηλαδή έμαθα αρκετά πράγματα για τα αμπέλια, εε, δεν είχα καμία επαφή με τα αμπέλια και ε... μπορώ να πω ότι με βοήθησε πάρα πολύ ... εε, στη, στις ποικιλίες και στις καλλιέργειες.

Έχετε συμμετάσχει σε κάποια αποτυχημένη για εσάς ενημέρωση; Και αν ναι, τι πιστεύετε ότι πήγε στραβά;

Φ: Ε ... αν μπορούσαμε να το πούμε αποτυχία, επειδή η σύμβαση ξεκίνησε εκεί στο καλό χειμώνα, εε, το αρκετό κρύο είναι αυτό που μας εμπόδισε λίγο στην αρχή και προσπαθούσαμε έτσι να συντομεύσουμε συνάντηση και να τελειώσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται. Κατά τα άλλα όχι δεν έχω κάποια αποτυχημένη εμπειρία όσον αφορά την ενημέρωση.

Άρα περισσότερο οι καιρικές συνθήκες θα έλεγες Φ...;

Φ: Ναι, ναι οι καιρικές συνθήκες ε... το κρύο ,ναι.

Και παράγοντες σχετικά με τον τρόπο και τον χρόνο που γίνεται η ενημέρωση;

Φ: Ακριβώς, αρκετά πρωί οπότε αρκετά μεγάλο κρύο οπότε αυτό δυσχέραινε την κατάσταση.

I: Ε....

I...;

I: Εγώ πάλι πιστεύω, ότι έφταιγε η συγκεκριμένη επόπτρια, εε, γιατί προσπαθούσε να τελειώσει όσο πιο γρήγορα γίνεται, δεν την ενδιέφερε να κατανοήσω αυτά που έλεγε, εε, δεν ξέρω τι πήγε λάθος, εε, νομίζω ότι δεν είχε μεταδοτικότητα.

Αρα για σένα παίζει ρόλο περισσότερο το ποιος θα κάνει την ενημέρωση...

I: Ναι, και το κατά πόσο τον ενδιαφέρει να καταλάβω εγώ ε... αυτά που θέλει να πει. Δεν την ενδιέφερε δηλαδή να καταλάβει, να καταλάβω εγώ τι θέλει.

Ε... όσον αφορά τώρα γενικότερα τον ΕΛ.Γ.Α, θα ήθελα να σας ρωτήσω αν πιστεύετε ότι θα μπορούσε με κάποιον τρόπο ο ίδιος ο οργανισμός να βοηθάει ώστε να μην προκύπτουν τέτοιας μορφής προβλήματα και επίσης θα ωφελούνταν ο οργανισμός από το να γίνεται σωστά η ενημέρωση ή θεωρείτε απλά σαν ... είναι ένας ακόμη δημόσιος οργανισμός που απλά θέλει να επιτελέσει το έργο του και κάνει την ενημέρωση όπως-όπως;

Φ: Ε, το μόνο σίγουρο είναι ότι μία αποτελεσματική ενημέρωση θα έχει και μια πιο αξιόπιστη εκτίμηση, οπότε, θεωρώ ότι δε θέλει απλά να επιτελέσει το έργο του, θέλει να επί αυτού, δηλαδή να γίνει σωστά η διαδικασία, έτσι ώστε να αποζημιωθούν αναλόγως και ... να είναι και πιο δίκαιη η αποζημίωση στους παραγωγούς.

I: Ε, συμφωνώ κι εγώ με τη Φ..., ότι θέλουνε να κάνουνε το έργο τους έγκαιρα και να βοηθάνε γενικά τους παραγωγούς εμ... απλά θα μπορούσε να κάνει κάποια σεμινάρια ώστε να έχουνε μια πιο καλή εικόνα για τον ΕΛ.Γ.Α. και οι εκτιμητές και όχι μόνο οι ..., εε, οι επόπτες και όσοι είναι στελέχη μέσα στον ΕΛ.Γ.Α. θα μπορούσε δηλαδή να κάνει ενημερώσεις περισσότερες για μας τους εκτιμητές. Και για γεωπόνους και για κτηνιάτρους.

Εννοείς ως προς πολλά αντικείμενα ή συγκεκριμένα ως προς το ζημιογόνο αίτιο, δηλαδή εάν πιάσει μια φορά χαλάζι στα εσπεριδοειδή ε., να μπορεί να κάνει ενημέρωση για παράδειγμα και στα... λαχανικά;

I: Ακριβώς, κάποιος που είναι ειδικευόμενος πάνω στα εσπεριδοειδή όχι στα λαχανικά κάποιος που είναι που έχει, εμ, ασχοληθεί περισσότερο με τα εσπεριδοειδή να κάνει εκείνος την ενημέρωση ή να κάνει κάποια σεμινάρια ε στον, ε, στους επόπτες για να μπορούν κι εμάς να μας βοηθούν οι επόπτες. Να κάνουμε καλύτερα το έργο.

Αρα I..., μου δίνεις την... το βήμα για την επόμενη ερώτηση για το από πού θέλεις να προέρχεται ο υπεύθυνος της ενημέρωσης, ε... δηλαδή να είναι από κάποιο πανεπιστήμιο, από κάποιο ερευνητικό ίδρυμα ε... ή να έχει ειδικότερες γνώσεις στην

εκπαίδευση ενηλίκων;

I: Ε, θεωρώ ότι θα έπρεπε να είναι, συγνώμη που παίρνω το λόγο πρώτη, θεωρώ ότι θα έπρεπε να προέρχεται από κάποιο πανεπιστήμιο να έχει τελειώσει συγκεκριμένα τη σχολή της Γεωπονίας ε ... τώρα για ερευνητικό ίδρυμα όσο περισσότερες γνώσεις έχει και αποκτά και σεμινάρια κάνει τόσο το καλύτερο για εμάς θεωρώ.

Φ: Θα συμφωνήσω κι εγώ. Προτιμώ ο άνθρωπος που θα μας εκπαιδεύσει που θα μας ενημερώσει να είναι ... εμ, να είναι ... να είναι ίσος τουλάχιστον με εμάς, να έχει γνώσεις φυσικά και απευθύνεται σε ενήλικες οπότε αυτό εννοείται ότι θα έπρεπε να έχει εμπειρία ε στις εκπαιδευτικές ανάγκες ενηλίκων ε ... τουλάχιστον γεωπόνος πανεπιστημίου.

I: Ναι συμφωνώ.

Ωραία. Ε... και μια τελευταία ερώτηση, ε... αν πιστεύετε ότι η εμπειρία που αποκτήσατε στον οργανισμό στις συμβάσεις σας θα σας βοηθήσει και αργότερα στην επαγγελματική σας πορεία...

Φ: Ε σίγουρα ναι. Ειδικά όπως ανέφερα και προηγουμένως, εε, τα δένδρα, οι ελιές και τα λοιπά που για μένα ήταν κάτι πρωτόγνωρο σαν εμπειρία ε με βοηθάει πολύ στην τωρινή μου εργασία θεωρώ και μετέπειτα θα με βοηθήσει γιατί απέκτησα γνώσεις ειδικά ως προς τα δένδρα.

I: Συμφωνώ κι εγώ με την Φ... γενικά η θέση που έχω τώρα ε ... στην εργασία αυτή δηλαδή μπορώ να δώσω κάποια παραδείγματα και έχω εικόνα του χωραφιού, εε, και αντίληψη για αυτά που, που τους λέω ... δηλαδή ε βασίζομαι σε αυτά στις εμπειρίες που απέκτησα από τον ΕΛ.Γ.Α. για να τους δίνω παραδείγματα, εε, στην τωρινή μου δουλειά.

Ωραία. Ε, δεν ξέρω αν θέλετε κάτι άλλο να προσθέσετε κορίτσια, για κάποιο από αυτά τα θέματα ή για κάτι άλλο που σας έρχεται από το μυαλό ...εγώ θα ήθελα να σας ευχαριστήσω πάρα πολύ για το χρόνο που αφιερώσατε...

Φ: Κι εμείς ευχαριστούμε...

I: Κι εμείς ευχαριστούμε πάρα πολύ...

...και ιδιαίτερα για τη συμμετοχή σας!

Φ: Ευχαριστούμε πολύ!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΖ: Ημι-δομημένη συνέντευξη κτηνιάτρων.¹⁴

¹⁴ Ερμηνεία ποιοτικής προσέγγισης.

Καλησπέρα κορίτσια! Αρχικά σας ευχαριστώ που δεχτήκατε να παραχωρήσετε αυτή τη μίνι συνέντευξη. Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι είναι ανώνυμη και τα στοιχεία σας δεν θα δημοσιευθούν με κανένα τρόπο. Θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων της έρευνας.

Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε σε ποια ειδικότητα ανήκετε και πόση προϋπηρεσία διαθέτετε στον ΕΛ.Γ.Α. Και πόσο χρονών είστε;

Σ: Ναι, εε, είμαι κτηνίατρος και έχω δουλέψει οκτώ μήνες στον ΕΛΓΑ. Είμαι 34.

Β: Και εγώ είμαι κτηνίατρος, έχω κάνει δύο οκτάμηνα στον ΕΛΓΑ και είμαι 40 χρονών.

Ωραία! Τώρα θα ήθελα να γυρίσετε τον χρόνο πίσω και να θυμηθείτε όλους τους επόπτες που συναντήσατε. Ποιος από αυτούς σας έκανε την καλύτερη εντύπωση και γιατί;

Σ: Έναν επόπτη είχα ..., ήτανε όντως φιλικός, ήρεμος, αλλά γενικά... ήτανε γεωπόνος οπότε δεν είχε και ιδιαίτερες γνώσεις γύρω από το αντικείμενό μου.

Πως διαχειριζότανε το θέμα της ενημέρωσης; Το συνέδεε με τις γνώσεις που αποκτήσατε στο πανεπιστήμιο ή το ανέλυε σαν να ερχόσασταν πρώτη φορά σε επαφή με αυτό;

Β: Δεν είχα, εε, και καμιά ενημέρωση σχετική με το αντικείμενό μου, εε, ό,τι μπορούσε μου έλεγε απ' τις εμπειρίες του αλλά τα περισσότερα τα έμαθα στο πεδίο.

Είστε ικανοποιημένες με τον τρόπο που ακολουθούσε;

Β: Ήταν φιλικός, αλλά όχι θα ήθελα να έχω καλύτερη ενημέρωση.

Νοιώθετε πως ο επόπτης με κάποιον τρόπο σας κινητοποιούσε να συμμετέχετε;

Σ: Όπως είπα και πριν ήτανε γεωπόνος, οπότε όχι δεν με κινητοποιούσε δεν ήμουνα κάπου μαζί του. Εε, ήμουνα συνήθως με ένα μεγαλύτερο συνάδελφο ο οποίος αυτός μου έδειχνε πράγματα όχι με τον επόπτη.

Από τη μεριά σας, νοιώθατε πως συμμετείχατε ενεργά; Θα το θέλατε αυτό;

Σ: Θα ήθελα ... να ήτανε κάποιος κτηνίατρος. Ενεργά συμμετείχα γιατί από τις πολύ λίγες φορές βγήκα στην αρχή με τον συνάδελφο και μετά εε, ήμουν μόνη μου. Ήμουνα μόνη μου στις εκτιμήσεις.

Τελικά η ενημέρωση έχει νόημα για εσάς; Τι πιστεύετε ότι σας προσφέρει;

Σ: Η ενημέρωση έχει νόημα, φυσικά, ειδικά για κάποιον που έχει δουλέψει πρώτη φορά αρκεί βέβαια να γίνεται από το ... ένα σωστό και σχετικό με το αντικείμενο άτομο. Φυσικά, είναι πάρα πολύ σημαντική.

Έχετε συμμετάσχει σε κάποια αποτυχημένη για εσάς ενημέρωση; Τι πιστεύετε ότι πήγε στραβά;

Σ: Όχι, σε αποτυχημένη όχι ενημέρωση. Η ενημέρωση ήταν αυτή που είπα και πριν.

Πιστεύετε ότι ο ΕΛ.Γ.Α θα μπορούσε με κάποιον τρόπο να βοηθά ώστε να μην προκύπτουν προβλήματα σε μια ενημέρωση; Θα ωφελούνταν από αυτό ή θεωρείτε ότι είναι ένας ακόμη δημόσιος οργανισμός που απλά θέλει να επιτελέσει το έργο του έγκαιρα;

Β: Προς στιγμήν θεωρώ ότι όντως θέλει απλά να επιτελέσει το έργο του σαν οργανισμός, το έγκαιρα το συζητάμε... Θα μπορούσε να βοηθήσει κάνοντας μια ίσως κεντρική ενημέρωση στα παιδιά που προσλαμβάνονται από άτομα της ειδικότητάς τους.

Θα θέλατε ο υπεύθυνος της ενημέρωσης να προέρχεται από κάποιο πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα ή έστω να έχει ειδικότερες γνώσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων;

Β: Θα ήθελα να 'ναι κτηνίατρος γιατί και εγώ είμαι κτηνίατρος.

Πιστεύετε ότι η εμπειρία που αποκτήσατε στον οργανισμό θα σας βοηθήσει και αργότερα στην επαγγελματική σας πορεία;

Β: Οπωσδήποτε στις σχέσεις μου με τους ανώτερους και με τους κτηνοτρόφους καθώς και στη διαχείριση παραπόνων.

Κορίτσια σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που μου αφιερώσατε και ιδιαίτερα για τη συμμετοχή σας!

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.